

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava,
příspěvková organizace

Příspěvková organizace
Moravskoslezského kraje

Školní vzdělávací program

Praktická sestra

Denní forma vzdělávání

Kód RVP: 53-41-M/03

Realizace pokusného ověřování od 1. 9. 2025

Vzdělávání se uskutečnilo v souladu s Vyhlášením pokusného ověřování stupňovitého propojení vybraných oborů vzdělání kategorie H, M, N ve skupině oborů vzdělání 53 - Zdravotnictví ve vybraných středních a vyšších odborných školách č. j. MSMT-32092/2021-2 ze dne 22.12.2021, podle § 171 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Projednáno pedagogickou radou dne: 25. 8. 2025

Projednáno školskou radou dne: 29. 8. 2025

Ing. et Ing. Zuzana Vargová, Ph.D., MBA

ředitelka školy

Obsah

1	Identifikační údaje	1
1.1	Charakteristika školy	2
1.2	Autoevaluace školy	2
2	Profil absolventa	3
2.1	Kompetence absolventa a výsledky vzdělávání	3
2.2	Uplatnění absolventa	8
3	Charakteristika vzdělávacího programu	9
3.1	Identifikační údaje oboru	9
3.2	Pojetí a cíle vzdělávacího programu	9
3.3	Organizace vzdělávání	9
3.4	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	11
4	Materiální a personální zajištění výuky	16
5	Spolupráce se sociálními partnery	16
6	Začlenění průřezových témat do vzdělávání	18
7	Učební plán	24
7.1	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	24
7.2	Ročníkový učební plán	25
8	Učební osnovy	28
8.1	Jazykové vzdělávání, Estetické vzdělávání	28
8.1.1	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	30
8.1.2	CIZÍ JAZYK	45
8.2	Společenskovědní vzdělávání	57
8.1.1	DĚJEPIS	58
8.1.2	ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD	65
8.3	Přírodovědné vzdělávání	74
8.3.1	FYZIKA	75
8.3.2	CHEMIE	83
8.3.3	BIOLOGIE A EKOLOGIE	90
8.4	Matematické vzdělávání	97
8.4.1	MATEMATIKA	98
8.5	Vzdělávání pro zdraví	106
8.5.1	PRVNÍ POMOC	107
8.5.2	TĚLESNÁ VÝCHOVA	115

8.6	Informatické vzdělávání.....	129
8.6.1.	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	130
8.7	Ekonomické vzdělávání	139
8.7.1	EKONOMIKA.....	140
8.8	Odborné vzdělávání	151
8.8.1	Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	152
8.8.1.1	KLINICKÁ PROPEDEUTIKA.....	152
8.8.1.2	ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE	158
8.8.1.3	OCHRANA A PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ.....	163
8.8.1.4	SOMATOLOGIE	169
8.8.1.5	ZÁKLADY MIKROBIOLOGIE, IMUNOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENY ..	176
8.8.2	Ošetrovatelství a ošetrování nemocných	181
8.8.2.1	OŠETŘOVATELSTVÍ.....	181
8.8.2.2	OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH.....	211
8.8.3	Sociální vztahy a dovednosti	223
8.8.3.1	PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE.....	223
8.8.4	Povinně volitelné předměty	233
8.8.4.1	SEMINÁŘ ZE SOMATOLOGIE.....	233
8.8.4.2	SEMINÁŘ Z PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE.....	239

1 Identifikační údaje

Název školy	Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace
REDIZO	600020070
IČ	00600920
Adresa školy	Jeremenkova 754/2, 703 00 Ostrava
E-mail	sekretariat@zdrav-ova.cz
www	www.zdrav-ova.cz
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
Adresa	28. října 117/2771, 702 18 Ostrava
Název ŠVP	Praktická sestra
Kód a název oboru podle RVP	53-41-M/03 Praktická sestra
Dosažený stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Úroveň vzdělávání EQF	kvalifikační úroveň EQF 4
Délka a forma vzdělávání	4 roky v denní formě vzdělávání
Platnost ŠVP	od 1. 9. 2025
Číslo jednací	SZSOs/08917/2025
Hlavní koordinátor ŠVP	Mgr. Radana Kluzová
Koordinátor ŠVP za obor	Mgr. Eva Schichelová PhDr. Kamila Veselá

1.1 Charakteristika školy

*Prvním krokem na cestě ke
štěstí je učení se.*

Dalajláma

Historický vývoj školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace, navazuje na bohatou tradici zdravotnického vzdělávání v Ostravě, která sahá až do roku 1933. Tehdy byla z iniciativy MUDr. Františka Pachnera založena škola pro porodní asistentky. V roce 1936 se výuka rozšířila i na zdravotní sestry.

Škola sídlí od svého vzniku v památkově chráněné budově v Ostravě-Vítkovicích, kde dnes probíhá výuka vyšší odborné školy. Střední škola se nachází v moderně vybavené budově na ulici 1. máje. Výuka nebyla přerušena ani během druhé světové války a škola se vždy pružně přizpůsobovala změnám ve zdravotnickém školství.

V průběhu let se nabídka oborů rozšiřovala a reagovala na aktuální potřeby zdravotnictví. Významnou změnou bylo sloučení dvou zdravotnických škol v roce 1996 a získání právní subjektivity. Od té doby škola poskytuje vzdělání v širokém spektru nelékařských zdravotnických profesí a je zřizována Moravskoslezským krajem.

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě zaujímá díky široké nabídce studijních oborů výjimečné postavení mezi zdravotnickými školami v Moravskoslezském kraji. Díky dlouholeté tradici a kvalitnímu vzdělávání si její absolventi nacházejí pevné uplatnění na trhu práce.

Filozofie školy

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická v Ostravě je moderní vzdělávací institucí s evropským rozměrem a dlouholetou tradicí. Kromě kvalitního odborného vzdělávání klademe důraz na rozvoj osobnosti žáků a studentů – podporujeme jejich charakter, empatii, morální hodnoty i schopnost spolupráce.

Jsmo učící se organizací, která pracuje s popisným jazykem a vytváří prostředí podporující růst každého jednotlivce. Věříme, že vzdělávání není jen o znalostech, ale i o vztazích, bezpečí a respektu.

Naše škola se aktivně zapojuje do národních i mezinárodních projektů a rozvíjí spolupráci s odborníky z praxe. Významné jsou i naše edukační programy pro širokou veřejnost, které přibližují zdravotnickou problematiku dětem i dospělým.

Žáci se pravidelně účastní dobrovolnických a charitativních aktivit, soutěží, exkurzí i preventivních programů. Škola tak vytváří prostor nejen pro vzdělávání, ale i pro osobní růst, zážitky a smysluplné zapojení do společnosti.

1.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace je nedílnou součástí řízení kvality školy a představuje systematickou sebereflexi založenou na stanovených oblastech a kritériích. Slouží jako nástroj pro zjišťování úrovně naplňování vzdělávacích cílů a poskytuje zpětnou vazbu o silných stránkách i oblastech vyžadujících zlepšení.

Proces autoevaluace vychází z rámce České školní inspekce a zaměřuje se na tyto klíčové oblasti:

- řízení školy,
- podmínky ke vzdělávání,

- průběh vzdělávání,
- výsledky vzdělávání,
- klima a kultura školy,
- úroveň výsledků činnosti.

Součástí hodnocení je také důraz na personální rozvoj – jak pedagogických, tak nepedagogických pracovníků – a strategické plánování v souladu s dlouhodobými cíli školy, zejména v oblasti nelékařských zdravotnických profesí.

Používané nástroje a metody autoevaluace

Pro zajištění objektivitu a relevance využívá škola různé nástroje, mezi které patří:

- dotazníková šetření mezi žáky, rodiči i zaměstnanci (např. spokojenost, klima školy, zpětná vazba na výuku),
- hospitace a vzájemné návštěvy hodin s následnou reflexí,
- analýza výsledků vzdělávání (maturitní zkoušky, závěrečné práce, testování),
- rozhovory a skupinové diskuze s pedagogy, žáky i vedením školy,
- sebehodnocení pedagogů a jejich profesní portfolia,
- záznamy z pedagogických rad a porad, které reflektují vývoj školy,
- zpětná vazba z projektových aktivit a odborné praxe,
- monitoring účasti na DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků),
- zpětná vazba od odborných pracovišť a partnerů školy.

Autoevaluace je kontinuální proces, který podporuje rozvoj školy jako učící se organizace. Pracujeme s popisným jazykem a vytváříme prostředí, které podporuje otevřenou komunikaci, spolupráci a profesní růst. Výsledky autoevaluace slouží jako základ pro roční plány školy, který je v souladu s krajskými i národními strategiemi rozvoje vzdělávání.

2 Profil absolventa

Profesní kompetence praktické sestry jsou rozděleny podle základních funkcí, které praktická sestra plní a které vycházejí z platných právních předpisů ČR.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči.

2.1 Kompetence absolventa a výsledky vzdělávání

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě),
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Personální a sociální kompetence:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraven řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotný,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném,

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat tolerantně k identitě druhých,
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb z oblasti světa práce a vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle,
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků,
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Matematické kompetence:

- správně používat a převádět běžné jednotky,
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru,
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života,
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje,
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,

- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části, dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence:

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči. Absolvent je kompetentní:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy,
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin,
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže,
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování,
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace,
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku),
- ošetřovat periferní žilní vstupy,
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemístováním a propouštěním pacientů,
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby,
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy,
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště,
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů,
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe,
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce,
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc,
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče. Absolvent je kompetentní:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii,
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci. Absolvent je schopen:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem,
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik,
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb. Absolvent je schopen:

- chápat kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení,
- v dodržovat stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti,
- dbát na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovat požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje. Absolvent je schopen:

- znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení,
- zvažovat při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady,
- efektivně hospodařit s finančními prostředky,
- nakládat se zdravotnickými prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Praktická sestra plní uvedené kompetence v souladu s platnými právními předpisy, etickými normami a profesními standardy.

2.2 Uplatnění absolventa

Po úspěšném ukončení studia a vykonání maturitní zkoušky je absolvent připraven k výkonu práce středního zdravotnického pracovníka. Absolvent může vykonávat své povolání v oblastech, které přímo souvisí s poskytováním zdravotní a sociální péče v souladu s právními předpisy.

V rozsahu své odborné způsobilosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví, poskytuje nebo zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílí se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči.

Absolvent se uplatní ve všech oblastech poskytujících zdravotní služby, zejména v zařízeních poskytujících zdravotní péči ambulantní a lůžkovou, zdravotní péči poskytovanou v zařízeních sociálních služeb i ve vlastním sociálním prostředí pacienta. Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetrovatelského týmu.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje oboru

název oboru	Praktická sestra
kód	53-41-M/03
stupeň vzdělání	střední vzdělání s maturitní zkouškou
délka studia	4
forma studia	denní forma vzdělávání
platnost	1. 9. 2025

3.2 Pojetí a cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je koncipován tak, aby splňoval požadavky na odbornou teoretickou a praktickou přípravu praktických sester poskytujících základní ošetrovatelskou péči. Absolventi budou způsobilí poskytovat zdravotní péči bez odborného dohledu a bez indikace v rozsahu působnosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) a vyhláškou MZ ČR č. 55/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků ve zdravotnictví.

Vzdělávání se zaměřuje na osvojení znalostí (vědomostí a dovedností) potřebných pro poskytování zdravotní péče. Nezbytnou součástí přípravy je vytváření žádoucích profesních postojů, znalostí a návyků i rozvíjení a upevňování dalších osobnostních kvalit nelékařského zdravotnického pracovníka. Cílem školního vzdělávacího programu je umožnit získání profesní kvalifikace k poskytování přímé ošetrovatelské péče orientované na individuální potřeby jednotlivců, jejich rodin a komunit ve zdraví i nemoci.

Školní vzdělávací program je rozpracován do jednotlivých předmětů vymezených učebním plánem a učebními osnovami. Předměty jsou stanovené jako povinné a povinně volitelné. Specifickou funkci mají předměty tvořící základ potřebný pro poskytování základní ošetrovatelské péče včetně sociálních a dalších souvisejících oborů. Tyto předměty rozvíjí komunikativní dovednosti, morální a volní vlastnosti, dovednost kultivovaného chování a vytvářejí dovednosti, na které se navazuje v odborných předmětech. Plní především funkci propedeutickou ve vztahu k odborným předmětům a k profilu absolventa.

3.3 Organizace vzdělávání

Vzdělávání je organizováno jako denní čtyřleté studium. Vzdělávání obsahuje teoretické a praktické vyučování formou cvičení v odborných učebnách a laboratořích školy, učební a odborné praxe v reálném pracovním prostředí.

Dosažený stupeň vzdělání

- střední vzdělání s maturitní zkouškou;
- kvalifikační stupeň EQF 4.

Podmínky vzdělávání

Podmínky pro přijetí ke vzdělávání:

- přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných jsou dále upraveny vyhláškou MŠMT č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů,
- podmínky zdravotní způsobilosti jsou stanoveny v nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky hodnocení

Hodnocení žáků probíhá v souladu s aktuálně platným školním řádem SZŠ Ostrava.

Způsob ukončení vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem, ve znění pozdějších předpisů a příslušným prováděcím právním předpisem.

Profilová část maturitní zkoušky

- Český jazyk a literatura,
- Cizí jazyk (pokud si žák zvolil ve společné části maturitní zkoušky),
- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných – praktická zkouška,
- volitelný předmět – Psychologie a komunikace, Somatologie.

Po úspěšném vykonání maturitní zkoušky může absolvent pokračovat ve studiu na VOŠ nebo VŠ.

Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární prevence

Bezpečnost práce, ochrana zdraví a požární ochrana jsou ve všech činnostech vzdělávání a výchovy realizovány tak, aby působily především preventivně s důrazem na předcházení rizikům. Ve výuce je zařazen také celek „Ochrana občanů při mimořádných událostech“.

Škola vytváří a dodržuje takové studijní a pracovní podmínky, které stanovují právní předpisy ke zvýšení ochrany zdraví žáků, zlepšuje pracovní prostředí podle požadavků hygienických předpisů. Pravidelné technické kontroly a revize zabezpečují nezávadný stav objektů a technických zařízení.

Žáci jsou seznámeni s obsahem Školního řádu střední školy a dodržováním pravidel pobytu v prostorách školy. Tuto informaci stvrzují svým podpisem.

Proškolení o dodržování BOZ žáci absolvují také v rámci výuky předmětu Ošetřovatelství, které probíhá v odborných učebnách školy. Toto proškolení opět stvrzují svým podpisem.

Zajištění bezpečnosti žáků při výuce předmětu Ošetřování nemocných a Odborné praxi probíhá formou proškolení BOZ přímo pracovníkem smluvního zdravotnického zařízení nebo absolvují e-learningové školení s certifikátem, a to od 2. ročníku.

Prokazatelné instruování žáků o zajištění bezpečnosti a možném ohrožení zdraví je provedeno také před činnostmi, které jsou spojené s pobytem na kurzech, výletech a exkurzích.

Velký důraz je kladen na bezpečnost žáků v rámci výuky tělesné výchovy. Žáci jsou seznámeni se zásadami pobytu v tělocvičně. Před každou tělovýchovnou činností je zdůrazněn bezpečnostní zřetel, prováděny kontroly cvičebního úboru a cvičebního nářadí. V průběhu tělovýchovných činností jsou žáci informováni o zajištění vlastního zdraví, vykonávání dopomoci a záchrany při cvičení.

3.4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (dále ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (dále ŠPZ).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení ŠPZ a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zákonného zástupce nezletilého žáka nebo se souhlasem zletilého žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zajištění odborného vzdělání všech žáků tvoří RVP pro jednotlivé obory vzdělání, na jejichž základě školy zpracují svůj ŠVP. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními je ŠVP podkladem pro zpracování 1. stupně podpůrných opatření a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro naplňování podpůrných opatření, která doporučí školní poradenské zařízení, včetně vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na základě písemné žádosti zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. To znamená, že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických nezbytných pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.). Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, nabídne škola po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka či po poradě s žákem zletilým, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v jednotlivých oborech je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední zdravotnické škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na základě doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky (§ 16 odst. 2b) ŠZ).

System péče o žáky se SVP a žáky nadané a mimořádně nadané

Pravidla, postup tvorby, realizace a vyhodnocování podpůrných opatření (PO) 1. stupně vypracovává výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů a se zákonným zástupcem nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem stanoví podpůrná opatření 1. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Po zpracování jsou PO předložena zákonnému zástupci nezletilého žáka, případně žákovi zletilému k podpisu. Pokud se jeví uplatňovaná podpůrná opatření 1. stupně jako nedostatečná, konzultuje tuto skutečnost výchovná poradkyně se zákonným zástupcem nezletilého žáka, případně s žákem zletilým. Žák je indikován k péči ŠPZ dle individuálních potřeb. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka, případně informovaného souhlasu žáka zletilého zpracuje „Zprávu střední školy“ pro ŠPZ. ŠPZ vypracuje doporučení pro práci s žákem se SVP. Stanoví podpůrná opatření 2.–5. stupně.

Doporučení je poskytnuto škole, která následně realizuje podpůrná opatření dle specifikace ŠPZ na základě písemného souhlasu zákonného zástupce nezletilého žáka, případně souhlasu žáka zletilého.

Individuální vzdělávací plán – IVP pro žáky se SVP se vypracovává na základě doporučení ŠPZ. Ředitelka školy může na základě písemné žádosti IVP povolit i žákům v mimořádné situaci (těhotenství, rodičovství, zdravotní potíže). Zákonný zástupce nezletilého žáka případně žák zletilý požádá písemně o poskytnutí IVP ředitelku školy. Pokud ředitelka školy žádost schválí, vypracuje IVP výchovná poradkyně v úzké spolupráci s třídním učitelem, s vyučujícími dotčených předmětů. Výchovná poradkyně ve spolupráci s třídním učitelem zpracuje obecnou část IVP, zpracuje podpůrná opatření 2.–5. stupně, která podpoří žáka v oblastech, kde je to potřeba. Vyučující dotčených předmětů zpracují podpůrná opatření 2.–5. stupně stanovená v IVP do svých předmětů, upřesní, jak efektivně realizovat IVP. Po zpracování je IVP předložen zákonnému zástupci nezletilého žáka, případně žákovi zletilému k podpisu.

IVP se vypracovává na každý školní rok, případně na každé pololetí znovu. Doba uplatňování IVP je stanovena ŠPZ. Během uplatňování IVP výchovná poradkyně hodnotí fungování podpůrných opatření stanovených v IVP, konzultuje fungování IVP se ŠPZ, vyučujícími se zákonným zástupcem nezletilého žáka či se zletilým žákem.

Pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí nebo z odlišného sociálně-kulturního prostředí – škola realizuje podpůrná opatření. V rámci podpůrných opatření je možné zapůjčení učebnic pro příslušný ročník, umožnit zdarma kopírovat materiály pro výuku, zapůjčení ochranných pomůcek zdarma. Vyučující respektují sociálně – kulturní odlišnosti, pokud nejsou v rozporu se školním řádem, s pravidly BOZP. Žáci používají ochranné pomůcky souladu s laboratorním řádem dané laboratoře či odborné učebny, a v souladu s pravidly BOZP stanovených na pracovištích, kde žáci vykonávají odbornou praxi.

Vzdělávání žáků se SVP koordinuje výchovná poradkyně. Sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, se zákonnými zástupci nezletilých žáků či s žáky zletilými. Spolupracuje s dalšími pracovníky školy (např. s třídními učiteli, učiteli příslušných vyučovacích předmětů, s metodikou prevence patologických jevů, se školní psychologkou, s vedením školy).

Za spolupráci se ŠPZ v případě poskytování podpůrných opatření druhého a vyšších stupňů odpovídá výchovná poradkyně. Za péči o nadané a mimořádně nadané žáky odpovídá výchovná poradkyně.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení,
- uplatňovat formativní hodnocení žáků,
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců,
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole,
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ, s pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.),

- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat praktická výuka žáků se SVP, a zejména vyučujícího dané skupiny se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim,
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných a mimořádně nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání dětí, žáků a studentů nadaných a mimořádně nadaných se uskutečňuje v souladu s ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání nadaných žáků

Za nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zařazení problematiky výchovy a vzdělání mimořádně nadaných žáků na SZŠ je velmi důležité. Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces, ve kterém se uplatňují metody pedagogické i psychologické.

Škála aktivit, kterými podporujeme rozvoj našich žáků, je široká. Dává jim možnost uplatnit své nadání, znalosti, dovednosti a podporuje zájem žáků tyto schopnosti v rámci:

- účasti v odborných soutěžích a olympiádách (První pomoc, Psychologická olympiáda, soutěže v Ošetřovatelství),
- reprezentace školy v oblasti znalostní (matematický – Klokan, Jazykové olympiády),
- reprezentace školy v oblasti recitace, literární tvorby,
- realizace výtvarných schopností při výzdobě školy,
- prezentacemi s odbornou i všeobecně vzdělávací tematikou,
- aktivními výstupy na školní akademii.

Výsledky soutěží jsou dávány ve známost učitelům i spolužákům prostřednictvím nástěnek a školního Facebooku či Instagramu.

Vzdělávání mimořádně nadaných žáků

Za mimořádně nadaného žáka a studenta se pro účely vyhlášky č. 27/2016 sb. považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vytyčení vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifickým žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek zákonný zástupce nezletilého žáka či žák zletilý, školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pomoc při identifikaci a následné péči o mimořádně nadaného žáka, mohou učitelům se souhlasem zákonných zástupců žáka či žáka zletilého, poskytnout poradenská centra pro vzdělávání mimořádně nadaných, která vznikla ve všech krajích ČR nebo v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky,
- problematický přístup k pravidlům školní práce,
- tendence k vytváření vlastních pravidel,
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní,
- vlastní pracovní tempo,
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu,
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu,
- rychlá orientace v učebních postupech,
- záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním,
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí.

Školní vzdělávací program v oblasti primární prevence

Primární prevence rizikového chování je nedílnou součástí výchovně-vzdělávacího procesu naší školy. Jejím cílem je posilovat zdravý životní styl, rozvíjet sociální dovednosti žáků a předcházet vzniku rizikového chování, jako jsou závislosti, šikana, násilí, kyberšikana, poruchy příjmu potravy či jiné formy ohrožení zdraví a bezpečí. Tento program vychází z Preventivního programu školy a je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem. Zaměřuje se na systematickou a dlouhodobou práci s třídními kolektivy, podporu pozitivního klimatu školy a spolupráci s rodiči i odbornými institucemi.

Cíle programu primární prevence jsou:

- upevňovat hodnotu zdraví u žáků a studentů,
- předcházet závislostnímu chování (zejména nikotinismus, alkoholismus, netolismus),
- vést žáky a studenty k prevenci agresivního chování a šikany,
- rozvíjet pozitivní hodnotovou orientaci,
- podporovat sebereflexi, vzájemný respekt a toleranci,
- snižovat absenci a záškoláctví,
- posilovat zdravý životní styl a odpovědnost za vlastní chování.

Pro naplnění těchto cílů se využívá kombinace frontální výuky (výklad, přednáška) a aktivizačních metod (diskuse, sociální hry, práce s textem), dále besed, workshopů, exkurzí a návštěv odborníků z praxe. Cíle jsou naplňovány projektovými dny, tematickými týdny i třídními hodinami. Zážitkové a interaktivní programy v menších skupinách. Integrace prevence do výuky napříč předměty. Spolupráce s odbornými institucemi (např. Policie ČR, PPP Ostrava, Městská policie Ostrava).

Evaluační a zpětná vazba je realizována průběžně, a to: dotazníky pro žáky a pedagogy po realizaci preventivních aktivit, pozorováním třídního klimatu a chování žáků, zpětná vazba od lektorů a odborníků, analýza školní dokumentace (např. kázeňské přestupky, absence), kontinuální spolupráci školního poradenského týmu, pravidelným vyhodnocováním a aktualizací programu.

Preventivní aktivity realizované školou v oblasti specifické prevence jsou např: workshop k poruchám příjmu potravy, peer program, program „E-bezpečí“ (rizika sociálních sítí) nebo Nebud' obět', právní vědomí pro středoškoláky (Městská policie), kraje pro bezpečný internet (online soutěže a vzdělávání). Pro oblast nespécifické prevence jsou to aktivity jako: motivační workshopy a adaptační programy, lyžařský výcvik a sportovně-turistické kurzy, charitativní sbírky a dobrovolnické aktivity (např. ADRA), besídky pro pacienty,

sportovní turnaje, taneční soutěže, školní výlety, plesy, kulturní akce, školní projekty, odborné exkurze, prezentace oborů na veletrzích a dnech otevřených dveří, aj.

Začlenění prevence rizikového chování do výuky na Střední zdravotnické škole v Ostravě je systematicky integrováno do výuky napříč předměty. Analýza ŠVP ukazuje, že jednotlivé formy rizikového chování jsou tematicky pokryty v různých vyučovacích oblastech. Tato mezioborová integrace přispívá k efektivnímu rozvoji sociálních dovedností, hodnotové orientace a zdravého životního stylu žáků.

Příklady propojení prevence s výukou:

- agrese – Biologie, Tělesná výchova, Psychologie a komunikace, Český jazyk a literatura, Ekonomika,
- šikana a kyberšikana – Informační a komunikační technologie, Anglický jazyk, Základy společenských věd, Ekonomika,
- záškoláctví – Ochrana a podpora veřejného zdraví, Psychologie a komunikace, Třídnické hodiny,
- závislosti – Biologie a ekologie, Somatologie, Chemie, Klinická propedeutika, Základy společenských věd,
- poruchy příjmu potravy – Psychologie a komunikace, Ošetřovatelství,
- rasismus, xenofobie – Dějepis, Český jazyk a literatura, Základy společenských věd, Psychologie a komunikace,
- homofobie – Základy společenských věd, Dějepis, Ekonomika, Ochrana a podpora veřejného zdraví,
- domácí násilí – Ochrana a podpora veřejného zdraví, Psychologie a komunikace, Základy společenských věd,
- rizikové sexuální chování – Biologie, Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny, Somatologie,
- rizikové sporty a doprava – Tělesná výchova, Ochrana a podpora veřejného zdraví,
- sekty – Základy společenských věd, Ochrana a podpora veřejného zdraví.

4 Materiální a personální zajištění výuky

Materiální podmínky pro odborné vzdělávání v oboru praktická sestra

Odborné vzdělávání má teoreticko-praktický charakter a jeho výuka je realizována jak v odborných učebnách pro výuku ošetrovatelství, odborné učebně pro výuku psychologie a učebně první pomoci ve škole, tak formou praktického vyučování na smluvních pracovištích zdravotnických zařízení a sociálních zařízeních a formou souvislé odborné praxe organizované školou také na smluvních zdravotnických pracovištích.

Odborné učebny Ošetrovatelství jsou vybaveny pomůckami pro nácvik konkrétních ošetrovatelských činností vycházejících z odborných kompetencí Praktické sestry. V každé odborné učebně je 12 pracovních míst pro žáky. Všechny učebny jsou zařízeny tak, aby jejich vybavení připomínalo reálné prostředí lůžkového oddělení nemocnice. Učebny jsou vybaveny multimediální technikou, tj. počítačem, dataprojektorem, reproduktory a pomůckami v souladu s požadavky BOZ, které umožňují realizaci skupinové výuky i individuální práce žáků při nácviku ošetrovatelských činností. Učebny doplňují dva sklady učebních pomůcek.

Výuka praktického předmětu Ošetřování nemocných a odborná praxe je realizovaná na smlouvou vymezených školních pracovištích nemocnic a sociálních zařízeních daného regionu.

Personální podmínky

Odbornou výuku zajišťují interní a externí vyučující, kteří splňují odborné i pedagogické kvalifikační předpoklady dané platnými právními předpisy. Realizují školní vzdělávací program v plném rozsahu. Vyučující splňují i další kvalifikační předpoklady nutné k výkonu pedagogických činností a průběžně se účastní vzdělávacích akcí v rámci celoživotního vzdělávání, aby byli stále oprávněni vést odborné vyučování ve zdravotnickém zařízení.

5 Spolupráce se sociálními partnery

V současné době Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Ostrava, příspěvková organizace úspěšně spolupracuje na realizaci výuky předmětu Ošetřování nemocných a odborné praxe žáků se zdravotnickými a sociálními pracovišti, která se nacházejí v rámci města Ostravy.

Mezi nejvýznamnější sociální partnery vzdělávací instituce patří např. Fakultní nemocnice Ostrava a Městská nemocnice Ostrava, spolupracující na vzdělávání se školou již více než 75 let. Velkou výhodou pro absolventy našich studijních oborů je vysoká poptávka zaměstnavatelů po jejich odbornosti. Dá se tedy říct, že pokud náš absolvent stojí o práci ve svém oboru, určitě ji získá, protože poptávka po této profesi stále stoupá.

Absolventi oboru Praktická sestra si po počáteční nejistotě zaměstnavatelů, která plynula především z jejich nezkušenosti s tímto oborem, našli své místo ve zdravotnických týmech. V současnosti se spíše jeví problémem to, že většina našich absolventů po maturitě pokračuje v dalším studiu, a to především ve zdravotnických a sociálních oborech.

Díky své kvalifikaci může absolvent zmiňovaného oboru získat uplatnění nejen ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče, ale také jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče. Je připraven tak, aby se v rámci svých kompetencí stal platným členem ošetrovatelského týmu.

Výuka předmětu Ošetřování nemocných a odborné praxe se realizuje zejména ve zdravotnických zařízeních. Náplní výuky těchto předmětů je především nácvik odborných dovedností v reálných podmínkách pracovišť zdravotnických nebo sociálních zařízeních. Předmět Ošetřování nemocných je realizován pod vedením odborné učitelky nebo vyučujícího praktického vyučování, který aktivně spolupracuje se členy zdravotnického týmu

daného pracoviště. Zná jeho specifika a standardy ošetrovateľskej péče a musí dokázať skloubit teoretické znalosti žáků s požadavky praxe.

V rámci Odborné praxe, ktorá je zařazena jako souvislý čtyřtýdenní blok do výuky třetího ročníku oboru Praktická sestra, bychom se bez spolupráce s jednotlivými pracovišti neobešli. Žáci pracují pod vedením a dohledem staniční sestry či jiné pověřené sestry. Odborná učitelka vykovává v této době především činnost kontrolní a konzultační. Odborná praxe je důležitou součástí vzdělávání praktických sester a bez jejího absolvování a odborného vedení, bychom nebyli schopni garantovat kvalitu výuky našich absolventů.

Sociální partneři oboru Praktická sestra:

- Městská nemocnice Ostrava, příspěvková organizace, Nemocniční 20, 728 80 Ostrava-Fifejdy,
- Fakultní nemocnice Ostrava, 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba,
- EUC Klinika Ostrava, Opavská 962/39, 708 00 Ostrava-Poruba,
- Sanatorium JIH, Pavlovova 2626/33, 700 30 Ostrava-Zábřeh.

6 Začlenění průřezových témat do vzdělávání

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Nejde však pouze o postoje, hodnoty a jejich preference, ale také o budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana. Výchova k demokratickému občanství se netýká jen společenskovední oblasti vzdělávání, v níž se nejvíce realizuje, ale prostupuje celým vzděláváním a nezbytnou podmínkou její realizace je také demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Průřezové téma Občan v demokratické společnosti je zařazeno do tematických celků většiny vyučovacích předmětů. Nosnými předměty jsou Základy společenských věd a Dějepis.

Je začleněno také do projektů školy, například „Setkávání se seniory“, „Den zdraví“, „První pomoc“. Prvky tohoto průřezového tématu cíleně uplatňují třídní učitelé, školní psycholog, výchovná poradkyně a metodik prevence sociálně patologických jevů v každodenním působení na žáky, a také prostřednictvím aktivit pořádaných ve spolupráci s žáky, veřejností a sociálními partnery. Žáci jsou zapojeni do charitativních akcí na podporu slabozrakých a sluchově postižených dětí, handicapovaných osob, na podporu výzkumu a léčby rakoviny, a účastníme se rovněž sbírky pro děti bez domova.

Důležitou součástí výchovy k demokratickému smýšlení je i vyžadování a cílené upevňování slušného chování žáků k sobě navzájem, k pedagogům, jakož i pedagogů k žákům. Žáky vedeme ke zdravému sebevědomí a schopnosti vyjádřit vlastní názor na dění kolem sebe, sdělit kritiku, schopnosti jednat s lidmi a hledat kompromisní řešení.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	2., 3., 4.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4.
Dějepis	1., 2.
Základy společenských věd	2., 3., 4.
Biologie a ekologie	1.
První pomoc	1.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	2., 3.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU včetně naší republiky. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí

odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a přispívá k realizaci jednoho z pěti základních směrů rozvoje lidských zdrojů. Environmentální vzdělávání a výchova poskytuje žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. v souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy,
- chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
- porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji,
- respektovali principy udržitelného rozvoje,
- získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje,
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů,
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů,
- osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
- dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
- osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Cílem realizace průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vychovat jedince, který je schopen svou činností přispívat ke zlepšení životního prostředí a jednat v zásadách udržitelného rozvoje. Ten patří mezi priority EU, včetně naší republiky.

Hlavním cílem průřezového tématu Člověk a životní prostředí je vést žáky k tomu, aby pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy, chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život. Dále pak porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, respektovali principy udržitelného rozvoje, získali přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje. Samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí, získávali informace v přímých kontaktech s prostředím a z různých informačních zdrojů, pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. Osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí. Osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Vzali si za své hospodaření s energiemi, šetrné a ekonomické zpracovávání surovin, třídění odpadů.

V rámci odborného vzdělávání poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje.

Téma je rovněž obsaženo náplní adaptačního a sportovně turistického kurzu. V rámci výuky přírodovědných předmětů žáci absolvují tematické exkurze se zaměřením na ochranu životního prostředí a využití energetických zdrojů.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	2., 4.
Cizí jazyk	2., 3.
Dějepis	1., 2.
Základy společenských věd	2., 3.
Fyzika	1.
Chemie	1.
Biologie a ekologie	1.
Matematika	1., 2., 3.
Tělesná výchova	1., 2., 3., 4.
Informační a komunikační technologie	1.
Ekonomika	2., 3.
Odborná latinská terminologie	1.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
Somatologie	1.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.
Seminář ze somatologie	4.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto průřezovým tématem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života, které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika okruhů:

- individuální příprava na pracovní trh – sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce, vyhledávání zaměstnání, aktivní plánování a projektování profesní kariéry aj.,
- svět vzdělávání – význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart, formální a neformální vzdělávací příležitosti, ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech aj.,
- svět práce – trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, technologický rozvoj v činnostech lidské práce, pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností, zákoník práce aj.,
- podpora státu ve sféře zaměstnanosti – služby kariérového poradenství, služby úřadu práce aj.

Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu, a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce jsou rozvíjeny a uplatňovány nejen ve všeobecně vzdělávacích předmětech (např. Základy společenských věd, Biologie a ekologie, Ekonomika), ale i v odborných předmětech (např. Ošetřování nemocných, Ošetřovatelství).

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	2.
Cizí jazyk	2.
Dějepis	1., 2.
Základy společenských věd	2., 3., 4.
Fyzika	1.
Chemie	1.
Matematika	1., 2., 3.
Tělesná výchova	1., 2., 3., 4.
Informační a komunikační technologie	1.
První pomoc	1.
Ekonomika	2., 3.
Klinická propedeutika	2.
Odborná latinská terminologie	1.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Ošetřovatelství	1., 3., 4.
Ošetřování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 4.

Člověk a digitální svět

Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života,

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich

sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.

Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.

Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

Obsah tématu a jeho realizace Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Pokrytí předměty:

Předmět	Ročník
Český jazyk a literatura	1., 2., 3., 4.
Cizí jazyk	1., 2., 3., 4.
Dějepis	1., 2.
Základy společenských věd	2., 3., 4.
Fyzika	1.
Chemie	1.
Biologie a ekologie	1.
Matematika	1., 2., 3.
První pomoc	1.
Tělesná výchova	1., 2., 3., 4.

Informační a komunikační technologie	1., 2.
Ekonomika	2., 3.
Klinická propedeutika	2.
Odborná latinská terminologie	1.
Ochrana a podpora veřejného zdraví	1.
Somatologie	1.
Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	2.
Ošetrovatelství	1., 2., 3., 4.
Ošetrování nemocných	3., 4.
Psychologie a komunikace	2., 3., 4.
Seminář ze somatologie	4.
Seminář z psychologie a komunikace	4.

7 Učební plán

Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Ostrava, příspěvková organizace

ŠVP: Praktická sestra

RVP: 53-41-M/03 Praktická sestra

Forma vzdělávání: denní

Platnost ŠVP od: 1. 9. 2025

7.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	RVP		Vzdělávací obor	ŠVP	
	minimální počet vyučovacích hodin za studium			počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	celkem		týdně	celkem
Jazykové vzdělávání - český jazyk - cizí jazyk	5	160	Český jazyk a literatura	10+2 ^d	384
	10	320	Cizí jazyk ¹	10+3 ^d	413
Společenskovední vzdělávání	5	160	Dějepis	2	68
			Základy společenských věd	3	94
Přírodovědné vzdělávání	4	128	Fyzika	1+1 ^d	68
			Chemie	1+1 ^d	68
			Biologie a ekologie	2	68
Matematické vzdělávání	7	224	Matematika	7	232
Estetické vzdělávání ²	5	160			
Vzdělávání pro zdraví	8	256	První pomoc	0+2 ^d	68
			Tělesná výchova	8	256
Informatické vzdělávání	4	128	Informační a komunikační technologie	4	136
Ekonomické vzdělávání	2	64	Ekonomika	2	65
Odborné vzdělávání					
Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	8	256	Klinická propedeutika	2	68
			Odborná latinská terminologie	1	34
			Ochrana a podpora veřejného zdraví	0+1 ^d	35
			Somatologie	4	136
			Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny	1	34
Ošetrovatelství a ošetrování nemocných	54	1728	Ošetrovatelství	26	836
			Ošetrování nemocných	28	840
			Odborná praxe ⁴		160
Sociální vztahy a dovednosti ³	5	160	Psychologie a komunikace	5	159
Povinně volitelné předměty			Seminář ze somatologie* Seminář z psychologie a komunikace*	0+1 ^d	29
Disponibilní dotace	11	352			
Celkem	128	4096		128	4254

Poznámky:

¹ Anglický jazyk

² Estetické vzdělávání – hodinová dotace převedena do vzdělávací oblasti Jazykové vzdělávání, předmětu Český jazyk a literatura

³ Sociální vztahy a dovednosti – 1 hodina přesunuta do obsahového okruhu Základ pro poskytování ošetrovatelské péče, do předmětu

7.2 Ročníkový učební plán

Vzdělávací oblasti, obsahové okruhy a názvy vyučovacích předmětů	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	celkem
Povinné předměty					
Jazykové vzdělávání					
Estetické vzdělávání					
<i>Český jazyk a literatura</i>	3	3	3	3	12
<i>Cizí jazyk</i>	3	3	3	4	13
Společenskovední vzdělávání					
<i>Dějepis</i>	1	1			2
<i>Základy společenských věd</i>		1	1	1	3
Přírodovědné vzdělávání					
<i>Fyzika</i>	2				2
<i>Chemie</i>	2				2
<i>Biologie a ekologie</i>	2				2
Matematické vzdělávání					
<i>Matematika</i>	3	2	2		7
Vzdělávání pro zdraví					
<i>První pomoc</i>	2				2
<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	8
Informatické vzdělávání					
<i>Informační a komunikační technologie</i>	2	2			4
Ekonomické vzdělávání					
<i>Ekonomika</i>		1	1		2
Základ pro poskytování ošetrovatelské péče					
<i>Klinická propedeutika</i>		2			2
<i>Odborná latinská terminologie</i>	1				1
<i>Ochrana a podpora veřejného zdraví</i>	1				1
<i>Somatologie</i>	4				4
<i>Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny</i>		1			1
Ošetrovatelství a ošetrování nemocných					
<i>Ošetrovatelství</i>	4	10	6	6	26
<i>Ošetrování nemocných</i>			14	14	28

Sociální vztahy a dovednosti					
<i>Psychologie a komunikace</i>		2	2	1	5
Povinně volitelné předměty					
<i>Seminář ze somatologie</i>				1	1
<i>Seminář z psychologie a komunikace</i>					
Počet hodin týdně celkem	32	30	34	32	128

Poznámky:

Celkový rozsah praktického vyučování dle platného RVP a vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského povolání, ve znění pozdějších předpisů, je v denní formě vzdělávání minimálně 1200 vyučovacích hodin za 4 roky.

Do celkového počtu 1200 vyučovacích hodin jsou započítány hodiny praktického vyučování:

- Ošetřovatelství 442 vyučovacích hodin
- Ošetřování nemocných 840 vyučovacích hodin
- Odborná praxe 160 vyučovacích hodin
- Celkem v navrženém plánu 1442 vyučovacích hodin

Přehled využití týdnů dle skutečných časových možností

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výuka dle rozpisu učiva	34	34	31	29
Odborná praxe	0	0	4	0
Sportovně turistický kurz	0	1	0	0
Časová rezerva	2	1	1	1
Celkem týdnů	36	36	36	30

Poznámky:

40 týdnů = školní rok

4 týdny = prázdniny; státní svátky

1. ročník – adaptační pobyt, lyžařský výcvik, školní výlet (z časové rezervy)

2. ročník – sportovně turistický kurz

3. ročník – školní výlet (z časové rezervy), odborná praxe

4. ročník – školní výlet (z časové rezervy), výuka trvá 29 týdnů z důvodu termínů státních maturitních zkoušek

Lyžařský výcvik

Lyžařský výcvik (dále LV) je zařazen v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro žáky prvních ročníků v rozsahu 35 hodin. Náplň a výsledky vzdělávání LV jsou zařazeny v učebních osnovách předmětu Tělesná výchova v 1. ročníku. Uskutečnění LV bude závislé na počtu přihlášených žáků a v případě konání bude realizován v rámci týdenní časové rezervy.

Sportovně turistický kurz (dále STK)

STK je uskutečněn v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro žáky druhých ročníků v rozsahu 30 hodin. Náplň kurzu je přizpůsobena charakteru prostředí, ve kterém je kurz uskutečněn. Obsahem kurzu je pohyb a orientace v terénu, pěší turistika, orientační běh, ochrana přírody při sportovních akcích, sportovní a netradiční hry, plavání v přírodním prostředí, vodní lyžování, vodní turistika, cyklistika. Kurz tak přispívá ke zvýšení tělesné zdatnosti, všeobecné pohybové výkonnosti, vychovává ke kolektivnosti a houževnatosti, vzájemné pomoci, napomáhá odstraňování pocitu strachu, méněcennosti a nabízí možnosti využití volného času.

Žáci si vyberou jednu z nabízených variant realizace sportovně turistického kurzu.

Odborná praxe

Odborná praxe splňuje obsahovou náplň a výsledky vzdělávání předmětu Ošetřování nemocných. Jejím základním cílem je naučit žáky aplikovat získané odborné znalosti, praktické dovednosti a návyky v reálných podmínkách zdravotnického pracoviště. V jejím průběhu se žáci učí postupně pracovat jako člen ošetřovatelského týmu a získávají pracovní návyky spojené s každodenní pracovní činností delšího časového úseku. Odborná praxe přispívá i k prohlubování základních dovedností organizace ošetřovatelských činností v rozsahu kompetencí stanovených vyhláškou MZ ČR č.55/2011sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů a k rozšiřování komunikativních dovedností ve vztahu k pacientům i ostatním členům ošetřovatelského týmu. Odborná praxe je realizována čtyři týdny v závěru 3. ročníku. Odborná praxe se uskutečňuje na smluvním základě mezi školou a zdravotnickým zařízením.

Školní výlet

Školní výlet je výchovně-vzdělávací akce třídy, má kolektivní charakter a probíhá mimo prostory a areál školy. Je určen pro žáky prvního, třetího a čtvrtého ročníku. Stanovení délky školního výletu je v kompetenci ředitelky školy.

8 Učební osnovy

8.1 Jazykové vzdělávání, Estetické vzdělávání

Vzdělávání a komunikace v českém jazyce

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání, a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívat jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovat se srozumitelně a souvisle, formulovat a obhajovat své názory,
- chápat význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů a předávat je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- chápat jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Estetické vzdělávání

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nad-předmětový charakter, prolíná velkým počtem vyučovacích předmětů.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce, a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Oblast estetického vzdělávání byla zařazena do výuky českého jazyka ve formě literární výchovy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápat význam umění pro člověka,
- správně formulovat a vyjadřovat své názory,
- přistupovat s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získat přehled o kulturním dění,
- uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce

Vzdělávání v cizích jazycích navazuje na RVP základního vzdělání, podle něhož se žáci již mohou na druhém stupni vzdělávat ve dvou cizích jazycích, proto je nutno k této skutečnosti přihlídnout.

Vzdělávání v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci, včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá:

- minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky u prvního cizího jazyka,
- minimální úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky u dalšího cizího jazyka,
- akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %, u úrovně A2 15 % lexikálních jednotek.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v cizím jazyce v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata, volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci,
- pracovat s informacemi a zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými aj. cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností,
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia cizího jazyka ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání, využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu jazyků,
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům.

Učivo je vymezeno jednotně pro úroveň B1 i A2 a z didaktického hlediska je rozděleno do čtyř kategorií. Jsou zohledněny všechny zmiňované kategorie učiva. Je samozřejmé, že v procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Výsledky vzdělávání jsou diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Výuka je doplněna tematickými exkurzemi nebo besedami.

Učivo oblasti jazykového vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Český jazyk a literatura,
- Cizí jazyk: Anglický jazyk.

8.1.1 ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Učební osnova předmětu:	Český jazyk a literatura
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	384 hodin (jazyk: 159, literární výchova: 225)

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a kultivaci osobnosti vůbec. Podílí se na rozvoji jejich duševního života.

Obecným cílem je rozvíjet komunikační kompetence žáků v mateřském jazyce: naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání, myšlení a sebe prezentaci; naučit je přijímat, sdělovat a vyměňovat informace na základě jazykových a slohových znalostí a kriticky je hodnotit. Cílem literární složky je také utvářet v žácích kladný vztah k duchovním i materiálním kulturním hodnotám, vést je k jejich tvorbě a ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. V 21. století, kdy jsme neustále vystaveni velkému množství informací, je zvláště důležité, aby žáci uměli pracovat s texty kriticky, tvořivě a eticky. Výuka českého jazyka a literatury je proto klíčová pro jejich schopnost porozumět světu a aktivně se do něj zapojit.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápali význam umění pro člověka,
- správně formulovali a vyjadřovali své názory,
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury,
- uměli pracovat s digitálními technologiemi pro tvorbu, sdílení a analýzu kulturního obsahu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět Český jazyk a literatura patří ke všeobecně vzdělávacím předmětům, tvoří jej dvě vzájemně úzce provázané složky jazyková a literární.

Jazyková složka

Jazykové učivo navazuje na mluvnické a slohové učivo základní školy, upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje ho. Vyučování českému jazyku směřuje ke schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně a správně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka jako kodifikované společenské normy, aplikovat získané poznatky, pracovat s textem a informacemi. Součástí je také práce s digitálními technologiemi, které umožňují efektivní vyhledávání, analýzu a tvorbu textů. Jazykové vzdělávání je úzce spjato s literární výchovou a vzděláváním, neboť práce s uměleckým textem prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární složka

Literární učivo představuje základní vědomosti z literární historie a literární teorie. Jejich osvojení umožňuje žákovi chápat umělecký text jako odraz reality pořízený specifickými – uměleckými jazykovými prostředky (styčná plocha s jazykovým vyučováním). Zároveň umožňuje žákovi chápat umělecký text v souvislosti s dobovými poměry i vývojovými tendencemi ve společnosti (styčná plocha se společenskovědními předměty).

Literární vzdělávání je úzce spjato s jazykovým, neboť při analýze literárních textů lze prezentovat a procvičovat jazykové a stylistické poznatky a pěstovat komunikační dovednosti. Digitální kompetence se uplatňují při práci s elektronickými texty, online zdroji a multimediálním obsahem, což podporuje aktivní přístup ke kultuře a literatuře v digitálním věku.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory,
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápali význam umění pro rozvoj osobnosti,
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury,
- uvědomovali si možnost zneužití jazyka k manipulaci s lidmi.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout je na vyšší kvalitativní i kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující a socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

V rámci výuky čtenářských děl se zaměřujeme na rozvoj čtenářské gramotnosti a komunikačních dovedností.

V písemném projevu (např. úvaha, esej aj.) se zaměřujeme na rozvoj dovednosti formulovat své postoje a názory, zamyslet se nad názory jiných neodmítat je, formulovat své myšlenky jazykově správně. Učíme kriticky zvažovat nejen jednání ostatních lidí, ale také jednání literárních postav, uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislosti (např. u skupin jako „beat generation“). Upozorňujeme a odhalujeme s žáky stereotypy a předsudky, které texty různých období vytváří, učíme, jak s nimi pracovat a nepodléhat jim, využívat toto uvědomění k vytváření vstřícných mezilidských vztahů. Učíme kriticky zvažovat jednání a postoje jiných lidí a přijímat rady a kritiku ostatních.

Zařazujeme kooperativní činnosti, jako je práce ve skupinách, kde žáci společně pracují na analýzách textů a rozborech vlastní četby. Využíváme různé kvízy a audiovizuální materiály k posílení těchto dovedností a rozvoji digitálních kompetencí, což podporuje celkový rozvoj čtenářství. Dále zahrnujeme projektové vyučování, kde žáci pracují na projektech, které kombinují různé oblasti a pomáhají prohloubit jejich schopnosti v práci s textem i v týmové spolupráci.

Vzhledem k náročnosti analýzy textu z hlediska jazykového, literárněvědného a literárněhistorického je možné všechny hodiny v 1. - 4. ročníku dělit. Dělení hodin v jednotlivých ročnících je závislé na počtu žáků. Dělené hodiny jsou využívány k všestranným analýzám uměleckých a neuměleckých textů a k procvičování

gramatických a stylistických dovedností. V těchto hodinách lze uplatnit individuální přístup a praktické procvičování konkrétních jevů.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, besed, divadelních nebo filmových představení a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické znalosti, zprostředkovávají žákům poznávání reality a odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. Exkurze jsou organizovány systematicky podle ročníků.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- inovativní metody ve výuce (např. RWCT, dramatizace, Vennův diagram, rolové hry aj.),
- diskuse, řízené rozhovory,
- práce s vizuálním a filmovým materiálem jako podnět k reflexi a diskusi,
- řešení testových úloh (maturitní testy) a jejich rozbor.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků (diskuse, řízené otázky),
- skupinová práce a kooperativní učení při řešení úkolů a projektových zadání,
- individuální samostatná práce při četbě, interpretaci a psaní textů,
- prezentační aktivity pro rozvoj komunikace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Vychází z klasifikačního řádu.

Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět sdělení obsaženému v textech různé povahy, v textech umělecké povahy nacházet estetické hodnoty,
- dovednost výstižně a mluvnicky správně formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat,
- schopnost porozumět historickému vývoji umění a vzájemným souvislostem a vazbám jak v rámci slovesného umění, tak mezi různými druhy umění navzájem,
- zájem žáků o umění (bohatost četby a sledování divadelního života),
- přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány ústním zkoušením, písemnými pracemi a samostatnými pracemi. V každém pololetí žáci píšou jednu písemnou slohovou práci v probraném slohovém útvaru. Minimálně jedna tato slohová práce je psána přímo ve výuce ve škole. Tato slohová práce se píše ve škole ve dvou na sebe navazujících vyučovacích hodinách. Některé útvary (výklad, popis, útvary administrativního stylu aj.) je možné psát také jako domácí slohovou práci s využitím moderních digitálních technologií.

Vedle sumativního hodnocení je kladen důraz také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, což žákům umožňuje lépe porozumět svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváno je také vzájemné hodnocení, sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k tomu si vzájemně pomáhat, odpovídat za své učení a hodnotit svůj postup v učebním procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- shrnout hlavní myšlenky do myšlenkových map, analyzovat dílo podle předem strukturovaných osnov aj. (tvořit záznam o knize k maturitní zkoušce); shrnout hlavní myšlenky odborného výkladu, volit různé podoby zápisu s ohledem na jeho využitelnost pro vlastní učení, zapsat hlavní body děje knih, kombinovat různé typy zdrojů, kriticky je hodnotit, porovnat knižní a filmovou verzi literárního díla, kriticky posuzovat online zdroje, např. u rozboru literárního díla.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému a formulovat problém, navrhnout postup řešení, klást otázky,
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému,
- umět vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat,
- vytvářet myšlenkové mapy, schémata a diagramy složitějších jazykových jevů, tvořit tabulky, využívat analytické nástroje pro rozbor textu (např. pětílístek, metoda šesti sluhů, šesti klobouků aj.).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- rozlišovat typy mediálních sdělení a jejich funkci, orientovat se v digitální komunikaci,
- používat vhodné jazykové prostředky k dosažení výstižného a kultivovaného psaného i mluveného projevu,
- písemnou formou vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém a chronologickém sledu,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, své komunikativní dovednosti rozvíjet jako prostředek dialogu a argumentace, kriticky přistupovat k informacím z internetových zdrojů a vyhodnocovat je,
- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností (žádost o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů), pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii v mluveném a psaném projevu,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální a sociální kompetence:

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce pracovat v týmu na realizaci společných činností,
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně prezentovat prostřednictvím mluvních cvičení, formulovat své názory,
- spolupracovat ve skupinách při realizaci skupinového projektu, hodnotit efektivitu skupinové práce, učit se ze svých chyb.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu,
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah,
- diskutovat o společenské roli literatury a médií (vliv autorů na společnost), vést k vysvětlení kulturních souvislostí a vývoje české i světové literatury, vnímat historické a kulturní kontexty uměleckých děl.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle,
- uvědomovat si význam celoživotního učení, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech,
- orientovat se v náležitostech administrativního stylu, rozumět důležitosti celoživotního vzdělávání, porovnávat příklady úspěšných i neúspěšných hrdinů v literatuře (kapitalismus, konzumní život a jeho kritika),
- digitální kompetence,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, internetové zdroje, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní,
- podporovat schopnost kombinovat textové, obrazové a zvukové formáty při tvorbě multimediálních projektů,
- podporovat žáky při tvorbě vlastních literárních textů a jejich prezentaci v digitální podobě, včetně práce s e-knihami a audioknihami,
- podporovat žáky v kritickém hodnocení kulturních a mediálních produktů celosvětově dostupných v digitálním prostředí, s důrazem na etické aspekty tvorby a konzumace digitálního obsahu,
- podporovat žáky v používání digitálních nástrojů pro tvorbu a editaci literárních textů, vizuálních děl a multimediálních projektů,
- seznamovat žáky s digitálními médii jako prostředkem pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů,
- učit žáky efektivně využívat digitální technologie pro správu a zálohování důležitých materiálů,
- učit žáky vytvářet a prezentovat literární a umělecká díla s využitím digitálních technologií, přičemž klademe důraz na dodržování autorských práv,
- vést žáky k systematickému vyhledávání a kritickému hodnocení informací z digitálních zdrojů,
- vést žáky k vytváření a úpravě textů, tabulek a prezentací v digitálních nástrojích,
- vést žáky k využívání digitálních zdrojů pro studium a interpretaci uměleckých děl z různých historických období a kulturních kontextů,
- vést žáky k tvorbě odborných textů s důrazem na dodržování autorských práv a kritickou práci se zdroji,
- kriticky pracovat (vyhledávat rozebírat, porovnávat) s internetovými příručkami pravopisu, vyhledávat pravopisné jevy (např. při tvorbě slohových prací, vytváření pravopisných cvičení), rozšiřovat aktivně svou odbornou slovní zásobu,
- používat knižní elektronické zdroje (audioknihy, e-knihy), texty interpretovat a rozebírat s využitím vhodných grafických nástrojů nebo textových editorů,
- vytvářet vlastní výukový materiál s využitím vhodného digitálního nástroje (např. canva aj.) s využitím poznatků z literární teorie a literární historie,
- pracovat s vhodným digitálním nástrojem k interpretaci vybraného aspektu literárního díla (literární prostor, čas, postava, vypravěč aj.), vytvářet vlastní digitální obsah (komiks, grafiku, plakát aj.),
- kreslit nebo generovat obrázek důležité složky literárního díla, výrobku nebo historické postavy, popisovat jej a hodnotit v rámci vybraného funkčního stylu,
- na základě zadaných kritérií převádět text do jiné podoby (z prózy do komiksu, do poezie, do podoby scénáře aj.). Pracovat s vhodnými digitálními nástroji. Zálohovat si práci na sdílené úložiště (MS 365 aj.), text upravovat, hodnotit a reagovat na připomínky a komentáře v dokumentu,
- kriticky hodnotit vzdělávací multimediální obsah (Na potítku, V hlavní roli maturita, Mluvící hlavy UK aj.), vybírat z něj podstatné a nepodstatné informace, aplikovat je pro vlastní interpretaci literárního díla.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby. Důraz je kladen na výchovu k demokratickému občanství při výuce společenskohistorického kontextu naší i světové literatury ve 20. a 21. století (3. a 4. ročník). V 2., 3., 4. ročníku diskutujeme např. o literatuře reagující na totalitu (fašismus,

nacismus, komunismus a další ideologie). Ve 3 a 4. ročníku analyzujeme aktuální články nebo reportáže z různých médií (noviny, televize, internet), hledáme prvky manipulace, kriticky hodnotíme mediálních výstupy, ověřujeme si zdroje aj.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí a aby porozuměli souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji. Všímají si vlivů pracovních činností na prostředí a na zdraví (otrocká práce, dětská práce). V literatuře 2. ročníku sledujeme proměny různých regionů, diskutujeme o nich (např. průmyslová revoluce v Anglii a její důsledky). Ve 4. ročníku analyzujeme literaturu reagující na téma kolonizace a dekolonizace a reflektujeme zobrazení odlišných civilizačních sfér.

Člověk a svět práce

Žáci se naučí písemně i ústně se prezentovat při jednání s potenciálními zaměstnavateli (písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce (administrativní styl, formy životopisů, strukturovaný životopis, tvorba motivačních dopisů, zpracování žádosti o zaměstnání, sebeprezentace a schopnost komunikace při přijímacím pohovoru nebo výběrovém řízení), učí se formulovat svá očekávání a priority při uplatňování pracovních práv při vstupu na trh práce. Ve 2. ročníku v rámci administrativního stylu žáci tvoří vlastní životopis a motivační dopis pro konkrétní pracovní pozici, simulují pohovor, diskutují o situacích na trhu práce, v zaměstnání, vhodně se prezentují.

Člověk a digitální svět

Žáci používají nejrůznější komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderní techniky v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Samostatně vytvářejí digitální obsah a hodnotí jej. Napříč všemi ročníky žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního, výkladového nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Dějepis,
- Základy společenských věd,
- Odborná latinská terminologie,
- Cizí jazyk.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 3 h týdně (102 hodin), povinný

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami správné výslovnosti • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia jazyka • zvukové prostředky a ortoepické normy jazyka • hlavní principy českého pravopisu • práce s příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě

<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka vytvoří scénář, pracuje s mluveným projevem (např. v programu na záznam zvuku nahraje mluvený projev s prvky nespisovné češtiny, nahrávky dále např. sdílí do databanky, porovná), hodnotí mluvený projev (např. nahrávka nespisovné češtiny), popíše, uvede příklady nespisovné češtiny a navrhne jejich opravu 	
---	--

Komunikační a slohová výchova, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci má přehled o slohových postupech uměleckého stylu vhodně používá jednotlivé zadané slohové postupy a základní útvary, tvoří vlastní texty ve zvoleném programu vhodně formátuje vlastní slohový text podle zadaných kritérií, používá nástroje zvoleného programu (textový editor) 	<ul style="list-style-type: none"> úvod do slohu, slohotvorní činitelé projevy prostě sdělovací (krátké informační, útvary, osnova, oznámení, inzerát, zpráva, osobní dopis) charakteristika vybraného slohového útvaru (zpráva, vypravování) tvorba vlastní slohové práce (1. vypravování) tvorba vlastní slohové práce (2. zpráva)

Práce s textem a získávání informací, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> má přehled o knihovnách a jejich službách, médiích a mediálních sděleních zaznamenává správně bibliografické údaje podle státní normy (vyhledává v elektronických databázích) uvede základní média působící v regionu pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů 	<ul style="list-style-type: none"> informatická výchova (knihovny a jejich služby, média, jejich produkty, mediální sdělení) získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení druhy a žánry textu (i v mediální podobě) a jeho reprodukce transformace textu do jiné podoby aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozumí obsahu textu i jeho částí • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace 	
---	--

Literární výchova, 60 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih • interpretuje umělecký text a debatuje o něm • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci • rozezná umělecký text od neuměleckého 	<ul style="list-style-type: none"> • úvod do studia literatury • starověká literatura • evropská středověká literatura • středověká literatura na našem území • renesance a humanismus v Evropě • renesance a humanismus v českých zemích • barokní umění • klasicismus, osvícenství a preromantismus • opakování a systemizace poznatků

Aktivity:

- Exkurze do Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě nebo Městské knihovny v Ostravě-Vítkovicích
- Exkurze do Památníku Jana Ámose Komenského ve Fulneku

2. ročník, 3 h týdně (102 hodin), povinný

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • řídí se zásadami správné výslovnosti • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka (v digitální i tištěné podobě) 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování – pravopis • tvarosloví – gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantické funkce • slovtvorba – stylové rozvrstvení slovní zásoby • obohacování slovní zásoby • frazeologie • slovní zásoba vzhledem k příslušnému oboru, terminologie

<ul style="list-style-type: none"> • nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • vyhledává ve zvoleném internetovém slovníku spisovné češtiny. Výsledky vyhledávání aplikuje ve vlastním psaném nebo mluveném projevu 	
---	--

Komunikační a slohová výchova, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • vhodně používá jednotlivé zadané slohové postupy a základní útvary, tvoří vlastní texty • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • přednese krátký projev • sestaví základní projevy administrativního stylu • odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • vymyslí a připraví scénář na popis pracovního postupu nebo popis předmětu (popis se může týkat například studovaného oboru), vytvoří ve vhodně zvoleném programu audio nebo videonahrávku 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace – verbální, neverbální, profesní, masová • vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřipravené • projevy administrativní – písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce (úřední dopis, žádost, strukturovaný životopis, motivační dopis, dokumenty spojené s profesí) • projevy prakticky odborné (odborný popis, popis pracovního postupu): popis osoby, charakteristika, líčení • charakteristika vybraného slohového útvaru (popis, charakteristika) • tvorba vlastní slohové práce (1. popis) • tvorba vlastní slohové práce (2. charakteristika)

Práce s textem a získávání informací, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává správně bibliografické údaje podle státní normy • uvede základní média působící v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní • aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů

<ul style="list-style-type: none"> • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozumí obsahu textu i jeho částí • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunikativních webů apod.) • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů 	<ul style="list-style-type: none"> • získávání a zpracování informací z textu, jejich třídění a hodnocení • druhy a žánry textu (i v mediální podobě) a jeho reprodukce • transformace textu do jiné podoby • tvorba vlastních textů na základě zadaných kritérií
--	---

Literární výchova, 60 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih • interpretuje umělecký text a debatuje o něm • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci • rozezná umělecký text od neuměleckého 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování a systemizace poznatků • literatura českého národního obrození v kontextu evropského literárního vývoje • romantismus: historické podmínky vzniku, charakteristické znaky, vybrané národní literatury • realismus: historické podmínky vzniku, charakteristické znaky (ve srovnání s romantismem), počátky kritického realismu, naturalismus, vybrané národní literatury • česká literatura v 30. – 50. letech 19. století: od romantismu k realismu • česká literatura 2. poloviny 19. století: literární skupiny 2. poloviny 19. století, kritický realismus v próze a dramatu • světové drama do konce 19. století • moderní umělecké směry na konci 19. století • opakování a systemizace poznatků

3. ročník, 3 h týdně (93 hodin), povinný

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví• odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka• posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu• používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie• uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování• orientuje se ve výstavbě textu	<ul style="list-style-type: none">• opakování vybraných oblastí české gramatiky – pravopis, slovní zásoba, tvarosloví• větná skladba, druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska• druhy vět z gramatického a komunikačního hlediska• Výpověď a text• opakování a systemizace poznatků

Komunikační a slohová výchova, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu• vhodně používá jednotlivé zadané slohové postupy a základní útvary, tvoří vlastní texty• ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi• odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby• rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy, jazykové a jiné prostředky• na příkladech doloží druhy mediálních produktů (práce s textem)• odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového• sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka...)• kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunikativních webů, aj.)	<ul style="list-style-type: none">• odborný styl, znaky a útvary• vědecký text, prakticky odborný, populárně-naučný, citace a parafráze• média, jejich produkty a účinky – manipulace, fake news, sociální sítě• publicistický styl, znaky a útvary• charakteristika vybraného slohového útvaru• tvorba vlastní slohové práce (1. výklad)• tvorba vlastní slohové práce (2. vybraný útvar publicistického stylu – např. článek, reportáž, fejeton)

<ul style="list-style-type: none"> • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva 	
--	--

Práce s textem a získávání informací, 13 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává správně bibliografické údaje podle státní normy • uvede základní média působící v regionu • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozumí obsahu textu i jeho částí • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunikativních webů aj.) • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky – vypracuje samostatně odborné informační útvary (např. anotaci, abstrakt nebo resumé) • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu • získávání a zpracování informací z textu jejich třídění a hodnocení (např. ve formě anotace aj.) • práce s příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě • bibliografické údaje a citace • techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní • aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů • druhy a žánry textu (i v mediální podobě) a jeho reprodukce • transformace textu do jiné podoby • tvorba vlastních textů na základě zadaných kritérií

Literární výchova, 54 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih • interpretuje umělecký text a debatuje o něm 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování a systemizace poznatků • 90. léta 19. století v české literatuře • nové umělecké směry 1. poloviny 20. století • poezie 1. poloviny 20. století ve světové i české literatuře • próza a drama 1. poloviny 20. století ve světové i české literatuře • opakování a systemizace poznatků

<ul style="list-style-type: none"> • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci • rozezná umělecký text od neuměleckého • tvoří digitální obsah, např. videopřednášku (individuálně nebo ve skupinách) s využitím vhodného digitálního nástroje, materiály sdílí do databanky 	
---	--

Aktivity:

- Exkurze do Památníku Petra Bezruče v Opavě, případně exkurze dle aktuální nabídky kulturních institucí města Ostravy

4. ročník, 3 h týdně (87 hodin), povinný

Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování • rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • orientuje se v soustavě jazyků • vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny • využije dostupné elektronické kodifikační příručky, vyhledá význam slov v akademickém slovníku současné češtiny aj. • vyhledá, popíše a zhodnotí projevy současných médií (např. youtuberů, zpěváků a dalších veřejně známých osobností) a popíše vývojové tendence současné slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování a procvičování – vybrané oblasti gramatiky s ohledem na maturitní zkoušku • národní jazyk a jeho útvary • jazyková kultura • vývojové tendence spisovné češtiny • postavení češtiny mezi ostatními evropskými jazyky • opakování a systemizace poznatků

Komunikační a slohová výchova, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • vhodně používá jednotlivé zadané slohové postupy a základní útvary, tvoří vlastní texty • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunikativních webů apod.) • správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva • vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • vytváří mluvený projev s ohledem na danou komunikační situaci, pro přípravu využívá vhodné AI nástroje. Výsledek upraví, kriticky zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy řečnických projevů • grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů • charakteristika vybraného slohového útvaru (např. úvaha, kritika, esej) • procvičování vybraných funkčních stylů, tvorba vlastního textu • tvorba vlastní slohové práce (1. úvaha)
--	---

Práce s textem a získávání informací, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává správně bibliografické údaje podle státní normy • uvede základní média působící v regionu • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozumí obsahu textu i jeho částí • samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace 	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v textu, jeho rozbor z hlediska sémantiky, kompozice a stylu • získávání a zpracování informací z textu jejich třídění a hodnocení • práce s příručkami pro školu a veřejnost ve fyzické i elektronické podobě • bibliografické údaje a citace • techniky a druhy čtení s důrazem na čtení studijní • aplikace poznatků z literární teorie při rozboru uměleckých textů

<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k informacím z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunikativních webů apod.) • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • vypracuje samostatně odborné informační útvary (např. anotaci, abstrakt nebo resumé) • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • rozezná umělecký text od neuměleckého 	<ul style="list-style-type: none"> • transformace textu do jiné podoby • tvorba vlastních textů na základě zadaných kritérií
---	--

Literární výchova, 51 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • vyjádří vlastní prožitky z uměleckých děl a přečtených knih • interpretuje umělecký text a debatuje o něm • porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území • popíše vhodné společenské chování v dané situaci • rozezná umělecký text od neuměleckého 	<ul style="list-style-type: none"> • opakování a systemizace poznatků • česká literatura v době nacistické okupace • světová literatura 2. poloviny 20. století • vývojové trendy v literatuře 20. a 21. století • česká literatura 2. poloviny 20. století: poezie, próza a drama v letech 1945–1968 • literatura po roce 1968 a po roce 1989 • opakování a systemizace poznatků – směry, skupiny, literární druhy a žánry (další vybrané pojmy literární teorie) •

8.1.2 CIZÍ JAZYK

Učební osnova předmětu:	Cizí jazyk
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	413 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Vzdělávání a komunikace v cizích jazycích se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Výuka cizích jazyků je významnou součástí všeobecného vzdělávání žáků, rozšiřuje jejich komunikativní kompetenci a celkový kulturní rozhled a zároveň vytváří základ pro jejich další jazykové i profesní zdokonalování. Je třeba žáky připravit k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci v multikulturní společnosti a podpořit tak mobilitu v Evropě či ve světě.

Cílem jazykového vzdělávání je výchova moderního člověka, který získá pozitivní postoj k cizím jazykům, porozumění způsobu života a myšlení jiných lidí, vedení žáků k toleranci hodnot jiných národů a jejich respektování. Dalším důležitým cílem je také motivovat žáka ke komunikaci v cizím jazyce v různých situacích každodenního osobního nebo pracovního života, v projevech mluvených i psaných na všeobecná i odborná témata.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností a k praktickému používání jazyka v základních životních situacích na takové úrovni, aby byli schopni v cizím jazyce řešit základní situace každodenního života ústně i písemně, domluvit se v cizojazyčném prostředí, komunikovat s pacienty i spolupracovníky, porozumět pracovním postupům, zpracovávat informace ze zahraniční literatury týkající se oboru vzdělávání a porozumět jednoduchému textu. Výuka cizího jazyka směřuje dále k tomu, aby žáci byli schopni získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání.

Vzdělávací cíle a výstupní požadavky na absolventy směřují k osvojení komunikativních jazykových kompetencí, které odpovídají úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Výuka je zaměřena na systematické rozšiřování a prohlubování znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Další vzdělávání v cizím jazyce vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností a dorozumění se v každodenních osobních i pracovních situacích (základní tematické okruhy všeobecného i odborného zaměření, komunikační situace). Výuka sleduje použití přiměřeného rozsahu jazykových prostředků, tj. slovní zásoby, včetně odborné terminologie, mluvnic, zvukové a grafické stránky daného jazyka. Žák si osvojuje základní způsoby obohacování slovní zásoby, dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby. Žák si za studium osvojí minimálně 2300 lexikálních jednotek, z toho odborná terminologie tvoří asi 20 %. Nedílnou součástí učiva je také získání zeměpisných, historických

a kulturních poznatků o České republice a zemích mluvících daným jazykem, což vede k rozvoji občanských kompetencí a kulturního povědomí.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nácvik ústního i písemného vyjadřování. Tematické okruhy se vztahují k různým oblastem osobního, společenského a pracovního života i studovaného oboru vzdělání, k realitám České republiky i zemí mluvících daným jazykem.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka jazyků má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory, pracovat s cizojazyčnými texty, slovníky, příručkami, internetem a využívat je jako informační zdroje. Ve výuce se procvičují všechny čtyři řečové dovednosti – čtení, psaní, mluvení a poslech.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- skupinová práce a kooperativní učení: ve skupinách žáci řeší zadaný úkol nebo diskutují gramatiku, čímž rozvíjejí komunikativní kompetence a kompetence k učení, jelikož mají možnost učit se samostatně, i s pomocí ostatních. Skupinová práce také napomáhá k rozvoji personálních a sociálních kompetencí a kompetencí k řešení problému,
- individuální práce: četba odborných textů, včetně internetových zdrojů, vyhledání, zpracování, interpretace a prezentace odborných informací, vytvoření vlastního životopisu v anglickém jazyce za pomoci digitálních technologií pro rozvoj kompetence k pracovnímu uplatnění,
- prezentační aktivity: využití cizojazyčných online informačních zdrojů pro vyhledání a zpracování odborných informací, které následně žáci pomocí prezentačních softwarů prezentují a rozvíjí tak digitální a komunikativní kompetence,
- frontální výuka s využitím interaktivních prvků: napomáhá k rozvoji receptivních i perceptivních řečových dovedností.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- inovativní metody ve výuce (didaktické hry, Vennův diagram, projektové úkoly, aj),
- diskuse, řízené rozhovory, konverzace,
- práce s vizuálním a filmovým materiálem jako zdroj nové slovní zásoby a procvičování porozumění mluvenému slovu rodilých mluvčích,
- práce s digitálními technologiemi pro vyhledání praktických informací o anglicky mluvících zemích i odborných tématech,
- řešení testových úloh (maturitní testy) a jejich rozbor,
- práce s anglickým časopisem a cizojazyčnými texty na internetu: žáci poznají aspekty kultury a každodenního života v anglicky mluvících zemích, naučí se respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů.

Dle aktuálních možností a zájmu žáků jsou organizovány poznávací pobyty či zájezdy do daných zemí, účastníme se mezinárodních programů a projektů na podporu mládeže v odborném vzdělávání. Do výuky anglického jazyka je ve všech ročnících pravidelně zařazována práce s časopisem Bridge nebo Gate, což jsou časopisy sestavené v souladu s požadavky RVP a obsahující veškeré dovednosti, které musí žáci zvládnout k úspěšnému složení maturitní zkoušky.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy – Český jazyk a literatura, Dějepis, Občanská nauka, Biologie, Somatologie, První pomoc.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení. Žák je hodnocen v těchto oblastech:

- gramatika,
- práce s textem,
- ústní projev,
- slovní zásoba,
- obsahové a jazykové zvládnutí tematických okruhů (ústní a písemné),
- aktivita v hodinách,
- soustavnost a kvalita domácí přípravy,
- poslech.

1. Pro hodnocení písemné (gramatika, slovní zásoba, didaktické testy, poslech a čtení s porozuměním) je stanovena stupnice hodnocení, a to:

- 100 %–87 % = 1
- 86 %–73 % = 2
- 72 %–59 % = 3
- 58 %–44 % = 4
- 43 %–0 % = 5

2. Při hodnocení písemných slohových prací se posuzují 4 faktory (dodržení zadání, koheze textu, gramatické a lexikální prostředky) a výsledná známka je jejich bodovým součtem.

3. Pro ústní hodnocení se používá pětistupňová stupnice:

- **Známka 1:** Žák hovoří v celých větách, vzbudí a udrží pozornost, reaguje na dotazy učitele i spolužáků, vyjádří svůj názor, vysvětlí nesrovnalosti, nedělá téměř žádné gramatické chyby. Slovní zásoba je na úrovni probraného učiva.
- **Známka 2:** Žák hovoří ve větách, ale dopouští se menších gramatických chyb. Reaguje na dotazy, s menšími chybami. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na velmi dobré úrovni
- **Známka 3:** Žák se vyjadřuje jen v jednoduchých větách a dělá časté chyby. Dotazům rozumí, ale činí mu potíže se vyjádřit, přesto se mu to jednoduchým způsobem povede. Slovní zásoba a jazykové prostředky jsou na průměrné úrovni.
- **Známka 4:** Žákův projev je nesouvislý, dělá hrubé chyby. Rozumí jen lehčím dotazům a nedokáže vyjádřit svůj názor ani jednoduchým způsobem. Slovní zásoba je malá.
- **Známka 5:** Žák nerozumí dotazům, není schopen souvislého projevu a nedokáže se vyjádřit. Ve slovní zásobě i jazykových prostředcích jsou velké nedostatky.

Kromě sumativního hodnocení je pravidelně využíváno i hodnocení formativní, což zahrnuje poskytování zpětné vazby ve směru učitel – žák, i žák – učitel, sebehodnocení žáků a vrstevnické hodnocení. Žáci jsou motivováni k tomu, aby dokázali zhodnotit svůj učební progres a míru pochopení učiva.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- samostatně se dále vzdělávat,
- být schopen se efektivně učit na základě zprostředkovaných zkušeností.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. Varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušenosti a vědomosti nabyté dříve,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence:

- za klíčovou dovednost ve výuce cizího jazyka je považován rozvoj aktivních komunikativních dovedností,
- formulovat své myšlenky srozumitelně, přehledně a jazykově správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých,
- zpracovávat přiměřeně náročné texty na běžná i odborná témata,
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí,
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění.

Personální a sociální kompetence:

- sebekriticky vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok,
- přijímat radu a kritiku,
- pracovat v týmu.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- znát aspekty kultury a každodenního života v zemích mluvících daným jazykem,
- respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence:

- vedeme žáky k využívání digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, včetně sebeprezentace),
- podporujeme žáky v samostatném vyhledávání, hodnocení a zpracování informací z cizojazyčných zdrojů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Toto průřezové téma vede žáky k převzetí sebe-odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uplatňování multikulturního přístupu ve vztahu k jiným lidem.

Téma je realizováno napříč ročníky pomocí volených strategií výuky, jako jsou projektové úkoly, kooperativní učení, skupinové práce a diskuse. Dále je téma rozvíjeno ve čtvrtém ročníku v rámci tématu mezilidské vztahy.

Člověk a životní prostředí

Hlavním cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů, osvojili si základní principy udržitelného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním životě a osvojili si základy zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Téma je realizováno ve druhém ročníku v rámci tématu zeměpis, příroda a počasí, kde se věnujeme i environmentálním problémům a také ve třetím ročníku v rámci tématu životní styl a péče o zdraví.

Člověk a svět práce

Toto průřezové téma doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Důraz je kladen na písemný i ústní projev v cizím jazyce při jednání s potenciálními zaměstnavateli, čímž si mohou žáci zajistit vstup na zahraniční trh práce.

Téma je realizováno ve druhém ročníku, kdy žáci v rámci tématu vzdělávání a práce píšou vlastní životopis v digitální podobě.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k tomu, aby pracovali se slovníky a internetem pro vyhledávání informací z různých zdrojů, i k jejich sdílení a prezentaci způsobem vhodným pro danou komunikační situaci. Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace, včetně sebeprezentace). Dále jsou žáci vedeni k tomu, aby byli schopni získat data a obsah z různých cizojazyčných zdrojů v digitálním prostředí a získaná data následně byli schopni kriticky zhodnotit a posoudit jejich spolehlivost a úplnost.

Téma je rozvíjeno ve všech ročnících.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 3 h týdně (102 hodin), povinný

Anglický jazyk

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none">• porozumí školním a pracovním pokynům• rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu• čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v textu• přeloží text a používá slovníky i elektronické• vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none">• poslech s porozuměním• čtení a práce s textem• mluvení zaměřené situačně a tematicky• písemné zpracování textu• jednoduché překlady• interaktivní řečové dovednosti• interakce ústní• interakce písemná

<ul style="list-style-type: none"> • vede jednoduchý rozhovor, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vytvoří jednoduchý text v podobě např. popisu, sdělení, zprávy • zaznamená vzkazy volajících • vyplní jednoduchý formulář • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby • vytvoří cvičení na opakování probraného učiva pomocí dostupných webových aplikací 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik výslovnosti • grafická podoba jazyka a pravopis • slovesné časy • tvarosloví • větná skladba • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ústně i písemně k tématům osobního života i studia • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní údaje • osobní charakteristika • rodina • domov a bydlení • každodenní život • volnočasové aktivity a zábava • Velká Británie • Londýn a další britská města <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • získávání a předávání informací <p>Jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • obraty při zahájení a ukončení rozhovoru <p>Práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura atd.

Pozn.: Pořadí učiva je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb studentů.

2. ročník, 3 h týdně, (102 hodin), povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v textu • přeloží text a používá slovníky i elektronické • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • zprostředkuje informace dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • vytvoří jednoduchý text v podobě např. dopisu, emailu, odpovědi na korespondenci 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • jednoduché překlady • interaktivní řečové dovednosti • interakce ústní • interakce písemná
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik výslovnosti • grafická podoba jazyka a pravopis • slovesné časy • tvarosloví • větná skladba • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • domluví se v běžných situacích, získá i poskytne informace • řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • cestování • zeměpis, příroda a počasí • nakupování • služby • stravování • vzdělávání a práce

<ul style="list-style-type: none"> vytvoří vlastní životopis v anglickém jazyce v digitální podobě 	<ul style="list-style-type: none"> USA New York a další americká města <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> sjednání schůzky objednávka služby vyřízení vzkazu <p>Jazykové funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> vyjádření žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí vyjádření emocí <p>Práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> porozumění čtenému textu realie anglicky mluvících zemí poslechy ukázky maturitních testů další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura atd.
<p>Pozn.: Pořadí učiva je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb studentů.</p>	

3. ročník, 3 h týdně (93 hodin), povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí rozhovoru rodilých mluvčích v přiměřeném tempu rozpozná význam obecných sdělení a hlášení nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v textu přeloží text a používá slovníky i elektronické vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity pronese jednoduchý monolog zapojí se do rozhovoru bez přípravy při pohovorech, na které je při praven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> poslech s porozuměním čtení a práce s textem, včetně textu odborného mluvení zaměřené situačně a tematicky písemné zpracování textu překlady, včetně textů odborných interaktivní řečové dovednosti interakce ústní interakce písemná

<ul style="list-style-type: none"> • vyřeší jednoduché denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informace dalším lidem • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • ověří si i sdělí získané informace písemně • vytvoří jednoduchý text v podobě např. vyprávění, prezentace 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života a vlastních zálib • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik výslovnosti • grafická podoba jazyka a pravopis • slovesné časy • tvarosloví • větná skladba • slovní zásoba a její tvoření
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí • vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům • v komunikaci s nemocným dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje, pokud možno, kulturní původ cizince; • vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu • vyhledá a v prezentačním softwaru prezentuje informace o odborném tématu 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • nemoci, příznaky onemocnění • u lékaře • životní styl, péče o zdraví • první pomoc, zranění • v nemocnici • Kanada • Austrálie a Nový Zéland <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> • přijímání pacienta a jeho propouštění (zjištění základních osobních údajů, příznaků onemocnění) • příprava na vyšetření nebo léčebný výkon • poskytování základní ošetrovatelské péče • zjišťování potřeb pacienta • základní zdravotnická edukace • informace týkající se pobytu ve zdravotnickém zařízení • poskytování zdravotních služeb cizincům (hrazení výkonů a léků, pojištění, ambulantní zdravotní péče, související administrativa, komunikace s příbuznými pacienta)

	<p>Práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů • další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura atd.
<p>Pozn.: Pořadí učiva je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb studentů.</p>	

4. ročník, 4 h týdně (116 hodin), povinný

výsledky vzdělávání	učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí přiměřenému souvislému projevu a rozhovoru rodilých mluvčích ve standardním hovorovém tempu • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • nalezne v promluvě nebo textu hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace a sdělí je • sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • čte s porozuměním přiměřené texty, orientuje se v textu • uplatňuje různé techniky čtení textu • přeloží text a používá slovníky i elektronické • odhadne význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • pronese jednoduchý monolog • zapojí se do rozhovoru bez přípravy • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy • vyřeší běžné denní situace, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných předvídatelných situacích • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech 	<p>Řečové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • poslech s porozuměním • čtení a práce s textem • mluvení zaměřené situačně a tematicky • písemné zpracování textu • překlady • interaktivní řečové dovednosti • interakce ústní • interakce písemná

<ul style="list-style-type: none"> • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informace dalším lidem • sdělí a zdůvodní svůj názor • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě pozvánky, popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis; • vyjádří písemně svůj názor na text • ověří si i sdělí získané informace písemně 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje srozumitelně, co nejbližše přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů • používá opisné prostředky v neznámých situacích a při vyjadřování složitějších myšlenek • uplatňuje základní způsoby tvoření slov v jazyce 	<p>Jazykové prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik výslovnosti • grafická podoba jazyka a pravopis • slovesné časy • tvarosloví • větná skladba • slovní zásoba a její tvoření • systematizace poznatků
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje faktické znalosti o zemích dané jazykové oblasti a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje vybraná sociokulturní specifika daných zemí • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu • vyhledá praktické informace na cizojazyčných webech o významných městech anglicky mluvících zemí 	<p>Témata</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy • Česká republika • Praha • MS region a Ostrava • William Shakespeare a další známí britští spisovatelé • nejznámější američtí spisovatelé • kultura a sport • jídlo v ČR a anglicky mluvících zemích • svátky v ČR a anglicky mluvících zemích • systematizace poznatků <p>Slovní zásoba odpovídá zvoleným tématům a vybrané učebnici. Je rozšiřována o doplňující materiály (anglický časopis, film).</p> <p>Práce s anglickým časopisem</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozumění čtenému textu • reálie anglicky mluvících zemí • poslechy • ukázky maturitních testů

	<ul style="list-style-type: none">• další okruhy dle obsahu časopisu, např. aktuality, literatura atd.
<p>Pozn. Pořadí učiva je možné v průběhu školního roku zaměnit dle aktuálních studijních materiálů a potřeb studentů.</p>	

8.2 Společenskovědní vzdělávání

Obecným cílem společenskovědního vzdělávání v odborném školství je připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Společenskovědní vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem. Kultivuje jejich historické vědomí, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých společenskovědních vědomostí a dovedností v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického i etického rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení svých problémů právního a sociálního charakteru,
- získávat a hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů, z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy...) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky.

Společenskovědní vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání, žít čestně,
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, vypořádat se s jejími stinnými stránkami (korupce, kriminalita...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně,
- posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostít se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti,
- chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neníčit hodnoty, ale pečovat o ně.

Ve společenskovědní oblasti vzdělávání je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a případné další sebevzdělávání. K této dobré přípravě je samozřejmě třeba vybraných vědomostí a dovedností, které jsou prostředkem ke kultivaci historického vědomí (především v dějinách 20. století), dále také ke kultivaci politického, sociálního, právního a ekonomického vědomí žáků a k posilování jejich mediální a finanční gramotnosti.

Výuka je doplněna tematickými exkurzemi nebo besedami.

Učivo oblasti společenskovědního vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Dějepis,
- Základy společenských věd.

8.1.1 DĚJEPIS

Učební osnova předmětu:	Dějepis
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Dějepis je na odborných školách součástí společenskovedního vzdělávání. Poskytuje žákům relativně komplexní poznatky o světových, národních a regionálních dějinách i o vývoji studovaného oboru. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Systematizuje různorodé historické informace, učí žáka na základě znalostí z historie hlouběji porozumět světu, v němž žije, uvědomovat si vlastní kulturní a národní identitu, kriticky a samostatně myslet (utvořit si vlastní názor na historický vývoj), nenechat se manipulovat. Vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k názorové toleranci, k hrdoosti na tradice, hodnoty a osobnosti svého národa.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo je tvořeno výběrem ze světových a českých dějin v rozmezí od starověku do současnosti na základě významných historických procesů. Při výuce bude zachována časová chronologie dějin, důraz se klade především na dějiny moderní doby, protože dějiny konce 19. století a dějiny 20. století jsou nejvýznamnějším obdobím pro pochopení současnosti. V rámci výuky tohoto předmětu bude realizováno i estetické vzdělávání, a to učivo skrze poznávání různých druhů umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě.

Rozvržení učiva

Učivo je strukturováno do celků:

- Poznání dějin,
- Starověk,
- Středověk,
- Raný novověk,
- Novověk – 19. století,
- Novověk – 20. století,
- Dějiny studovaného oboru (tento celek je v osnově předmětu zařazován průběžně).

STRATEGIE VÝUKY

Výuka je vedena převážně badatelskou formou. Zařazujeme do výuky úlohy, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, přiměřené jejich věku a schopnostem. Vedeme žáky k sebereflexi jejich učení a stanovování vlastních učebních cílů. Poskytujeme žákům prostor pro vyslovení vlastního názoru či hypotézy. Vedeme žáky k uvádění argumentů, autonomnímu rozhodování a samostatnosti. Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti (práci ve skupinách), čímž rozvíjíme schopnost žáků spolupracovat.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- výklad,
- diskuse,
- práce s textem (vedoucí ke kritické práci a vyhledávání informací),
- práce s obrazovým a audiovizuálním materiálem,
- projektová výuka,
- myšlenkové mapy,
- časové osy,
- kvízy apod.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků (např. diskuse)
- skupinová práce a kooperativní učení při řešení úkolů a projektových zadání
- samostatná práce žáků
- prezentační aktivity pro rozvoj komunikace

Výsledky vzdělávání

Výuka směřuje k tomu, aby po jejím skončení žák:

- objasnil vývoj lidské společnosti, charakter a význam kultury, vědy a techniky, umění, náboženství, práva, morálky a způsobů života,
- poznal jednotlivé umělecké směry a charakterizoval je,
- poznal vybraná díla našich i světových osobností,
- znal výsledky lidstva v boji za svobodu a lidská práva,
- znal významné etapy národních (regionálních) dějin v souvislostech s evropskými, příp. celosvětovými,
- znal poznatky o vývoji oblasti, na kterou je zaměřen jeho studijní obor,
- samostatně vyhledával poznatky z různých zdrojů, hodnotil je a začleňoval do stávajícího poznatkového systému.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Výsledky vzdělávání budou prověřovány ústním a písemným zkoušením, hodnocením referátů a projektů, samostatných a skupinových prací, badatelských listů. Žáci budou hodnoceni podle klasifikačního řádu (viz Školní řád), stupeň hodnocení žáků závisí především na hloubce porozumění učivu, schopnosti dávat poznatky do souvislostí a aplikovat je při řešení problémů, schopnosti pracovat s různorodým historickým materiálem a kriticky jej vyhodnocovat, kultivovanosti žákova projevu.

Jako opora pro hodnocení může posloužit také portfolio badatelských listů a jiných žakovských prací.

Při hodnocení žakovy práce využíváme také formativní hodnocení. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, což jim umožňuje lépe porozumět

svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváme také vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především tyto kompetence:

Kompetence k učení:

- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizaci je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě,
- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby a strategie, plánovat, organizovat a řídit vlastní učení (např. při vedení portfolia), projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu,
- samostatně bádát, získané výsledky porovnávat, kriticky je posuzovat a vyvozovat z nich závěry,
- operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy.

Digitální kompetence:

- pracovat s digitálními médii jako prostředkem pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů a historických milníků,
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, internetové zdroje, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, kriticky hodnotit jejich hodnověrnost,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní,
- podporovat schopnost kombinovat textové, obrazové a zvukové formáty při tvorbě multimediálních i jiných projektů.

Komunikační kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, a to jak v projevech mluvených, tak i psaných,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a věcně správně,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat svůj názor a postoj, respektovat názory jiných,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- účinně spolupracovat ve skupině, podílet se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce,
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat,
- oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější problémové situace ve škole a mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a naplánovat způsob řešení problémů (např. při práci na badatelském úkolu),
- vyhledávat informace vhodné k řešení badatelské otázky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých možných odpovědí,
- samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení,
- kriticky myslet, obhájit svůj názor či postoj na základě získaných informací.

Občanské kompetence a kulturní vědomí

- respektovat věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti v kolektivu,
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu,
- zohledňovat širší souvislosti při svém rozhodování a jednání.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci, dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své potřeby. Ve výuce 1. a 2. ročníku se zaměřujeme na vývoj evropské demokracie (absolutismus a parlamentarismus), důraz klademe na vývoj demokracie československé (vznik Československa, politická pluralita, období 1. a 2. republiky apod.).

V 2. ročníku se zabýváme také totalitními režimy 20. století (nacismus, fašismus, komunismus). Učíme žáky rozpoznat nebezpečí těchto ideologií, aby se i v moderní době mohli vyvarovat volbě politických stran, které by podobné ideologie zastávaly.

V tomto ročníku vyučujeme také boj za občanská práva jednotlivých skupin obyvatel (např. ženská emancipace, afroamerické hnutí za občanská práva). Klademe důraz na moderní genocidy (především holocaust), které slouží jako hrůzný příklad nerespektování základních lidských práv a svobod.

Člověk a životní prostředí

Tématem zásahů člověka do přírody a jejich důsledky (např. učivo průmyslová revoluce – modernizace a industrializace) se zabýváme ve výuce 1. i 2. ročníku. Klademe důraz na environmentální vzdělávání žáků i v kontextu moderní doby.

Člověk a svět práce

V dějinách 19. a 20. století měly modernizace a industrializace výrazný vliv na pracovní podmínky společnosti. Zároveň měla hospodářská situace jednotlivých států vliv na míru politické stability v zemi (např. vliv hospodářské krize a následné hyperinflace na vzestup popularity nacismu v meziválečném Německu). Ve výuce 1. a 2. ročníku se proto zaměřujeme na daná témata, která propojujeme se současným vývojem ekonomiky a trhu práce.

Člověk a digitální svět

Žáci používají nejrůznější komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderní techniky v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Samostatně vytvářejí digitální obsah a hodnotí jej.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 1 h týdně (34 hodin), povinný

Poznání dějin, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů• vytvoří časovou přímku ve vhodném programu	<ul style="list-style-type: none">• význam poznávání dějin a jejich periodizace• variabilita výkladů dějin

Starověk, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství• orientuje se v historii svého oboru – uvede jeho významné mezníky a osobnosti• vytvoří myšlenkovou mapu v digitálním nástroji	<ul style="list-style-type: none">• starověké orientální civilizace• antické Řecko a Řím• judaismus, křesťanství• starověké lékařství• opakování a systemizace poznatků

Středověk, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše základní – revoluční a společenské změny ve středověku• popíše počátky a vývoj české státnosti v evropské dimenzi• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období• orientuje se v historii svého oboru – uvede jeho významné mezníky a osobnosti	<ul style="list-style-type: none">• středověká společnost a hospodářství, křesťanství a církev• počátky a vývoj státního zřízení na našem území v evropské dimenzi• středověká kultura (románský a gotický sloh)• úroveň medicíny a zdravotnické péče• opakování a systemizace poznatků

Raný novověk, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše evropskou koloniální expanzi• popíše základní – revoluční a společenské změny v raném novověku• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období• orientuje se v historii svého oboru – uvede jeho významné mezníky a osobnosti	<ul style="list-style-type: none">• zámořské objevy• renesance a humanismus• nástup Habsburků• reformace a protireformace• třicetiletá válka• počátky parlamentarismu• baroko, osvícenství, klasicismus• úroveň medicíny a zdravotnické péče• opakování a systemizace poznatků

Novověk – 19. století, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti• objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci• popíše česko-německé vztahy a postavení Židů a Romů ve společnosti 18. a 19. století• charakterizuje proces modernizace společnosti a jeho dopady na život jednotlivých společenských vrstev• popíše evropskou koloniální expanzi• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období• orientuje se v historii svého oboru – uvede jeho významné mezníky a osobnosti• vytvoří digitální obsah s pomocí grafických editorů (projektový úkol)	<ul style="list-style-type: none">• velké občanské revoluce – americká a francouzská, revoluce 1848–49 v Evropě a v českých zemích• národní hnutí v Evropě a v českých zemích• dualismus v habsburské monarchii, česko-německé vztahy, postavení minorit• vznik národního státu v Německu• modernizace společnosti – technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj• evropská koloniální expanze• modernizovaná společnost a jedinec – sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání• kultura a umění 19. stol. a na počátku 20. stol.• pokroky medicíny a zdravotnické péče• opakování a systemizace poznatků

2. ročník, 1 h týdně (34 hodin), povinný

Novověk – 20. století, 34 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi• popíše I. světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce• charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů• vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize• charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus• popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR• objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu• objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo• popíše projevy a důsledky studené války	<ul style="list-style-type: none">• vztahy mezi velmocemi – pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou• české země za světové války, první odboj• poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku• Československo v meziválečném období• autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR• velká hospodářská krize• mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech• růst napětí a cesta k válce• druhá světová válka• Československo za války, druhý čs. odboj• válečné zločiny včetně holocaustu• důsledky války• svět v blocích – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, studená válka• poválečné Československo – komunistická diktatura v Československu a její vývoj• demokratický svět, USA – světová supervelmoc• sovětský blok, SSSR – soupeřící supervelmoc

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku • popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace • popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa • vysvětlí rozpad sovětského bloku • uvede příklady rozvoje vědy a techniky ve 20. století • orientuje se v historii svého oboru – uvede jeho významné mezníky a osobnosti • vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí • vytvoří digitální obsah s pomocí audiovizuálních editorů (projektový úkol) • vytvoří opakovací aktivitu v digitálním nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> • evropský integrační proces • třetí svět a dekolonizace • konec bipolarity Východ – Západ • rozpad sovětského bloku • Evropa a svět po roce 1989 • věda a kultura 2. poloviny 20. století • úroveň medicíny a zdravotnické péče • opakování a systemizace poznatků • historická exkurze v rámci regionu (např. Ostravské muzeum, památník v Hrabyni apod.) • exkurze do Osvětimi (nepovinná) • beseda o vybraném historickém období (nepovinná)
---	--

8.1.2 ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Učební osnova předmětu:	Základy společenských věd
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	94 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět Základy společenských věd je součástí společenskovedního vzdělávání. Pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Slučuje různorodé informace z různých oblastí života lidské společnosti a učí žáka porozumět současnosti a světu, v němž žije. Žák se učí orientovat ve významných okolnostech společenského života a formovat vědomí odpovědnosti za vlastní život. Předmět žákovi pomáhá vytvořit si vlastní názor, který bude schopen obhajovat.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí: Výuka vede žáka k aktivitě ve společenském dění, ke slušnému a odpovědnému jednání, k toleranci názorů a učí ho uvědomovat si vlastní identitu, kriticky a samostatně myslet, nenechat se manipulovat.

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl odpovědným občanem,
- mohl utvářet svůj názor na problematiku dobra a zla,
- jednal morálně správně,
- porozuměl společnosti a mohl se do ní zařadit,
- orientoval se v digitálním světě informačních technologií a dokázal o nich kriticky přemýšlet.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se vývoje i současných problémů politiky, etiky, práva, mezinárodních vztahů a sociologie, dále pak vybraných kapitol z ekologie a problematiky multikulturního soužití. Důraz je kladen na nalézání souvislostí mezi těmito oblastmi a vytvoření komplexního pohledu na lidskou společnost. Akcentována je oblast zdravotnictví a pomoci druhým, zejména z hlediska etického. Výuka objasňuje podstatu demokratické společnosti, důležitost občanské angažovanosti, nezbytnost zapojení ČR do evropských i mimoevropských struktur. Učí žáka porozumět politice a lépe se politicky rozhodovat.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka je realizována z velké části v rámci vyučovacích hodin. Vyučovací předmět obsahuje větší míru konkrétních praktických i odborných poznatků, které se snaží dlouhodobě vysvětlovat, propojovat a upevňovat. Při probírání učiva jsou voleny metody slovní – výklad, diskuse, brainstorming, myšlenkové mapy, mini projekty, dále bývá zahrnuta metoda rozhovoru a práce s textem – individuální, tandemová i skupinová metoda výuky a často pak bývá užíváno metod audiovizuálních a projektových – práce s fotografiemi, filmy, dokumenty apod.

Výuka je v průběhu studia doplněna systémem exkurzí, besed, filmových představení a dalších aktivit, které doplňují běžnou výuku o praktické znalosti, zprostředkovávají žákům poznávání reality a odborné i umělecké zážitky, což vede k lepšímu naplnění vzdělávacích cílů. Exkurze jsou organizovány systematicky podle ročníků.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- výklad,
- diskuse,
- práce s textem (vedoucí ke kritické práci a vyhledávání informací),
- práce s obrazovým a audiovizuálním materiálem,
- projektová výuka,
- myšlenkové mapy,
- časové osy,
- kvízy apod.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků (např. diskuse),
- skupinová práce a kooperativní učení při řešení úkolů a projektových zadání,
- samostatná práce žáků,
- prezentační aktivity pro rozvoj komunikace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Hodnocení žáků je stanoveno školním řádem. Hodnocení se provádí formou sumativní a formativní, z větší části pak písemnou a také ústní formou. Používají se metody sebehodnocení, vzájemného hodnocení a také diagnostické a vědomostní testy. Žák je hodnocen za dosaženou úroveň znalostí, za schopnost aplikovat teoretické znalosti na konkrétních příkladech, za kultivované, formálně i odborně správné vyjadřování. Hodnocena je také aktivita při výuce, samostatná práce a orientace v současném dění. Hodnotí se také schopnost vyhledávat informace z různých zdrojů, jejich hodnocení, zpracování a použití.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především tyto kompetence:

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- znát vlastní práva i povinnosti, zároveň však respektovat práva druhých, být tolerantní a bez předsudků, chápat specifika odlišných kultur, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, respektovat hodnoty demokracie,
- vytvořit si vlastní úsudek,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí.

Personální a sociální kompetence:

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci,
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, respektovat je,
- být schopen sebereflexe, umět přijmout radu,
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi,
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na jeho zdraví.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně situaci,
- zapojit se do diskuse, popsat situaci, definovat případný problém, formulovat své myšlenky,
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí apod.).

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat, být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, diskutovat o problému.

Kompetence k učení:

- rozvíjet svůj zájem o další studium,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- znát své možnosti při výběru budoucího povolání, zejména ve svém oboru, případně dalšího vzdělávání,
- rozvíjet svou osobnost.

Digitální kompetence:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí,
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě,
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy,
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování demokracie. Cílem je také budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si jednání odpovědného občana.

Toto téma se rozvíjí v každém ročníku, zejména pak ve 3.ročníku, kdy je tématem politologie a mezinárodní vztahy.

Člověk a životní prostředí

Příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách. Téma se rozvíjí v hodinách sociologie a také politologie. 2.–3. ročník.

Člověk a svět práce

Příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání o nejdůležitější poznatky a dovednosti související s jeho uplatněním ve světě práce, které by mu měly pomoci při rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci, při vstupu na trh práce a při uplatňování pracovních práv. Toto téma rozvíjíme ve všech ročnících a tématech, kdy se snažíme zdůraznit vliv teoretických poznatků na praktický život. 2.–4. ročník.

Člověk a digitální svět

Žáci používají nejrůznější komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderní techniky v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Samostatně vytvářejí digitální obsah a hodnotí jej. Napříč všemi ročníky žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního, výkladového nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti. 2.–4. ročník.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Český jazyk a literatura,
- Dějepis,
- Cizí jazyk,
- Biologie a ekologie,
- Ekonomika,
- Psychologie a komunikace.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

2. ročník, 1 h týdně (34 hodin), povinný

Sociologie, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje sociologii jako vědní obor, její předmět, metody• orientuje se v hlavních sociologických koncepcích v průběhu dějin až po současnost• srovná problémy tradiční a moderní společnosti• zhodnotí životní styl současné společnosti• vymeze pojem sociální nerovnost• vysvětlí úlohu společenských nerovností pro společenskou stratifikaci• vysvětlí úlohu společenské vrstvy a elity• objasní variabilitu sociálních rolí v životě člověka a ve společnosti• orientuje se v typologii sociálních seskupení	<ul style="list-style-type: none">• sociologie jako obor, její předmět, metody,• představitelé předvědeckého i vědeckého období oboru• vývoj společnosti tradiční, moderní, postmoderní společnost• sociální struktura společnosti; sociální pozice, sociální role

Současná společnost, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uplatňuje mediální gramotnost při sledování masmédií	<ul style="list-style-type: none">• masmédiá, funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl v současné společnosti

<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním obsahům a pozitivně využívá nabídky masových médií • vysvětlí vliv masmédií na život člověka v současné společnosti • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích • charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě • debatuje o pozitivích i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • demonstruje na příkladech aktuální problémy rasové diskriminace a demonstruje je v historickém kontextu • zhodnotí situaci imigrantů v ČR • rozpozná genderovou, etnickou a jinou diskriminaci a demonstruje ji na příkladech • uvede příklady genderové problematiky • posoudí, kdy je v praktickém životě porušována rovnost pohlaví • uvědomuje si existenci jevů škodlivých pro člověka i společnost • orientuje se v možnostech předcházení patologickým jevům i v možnostech jejich řešení • uvede možnosti zmírnění složité životní situace 	<ul style="list-style-type: none"> • svobodný přístup k informacím masová média (tisk, televize, rozhlas, internet) a jejich funkce, kritický přístup k médiím • maximální využití potenciálu médií • sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti • rasy, etnika, národy a národnosti, majorita a minority ve společnosti • současná česká společnost • multikulturní soužití, lidská tolerance • migrace, migranti, azylanti; kultura národností na našem území • postavení mužů a žen, genderové problémy • sociálně patologické jevy
--	--

Kultura, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • vyjmenuje a vysvětlí roviny kultury • orientuje se v různých kulturních institucích ve svém okolí, v ČR i na mezinárodní úrovni a v oblastech, jimiž se zabývají • vyjmenuje a definuje hlavní znaky kultur národností žijících na území ČR • řídí se pravidly společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> • hmotná a duchovní kultura • ochrana a využívání kulturních hodnot • kulturní instituce v ČR a v regionu

Náboženství, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v základních pojmech spojených s náboženstvím a vírou• vyjmenuje a popíše současná světová náboženství• objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus	<ul style="list-style-type: none">• víra, ateismus• církve a náboženství• náboženská hnutí a sekty• náboženský fundamentalismus

3. ročník, 1 h týdně (31 hodin), povinný

Politologie, 2 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí předmět zkoumání politologie a základní pojmy této vědní disciplíny• podá nástin dějin politického myšlení po současnost	<ul style="list-style-type: none">• politologie – dějiny, pojmy• významní představitelé politického myšlení

Člověk jako občan, 21 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v otázkách teorie státu, podmínek vzniku státu, jeho typů, forem vlády• orientuje se v ústředních historických událostech významných pro vývoj české státnosti• vyjmenuje způsoby, jakými lze nabýt i pozbýt českého občanství• vysvětlí rozdíl mezi základními principy demokratického a totalitního režimu• charakterizuje základní hodnoty a principy moderní demokracie• charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...)• popíše historický rozvoj české ústavnosti• orientuje se v Ústavě ČR• vyjmenuje základní hodnoty a principy české státnosti zakotvené Ústavě ČR• popíše systém dělby a fungování státní moci v ČR• orientuje se v problematice legislativy• objasní znaky a funkci demokratických voleb	<ul style="list-style-type: none">• teorie státu• český stát• politický režim• demokracie – základní hodnoty a principy demokracie• přímá demokracie – občanská společnost, politická participace občanů, společenské organizace• nepřímá demokracie• dělba státní moci, složky státní moci, státní orgány• státní občanství ČR• státní symboly ČR• právní základy státu: ústava, Ústava ČR• územní struktura státu; obecní a krajská samospráva• volby, volební systémy, volby v ČR• politika; politické ideologie, politický pluralismus, politické strany• politický radikalismus a extremismus

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje orgány státní správy a samosprávy • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • vyjmenuje základní ideologické proudy a vysvětlí jejich základní doktríny • objasní typologii a funkci politických stran • objasní význam pluralitního politického systému a úlohu politické opozice • charakterizuje současný český politický systém • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu 	
---	--

Soudobý svět, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • orientuje se v možnostech zásahů a pomoci ze strany vyspělých zemí a velmocí vůči zemím rozvojovým • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení ČR v Evropě a v soudobém světě • podá nástin dějin evropské integrace, včetně její motivace • orientuje se v základních principech a pilířích Evropské unie • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • rozumí významu evropské integrace • zhodnotí ekonomický dopad členství v EU • popíše funkci a činnost OSN a NATO • popíše ostatní významné organizace a instituce podílející se na mezinárodní spolupráci – WHO, Olympijský výbor, G8, OECD, Červený kříž, OBSE, Rada Evropy, OPEC, ESVO • orientuje se v zapojení ČR do mezinárodních struktur a podílu ČR na jejich aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> • vyspělé státy, civilizace, světové velmoci, problémy rozvojových zemí • konflikty v soudobém světě • mezinárodní vztahy • evropská integrace, Evropská unie, NATO, OSN, ostatní významné mezinárodní organizace • bezpečnost obyvatelstva ČR • globální problémy soudobého světa, terorismus, globalizace a její důsledky

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v systému zabezpečení obyvatelstva České republiky uvnitř i navenek • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích 	
---	--

4. ročník, 1 h týdně (29 hodin), povinný

Člověk a právo, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • správně využívá základní pojmy právní terminologie, zejména právní řád, právní norma • orientuje se v právním řádu ČR a pramenech práva ČR, v problematice legislativy • popíše postavení občana v demokratické společnosti a jeho role v právních vztazích • rozlišuje právní subjekty, osobu fyzickou a právnickou • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní zodpovědnost; zná věkové hranice v českém právu • charakterizuje rozdíl mezi právem veřejným a soukromým • aplikuje pojmy vlastnické právo, spoluvlastnictví, smlouva, právo duševního vlastnictví, odpovědnost za škodu • právně obhájí své zájmy, objasní možné právní důsledky jednání • ví, kde získá informace a pomoc při řešení právních problémů v rámci regionu, státu i světa • objasní postupy vhodného chování, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp. • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající z neznalosti smlouvy včetně jejích všeobecných podmínek • popíše oblast působnosti rodinného práva; práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; podmínky náhradní rodinné péče • vysvětlí specifika trestního práva; orientuje se v problematice trestných činů a přestupků • orientuje se v jednotlivých fázích trestního řízení, včetně závěru a výsledků • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství 	<ul style="list-style-type: none"> • právo a spravedlnost, právní stát • právní řád; právní řád ČR • právní ochrana občanů • orgány vydávající právní akty • právní vztahy • prameny práva ČR; soustava soudů v ČR • systém práva, právo veřejné a soukromé, právo hmotné a procesní • občanské právo • smlouvy, odpovědnost za škodu, správní řízení • rodinné právo • trestní právo; trestní odpovědnost; tresty a ochranná opatření • kriminalita • orgány činné v trestním řízení • právní profese • soudní řízení

<ul style="list-style-type: none"> • sdělí správný průběh a způsob chování účastníků soudního řízení • vysvětlí průběh a možné výsledky správního řízení 	
--	--

Lidská práva, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v typech práv a svobod • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • formuluje způsoby obhajování práv a svobod • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • demonstruje příklady porušování Ústavy ČR a Listiny základních práv a svobod na aktuálních problémech 	<ul style="list-style-type: none"> • lidská práva • historický vývoj jejich obhajování • Listina základních práv a svobod • veřejný ochránce práv, organizace hájící lidská práva • práva dětí, práva národnostních a etnických menšin

Základy filozofie, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie • chápe význam filozofie a její přínos pro současnost • používá vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • pracuje s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filosofických a etických otázkách (ze života kolem sebe – např. z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění i z hlediska medicíny a činnosti zdravotnického pracovníka) 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské myšlení v před filozofickým období, mýtus, antická filozofie • vznik filozofie a základní filozofické problémy • hlavní filozofické disciplíny • proměny filozofického myšlení v dějinách až po současnost • význam filozofie v životě člověka, smysl filozofie pro řešení životních situací

Etika, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • operuje s pojmy etika, mravní hodnota a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • orientuje se v pojetích etiky nejvýznamnějších myslitelů • vysvětlí, jaké otázky řeší zdravotnická etika • chápe, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem 	<ul style="list-style-type: none"> • etika a její předmět, základní pojmy etiky • významní myslitelé v oblasti etiky a filozofie • mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost • profesní etika, zdravotnická etika

8.3 Přírodovědné vzdělávání

Charakteristika přírodovědného vzdělávání

Obsahem této oblasti je vzdělávání fyzikální, chemické, biologické a ekologické. Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Přírodovědné vzdělávání vede k osvojení důležitých pojmů, veličin a zákonitostí z přírodních věd. Tyto znalosti jsou nutné k pochopení dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, a žáci si na jejich základě formují žádoucí vztah k přírodě a životnímu prostředí. Žáci využívají přírodovědných znalostí a dovedností při teoretické i praktické výuce odborných ošetřovatelských předmětů i v odborné praxi.

Výuka v jednotlivých předmětech podporuje logické i empirické myšlení a směřuje k tomu, aby žáci dovedli aktivně využívat získané znalosti při dalším vzdělávání nebo odborné praktické přípravě. Celkové pojetí výuky fyziky, chemie a biologie jeví výrazné tendence odklonu od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální, chemické a biologické problémy, k aktivnímu využívání poznatků ve výuce i v praxi.

V rámci strategie modernizace a atraktivity přírodovědného vzdělávání je možné výuku během studia obohatit o exkurze do laboratoří, přednášky a workshopy, organizované odbornými pracovišti (např. AV ČR, univerzitami, Velkým světem techniky, Planetáriem, ZOO Ostrava, OZO, pivovar a další) – dle organizačních možností a aktuální nabídky do předmětů, s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje,
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Učivo oblasti přírodovědného vzdělávání je rozvrženo do předmětů:

- Fyzika,
- Chemie,
- Biologie a ekologie.

8.3.1 FYZIKA

Učební osnova předmětu:	Fyzika
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Fyzika má poskytnout žákům fyzikální poznatky a dovednosti, které by využívali v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí, a v návaznosti na odborné předměty. Vede žáky k logickému uvažování, analýze a řešení jednoduchých problémů s fyzikální a technickou problematikou. Žáci získávají další zkušenosti s pozorováním a zkoumáním fyzikálních jevů, provádějí experimenty a měření, zpracovávají a vyhodnocují efektivním způsobem získané údaje. Používají adekvátní matematické a grafické prostředky, symboliku, správnou terminologii k vyjadřování funkčních závislostí mezi zkoumanými veličinami. Předmět fyzika motivuje žáky k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti a k ochraně životního prostředí vlastními činnostmi. V 21. století, kdy jsme neustále vystaveni velkému množství informací, je zvláště důležité, aby žáci uměli pracovat s informacemi kriticky, tvořivě a eticky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- analyzovali a interpretovali data, což jim pomáhá rozvíjet schopnost kritického myšlení,
- porozuměli základním fyzikálním principům,
- aplikovali teoretické znalosti na praktické problémy,
- rozvíjeli schopnost porozumět a hodnotit vědecké informace, což je důležité pro informované rozhodování v každodenním životě,
- uměli pracovat s digitálními technologiemi pro tvorbu, sdílení a analýzu vědeckého obsahu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět Fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání a je součástí přírodovědného vzdělávání. Učivo navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Fyzikální vzdělávání směřuje k tomu, aby žák správně používal pojmy, dokázal vysvětlit fyzikální jevy, rozlišil fyzikální realitu a fyzikální model, řešil fyzikální problém, osvojil si základy postupů, které jsou pro fyziku charakteristické (pozorování, měření, zpracování výsledků a jejich vyhodnocení, vyvozování závěrů) a dokázal uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a v praktickém životě.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích,
- které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,

- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například demonstrační pokusy, animace, výukový software). Velký důraz je kladen také na praktickou část výuky, která je realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se třída zpravidla dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZ. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky. Nedílnou součástí výuky jsou vhodně volené exkurze. Celkové pojetí fyziky bude směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k vytváření dovedností řešit fyzikální problémy a k chápání integrace fyziky do přírodovědného vzdělávání. Fyzika je vyučována v prvním ročníku, v hodinové dotaci (2+0+0+0).

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- inovativní metody ve výuce (např. využívání myšlenkových map, WR),
- skupinové projekty (spolupráce na projektech podporuje týmovou práci a komunikaci),
- laboratorní experimenty (praktické experimenty umožňují lépe pochopit fyzikální principy a rozvíjet dovednosti v měření a analýze dat),
- použití technologií (využití počítačových simulací, online zdrojů a interaktivních aplikací pro vizualizaci fyzikálních jevů),
- problémově orientované učení (podporuje kritické myšlení a kreativitu).

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků (diskuse, řízené otázky),
- skupinová práce a kooperativní učení při řešení úkolů a projektových zadání,
- individuální samostatná práce při řešení fyzikálních úloh,
- prezentační aktivity pro rozvoj komunikace a argumentace,
- demonstrační pokusy.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Kontrola vědomostí a dovedností probíhá různými formami písemného a ústního zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž zpracování protokolů laboratorních cvičení, vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací na PC, domácích úloh). Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět učivu,
- dovednost výstižně a správně formulovat myšlenky,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,
- dovednost tyto poznatky použít při řešení úkolů,
- přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Důraz je kladen také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, což jim umožňuje lépe porozumět svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváno je také vzájemné hodnocení, sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k tomu si vzájemně pomáhat, odpovídat za své učení a hodnotit svůj postup v učebním procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- získávat samostatně informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využívat ke studiu,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- být čtenářsky gramotný, shrnout hlavní myšlenky do myšlenkových map, shrnout hlavní myšlenky odborného výkladu, volit různé podoby zápisu s ohledem na jeho využitelnost pro vlastní učení, zapsat hlavní body probíraného tématu,
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat,
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat je v konkrétních situacích,
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence:

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- zapojovat se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky,
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, být citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence:

- přijímat radu a kritiku,
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi,
- schopnost sebereflexe,
- mít zdravé sebevědomí,
- odhadnout své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí,
- uplatňovat vlastní práva i povinnosti,
- podílet se aktivně na ochraně životního prostředí.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- orientovat se v možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence:

- používat a správně převádět jednotky používané ve fyzice a technice,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- nacházet vztahy mezi fyzikálními objekty a vztahy mezi fyzikálními veličinami při řešení praktických úloh, umět je popsat a využít pro dané řešení,
- číst různé formy grafického znázornění fyzikálních závislostí (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.),
- aplikovat matematické postupy při obecném i numerickém řešení úloh s fyzikálními a praktickými náměty.

Digitální kompetence:

- používat digitální měřicí přístroje při experimentech a analyzovat získaná data pomocí specializovaného softwaru,
- modelovat fyzikální jevy a procesy pomocí počítačových simulací a vytvářet digitální prezentace výsledků experimentů.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik,
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce,
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a životní prostředí

Chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (zvuk, optika, záření – Vlnění a Optika – 1. ročník), uvědomit si vliv člověka na ovzduší (skleníkový efekt – Termika – 1. ročník), vliv spalovacích motorů na životní prostředí (Termika – 1. ročník), význam jaderné energetiky (Fyzika atomu – 1. ročník). Respektovat principy udržitelného rozvoje, získat přehled o způsobech ochrany přírody, o používání technologických, ekonomických a právních nástrojů pro zajištění udržitelného rozvoje.

Nakládat s materiály a energiemi ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Snažit se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. (Fyzika atomu, Elektřina a magnetismus – 1. ročník).

Člověk a svět práce

Připravovat absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě.

Využívat fyziku v dalším vzdělávání, fyzika je důležitou součástí medicíny, elektrotechniky, energetiky, výzkumu (termika, elektřina a magnetismus, vlnění a optika, fyzika atomu – 1. ročník).

Využívat přírodovědných poznatků v profesním a odborném životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat na důkazech založené odpovědi (vesmír – 1. ročník).

Člověk a digitální svět

Žáci používají nejrůznější komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderní techniky v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Samostatně vytvářejí digitální obsah a hodnotí jej. Napříč všemi ročníky žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního, výkladového nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení fyzikálních problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci fyzikálních informací. Napříč všemi ročníky žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního, výkladového nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí.

Digitální aktivity žáka:

- využívá a tvoří digitální záznamy, animace a videa k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- vytvoří digitální materiál (např. textový dokument, prezentaci aj.),
- zpracuje veřejně dostupná data (internet poskytuje přístup k rozsáhlým databázím s informacemi),
- vyhledaná data seřadí a seřadí (možnost vyhledávání a zpracování informací z veřejně dostupných zdrojů),
- využije pro výuku „chytrý“ mobilní telefon, tablet (integrované senzory využitelné ve výuce-akcelerometr, luxmetr, hlukoměr, fotoaparát, kamera),
- využívá digitální mikroskop, termokameru,
- vytvoří interaktivní cvičení k procvičování učiva (např. pomocí Kahoot, Learning Apps aj.),
- použije vhodné nástroje k opakování a procvičování učiva (např. Corinth, Socratic aj.),
- vedeme žáky k používání digitálních měřicích přístrojů při experimentech a k analýze získaných dat pomocí specializovaného softwaru.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Chemie,
- Biologie a ekologie,
- Matematika,
- První pomoc.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Úvod, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje základní fyzikální veličiny soustavy SI a jejich jednotky• orientuje se v MFCHT• použije násobné a dílčí jednotky• jednotky odvozené popisuje pomocí základních jednotek	<ul style="list-style-type: none">• fyzikální jednotky a veličiny

Mechanika, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného boduurčí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolajíurčí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé sílyvysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energieurčí výslednici sil působících na těleso a jejich momentyaplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	<ul style="list-style-type: none">mechanický pohybpohyb rovnoměrně přímočarýrovnoměrný pohyb bodu po kružniciNewtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitacemechanická prácekinetická energie a její změnapotenciální tíhová energie a její změnazákon zachování mechanické energieposuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesamoment síly vzhledem k ose otáčení, výslednice momentů sil, momentová větaskládání silvlastnosti kapalin a plynůPascalův zákon, hydraulické zařízenívztlaková síla, Archimédův zákon

Termika, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxivysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změnypopíše principy nejdůležitějších tepelných motorůpopíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	<ul style="list-style-type: none">Celsiova a termodynamická teplotateplotní délková a teplotní objemová roztažnostteplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesatepelné motorystruktura pevných látek a kapalinpřeměny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, var, kondenzace, sublimace, desublimace

Elektrina a magnetismus, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický nábojřeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákonazapojí elektrický obvod podle schématu a změří napětí a proudpopíše princip a praktické použití polovodičových součástek s přechodem PNurčí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem	<ul style="list-style-type: none">elektrické pole – elektrický náboj, Coulombův zákon, elektrický potenciál a napětí, kapacita vodičeelektrický proud v kovech – odpor vodiče, Ohmův zákonelektrický proud v kapalinách a plynechpolovodiče – typy vodivosti polovodičů, přechod PN, druhy polovodičových součástekmagnetické pole – magnetické pole elektrického proudu

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce a její praktický význam popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice 	<ul style="list-style-type: none"> elektromagnetická indukce střídavý proud – generátor střídavého proudu přenos elektrické energie střídavým proudem
--	--

Vlnění, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření charakterizuje základní vlastnosti zvuku zdůvodní negativní vliv hluku a vyjmenuje způsoby ochrany sluchu aplikuje na zdravotnictví-ultrazvuk, fonendoskop, audiometr 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické kmitání a vlnění, druhy mechanického vlnění, vlnová délka, frekvence zvukové vlnění

Optika, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích řeší úlohy na odraz a lom světla řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad popíše význam různých druhů elektromagnetického záření z hlediska působení na člověka a využití v praxi vyjmenuje možnosti využití optiky ve zdravotnictví 	<ul style="list-style-type: none"> světlo a jeho šíření, jevy na rozhraní dvou prostředí zobrazení zrcadlem a čočkou oko druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření

Fyzika atomu, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru 	<ul style="list-style-type: none"> model atomu, laser atomové jádro, nukleony radioaktivita jaderné záření jaderná energie a její využití

Vesmír, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje Slunce jako hvězdu• popíše objekty ve sluneční soustavě• zná příklady základních typů hvězd	<ul style="list-style-type: none">• Slunce, planety a jejich pohyb, komety• hvězdy a galaxie

Laboratorní práce – náměty

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví• zpracovat naměřená data do tabulky, vytvoří grafické zpracování experimentů, provede záznam laboratorní práce	<ul style="list-style-type: none">• měření hustoty látky• určení momentu síly vzhledem k ose otáčení• měření teploty tání a tuhnutí amorfnní látky• měření elektrického napětí a proudu• ověření Ohmova zákona• měření indexu lomu světla

8.3.2 CHEMIE

Učební osnova předmětu:	Chemie
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět chemie má poskytnout žákům co nejvíce příležitostí k tomu, aby začali chápat, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakci se dnes člověk neobejde téměř v žádné oblasti své činnosti. Poukazuje na význam chemie pro život.

Předmět je koncipován jako teoretický celek, který žákům poskytne ucelený soubor znalostí, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. V obecné chemii se seznámí s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Anorganická chemie poskytne informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných ve zdravotnictví. V organické chemii získá žák přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách ve zdravotnictví. V 21. století, kdy jsme neustále vystaveni velkému množství informací, je zvláště důležité, aby žáci uměli pracovat s informacemi kriticky, tvořivě a eticky. Výuka chemie je proto klíčová pro jejich schopnost porozumět světu a aktivně se do něj zapojit.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu informace o vlastnostech a toxicitě látek,
- chápali chemii jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápali význam chemie pro člověka,
- získali přehled o vědeckém dění,
- uměli pracovat s digitálními technologiemi pro tvorbu, sdílení a analýzu vědeckého obsahu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo chemie navazuje na poznatky a dovednosti, které žáci získali na základní škole, prohlubuje je a přispívá k pochopení učiva odborných předmětů studovaného oboru. V chemii se klade důraz na souvislosti a praktickou využitelnost. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Součástí je také práce s digitálními technologiemi, které umožňují efektivní vyhledávání, analýzu a tvorbu textů. Digitální kompetence se uplatňují při práci s elektronickými texty, online zdroji a multimediálním obsahem, což podporuje aktivní přístup ke kultuře a literatuře v digitálním věku. Chemie je vyučována ve všech ročnících, v hodinové dotaci (2+0+0+0).

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,

- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko,
- využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje,
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka navazuje na vědomosti a dovednosti žáků ze základní školy a rozvíjí je vzhledem ke společenskému a profesnímu zaměření žáků. Cílem je tyto vědomosti prohloubit, rozšířit, posunout je na vyšší kvalitativní i kvantitativní úroveň a využívat je jako humanizující a socializující nástroj žákovy výchovy a sebevýchovy.

Výuka je postavena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků např. demonstrační pokusy, práce s tablety za využití softwarových nástrojů a molekulové modely. Praktická část výuky, může být realizována v rámci laboratorních cvičení, ve kterých se třída zpravidla dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky. V rámci laboratorních cvičení se zaměřujeme na získávání pracovních dovedností, dále aby žáci dovedli aplikovat teoretické poznatky k řešení praktických problémů a komunikovat je. Učíme kriticky zvažovat nejen jednání ostatních lidí, ale také jednání své a uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislostí. (např. toxické, narkotické a karcinogenní účinky některých látek) Zařazujeme kooperativní činnosti, jako je práce ve skupinách, kde žáci společně pracují na analýzách textů, tvorbě přehledových výpisů, vzájemnému vysvětlování a popisu viděné skutečnosti (např. demonstračního pokusu, školního pokusu). Využíváme různé kvízy a audiovizuální materiály k posílení těchto dovedností a rozvoji digitálních kompetencí, což podporuje celkový rozvoj. Dále zahrnujeme projektové vyučování, kde žáci pracují na projektech, které kombinují různé oblasti a pomáhají prohloubit jejich schopnosti v práci s textem i v týmové spolupráci.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- inovativní metody ve výuce (např. využívání myšlenkových map, digitální pokusy, WR.),
- analýza a interpretace odborných textů,
- diskuse, řízené rozhovory a debatní techniky na zadaná témata,
- práce s vizuálním a filmovým materiálem jako podnět k reflexi a diskusi,
- praktický nácvik činnosti (např. laboratorní práce),
- řešení testových úloh (maturitní testy, testy studijních předpokladů) a jejich rozbor.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků (diskuse, řízené otázky),
- skupinová práce a kooperativní učení při řešení úkolů a projektových zadání,
- individuální samostatná práce při řešení příkladů, tvorbě názvosloví a rovnic,
- prezentační aktivity pro rozvoj komunikace a argumentace,
- demonstrační pokusy.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu. Hlavním kritériem hodnocení žáků budou ústní zkoušky, písemné prověrky a testy, samostatná práce, která spočívá ve zpracování protokolů z laboratorních cvičení a osobní aktivita. Součástí hodnocení může být vypracování referátů.

Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět učivu,
- dovednost výstižně a správně formulovat myšlenky,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,
- dovednost tyto poznatky použít při řešení úkolů,
- přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Vedle sumativního hodnocení je kladen důraz také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, což jim umožňuje lépe porozumět svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváno je také vzájemné hodnocení, sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k tomu si vzájemně pomáhat, odpovídat za své učení a hodnotit svůj postup v učebním procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především následující kompetence.

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- shrnout hlavní myšlenky do myšlenkových map, analyzovat téma podle předem strukturovaných osnov aj. (tvořit přehled k maturitní zkoušce),
- shrnout hlavní myšlenky odborného výkladu, volit různé podoby zápisu s ohledem na jeho využitelnost pro vlastní učení, zapsat hlavní body probíraného tématu, kombinovat různé typy zdrojů, kriticky je hodnotit, kriticky posuzovat online zdroje, např. u tvorby referátů.

Kompetence k řešení problémů:

- využívat příklady úloh vycházející z reálného života k samostatnému uvažování při řešení problémů,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému a formulovat problém, navrhnout postup řešení, klást otázky,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému (např. myšlenkové mapy, reakční schémata),
- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat,
- zdůvodnit výsledky své práce, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků. (např. při tvorbě protokolu o laboratorním cvičení),
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení) (např. při laboratorním cvičení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- získat schopnost pracovat v týmu, navrhnout postupy řešení problémů a obhajovat své názory i respektovat názory druhých,

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje.

Matematické kompetence:

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě,
- správně převádět a používat běžné jednotky používané v chemii,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

Personální a sociální kompetence:

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce pracovat v týmu na realizaci společných činností,
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně prezentovat prostřednictvím mluvních cvičení, formulovat své názory,
- spolupracovat ve skupinách při realizaci skupinového projektu, hodnotit efektivitu skupinové práce, učit se ze svých chyb,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Digitální kompetence:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, internetové zdroje, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit,
- využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, kriticky hodnotit jejich hodnověrnost,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní,
- podporovat schopnost kombinovat textové, obrazové a zvukové formáty při tvorbě multimediálních projektů,
- využívat digitální zdroje pro vyhledávání informací o chemických látkách, reakcích a jejich aplikacích v praxi,
- vytvořit prezentaci na konkrétní téma, která obsahuje upravené fotografie, videa, animace aj.,
- vložit získané informace do sdílené tabulky pro další spolupráci ve skupině,
- používat ke studiu či opakování učiva webové aplikace (např. Corinth, Umíme to aj.)

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti vzhledem ke svému zdraví, a ať svým životním stylem jsou příkladem ostatním. Dále jsou žáci vedeni k dodržování zásad ochrany životního prostředí, v anorganické chemii při diskusi o sloučeninách dusíku a dalších látek. Žáci jsou seznámeni s účinky některých organických látek na člověka a možnostmi, jak předejít jejich expozici. Žáci jsou seznámeni s možnými způsoby, jak nakládat s materiály, chemikáliemi a jejich likvidaci, energiemi a vodou ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou připravováni coby absolventi, kteří mají nejen určitý odborný profil, ale kteří se díky němu dokážou také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě napříč různými obory. Například využívat chemii v dalším vzdělávání, chemie je důležitou součástí medicíny, farmacie, výzkumu. Žáci získají ucelené základní informace o organických látkách, které slouží jako prekurzory léčiv, a také získají základní vhlad do biochemie.

Člověk a digitální svět

Žáci používají nejrůznější komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderní techniky v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Samostatně vytvářejí digitální obsah a hodnotí jej. Napříč všemi ročníky žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního, výkladového nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Biologie a ekologie,
- Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Obecná chemie, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dokáže porovnat fyzikální a chemické• vlastnosti různých látek• popíše stavbu atomu, vznik chemické• vazby• zná názvy, značky a vzorce vybraných• chemických prvků a sloučenin• popíše charakteristické vlastnosti nekovů,• kovů a jejich umístění v periodické• soustavě prvků	<ul style="list-style-type: none">• chemie a její disciplíny• základní pojmy• vlastnosti chemických látek• částicové složení látek, atom, molekula• chemické prvky a sloučeniny• směsi• periodická soustava prvků• chemické vazby• chemické reakce – protolytické, redoxní• roztoky

<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoku • vysvětlí podstatu chemických reakcí • a zapíše jednoduchou chemickou reakci • provádí jednoduché chemické výpočty • které lze využít v odborné praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • výpočty v chemii • zásady bezpečnosti práce v chemické laboratoři
--	--

Anorganická chemie, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí • uvede typický výskyt prvků v přírodě • charakterizuje fyzikální a chemické vlastnosti prvků 	<ul style="list-style-type: none"> • anorganické látky, • oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli • názvosloví anorganických sloučenin • vybrané prvky a anorganické sloučeniny • v běžném životě a v odborné praxi

Organická chemie, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty • tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy • uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě • posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdělení a vlastnosti organických sloučenin • názvosloví organických sloučenin • Uhlovodíky • alkany – methan • alkeny – ethen • alkyny – ethyn • areny – benzen, toluen, naftalen • Deriváty uhlovodíků • halogenderiváty • aminy, nitroderiváty • alkoholy • aldehydy, ketony • karboxylové kyseliny a jejich deriváty

Biochemie, 11 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny 	<ul style="list-style-type: none"> • chemické složení živých organismů • Přírodní látky

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje nejdůležitější přírodní látky • vyjmenuje nejdůležitější zástupce jednotlivých skupin • objasní funkci chemických sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v lidském těle • popíše vybrané biochemické děje 	<ul style="list-style-type: none"> • lipidy • sacharidy • bílkoviny • biokatalyzátory • nukleové kyseliny • biochemické děje
---	--

Laboratorní práce

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje při praktických činnostech H a P věty uvedené na chemikáliích • popíše první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • náměty k praktickým cvičením: • seznámení s chemickou laboratoří a jejím vybavením, chemické nádobí a pomůcky • příprava chemicky čisté látky filtrací, sublimací, krystalizací • příprava roztoků požadovaného složení • zkoumání vlivu faktorů na rychlost chemické reakce • indikátory • vlastnosti nekovových prvků a jejich sloučenin • vlastnosti kovových prvků a jejich sloučenin

8.3.3 BIOLOGIE A EKOLOGIE

Učební osnova předmětu:	Biologie a ekologie
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Biologie a ekologie je koncipován jako předmět, který má žáky motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o rozmanitosti přírody, organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali přímé souvislosti mezi živou, neživou přírodou a zdravím člověka,
- uměli komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko,
- uvědomovali si svou občanskou roli v rozhodování o prostředí, ve kterém žijí,
- pochopili nezbytnost postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti,
- podporovali ochranu přírody na místní i globální úrovni,
- uměli využívat digitální technologie pro sběr, sdílení a prezentaci dat biologického a environmentálního obsahu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Předmět Biologie a ekologie je všeobecně vzdělávacím předmětem a jeho obsah je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů, resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí a rozšíření na Zemi. Poskytuje informace o stavbě těl organismů, principech předávání a zpracování genetické informace.

Směřování výuky v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získávali a kriticky hodnotili informace o životním prostředí a vlivu prostředí na organismus,
- získali motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském i pracovním životě,
- využívali biologické a ekologické poznatky v praktickém životě a v situacích, které souvisejí s odbornou praxí,
- přistupovali zodpovědně k ovlivňování přírody a životního prostředí,
- preferovali ekologicky šetrné chování v různých životních situacích.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka navazuje na vědomosti žáků ze základní školy s cílem je rozšířit a uvést do souvislostí, což je důležité pro profesní, ale zejména občanský život.

Celkové pojetí biologie a ekologie je směřováno od informativní k formativní stránce výuky, od přemíry faktů k metodám poznávání, k podpoře dovedností řešit environmentální problémy v každodenním životě.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- diskuse, řízené rozhovory,
- názorně-demonstrační (pozorování, pokusy),
- inovativní metody (např. RWCT aj.).

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků,
- skupinová práce,
- prezentační aktivity,
- badatelská výuka.

Výuka je zaměřena teoreticky s důrazem na maximální názornost s využitím všech dostupných materiálně-didaktických prostředků (například – animace, výukový software, pokusy). Doplnkem výuky jsou laboratorní cvičení, která pomáhají pochopit některé základní biologické jevy. V těchto cvičeních se zpravidla třída dělí na skupiny v souladu s požadavky BOZP. Počet laboratorních cvičení je stanoven vyučujícím v závislosti na podmínkách výuky.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena podle školního klasifikačního řádu.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány různými formami písemného a ústního zkoušení. Součástí hodnocení je rovněž vypracování dobrovolných aktivit (např. referátů, prezentací, domácích pokusů, aj.).

Hodnotíme:

- schopnost žáků porozumět informacím a uvádět je do souvislostí,
- dovednost formulovat myšlenky, argumentovat, diskutovat,
- samostatně pracovat při provádění pokusu (pozorování), výsledky zpracovat a interpretovat.

Důraz je kladen také na hodnocení formativní s využitím zpětné vazby od učitele a vrstevnického hodnocení, dále sebehodnocení žáka, je podporována jeho osobní odpovědnost za pokroky v učebním procesu a poznání oblastí, ve kterých je možné se zdokonalovat.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především následující kompetence.

Kompetence k učení:

- samostatně získávat informace z různých zdrojů, kriticky je hodnotit, zpracovat a využít ke studiu,
- poznávat smysl a cíl učení, být motivován k rozšiřování vědomostí, prohlubování dovedností a k ochotě se učit a celoživotně vzdělávat,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky.

Matematické kompetence:

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě,

- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích,
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.).

Digitální kompetence:

- používat digitální technologie při pozorování, dokumentaci a analýze biologických procesů a ekosystémů,
- kriticky hodnotit a interpretovat biologické a ekologické informace získané z digitálních zdrojů a využívat je při řešení environmentálních otázek.
- využívat geografických informačních systémů (GIS) a dalších digitálních nástrojů pro studium ekologických problémů.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, vyjadřování je odborně a jazykově správné,
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých,
- dodržovat jazykovou a stylistickou normu,
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní vývoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení daného problému, vyhodnotit je,
- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích,
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence,
- dodržovat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti, včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji atd.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik,
- uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce,
- mít vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc sami poskytnout.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k nacházení kompromisů mezi osobní svobodou a sociální odpovědností. Aby byli schopni orientace v mediálních sděleních, aby dovedli diskutovat o citlivých i kontroverzních otázkách, aby byli ochotni se angažovat i pro veřejné zájmy. Diskutujeme o etických otázkách v oblasti genetiky člověka a na téma geneticky modifikovaných organismů.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek, k úctě k životu ve všech jeho formách. Environmentální vzdělávání a výchova poskytují žákům znalosti a dovednosti, potřebné k aktivnímu pracovnímu a občanskému životu. Kriticky hodnotíme ekologická opatření v Evropě a ve světě.

Člověk a digitální svět

Žáci využívají moderní technologie k přípravě na výuku, k zpracování a realizaci biologických pozorování, k získávání a využívání dat o životním prostředí a zajímavých biosférických oblastech, které mohou využít v každodenním životě (kvalita ovzduší, vody, cestování aj.). Žáci zpracovávají laboratorní cvičení a protokol s pomocí moderních digitálních technologií.

Digitální aktivity:

- vytvoří krátké výukové video a vloží na MS Teams ke sdílení se spolužáky,
- vytvoří interaktivní cvičení k procvičování učiva (např. pomocí Kahoot, Learning Apps apod.),
- vyhledá informace v otevřených zdrojích a využije je při skupinové práci,
- využije aplikace k určování nebo monitoringu organismů.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

- Fyzika,
- Chemie,
- Matematika,
- Dějepis.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Vznik a vývoj života na Zemi, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi• vysvětlí princip chemické a biologické evoluce• vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav	<ul style="list-style-type: none">• teorie o vzniku života• vývoj života, podmínky na Zemi (fyzikálně chemické)• chemická evoluce, biologická evoluce• vlastnosti živých soustav

Buňka, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života• vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou• charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly• vysvětlí pojmy tkáň, pletivo, orgán, orgánová soustava	<ul style="list-style-type: none">• definice buňky• typy buněk, stavba prokaryotické a eukaryotické buňky, buňka hub• význam organel a cytosolu• význam jednotlivých částí buňky• velikost a tvar buněk• buněčná teorie• metabolismus buňky• pletiva a tkáně• orgány a orgánové soustavy

Rozmanitost organismů a jejich charakteristika, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvede základní skupiny organismů a porovná je• popíše stavbu virů• popíše typy bakterií• uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence• vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu	<ul style="list-style-type: none">• příčiny a důsledky rozmanitosti organismů• zavedení taxonomie, Linné• organismy jako původci nemocí (viry, bakterie, parazité, alergeny, přenašeči)• ochrana proti nemocem

Dědičnost a proměnlivost, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše chemické složení organismů• vysvětlí princip proteosyntézy• vysvětlí podstatu denaturace a využití v praxi• popíše buněčný cyklus• vysvětlí rozdíl mezi mitózou a meiózou• objasní význam genetiky• vysvětlí základní genetické pojmy• interpretuje vlastními slovy Mendelovy zákony• řeší slovní úlohy s použitím Mendelových zákonů• řeší jednoduché příklady s krevními skupinami• vysvětlí rozdíly mezi dědičností pohlavně vázanou a pohlavně ovlivněnou• vysvětlí pojem „přenašečka choroby“• objasní podstatu daltonismu a hemofilie	<ul style="list-style-type: none">• struktura nukleových kyselin• vztah nukleových kyselin k dědičnosti• proteosyntéza• chromozom, karyotyp• buněčný cyklus• dělení buňky• genetika jako věda• J. G. Mendel• pohlavní a nepohlavní rozmnožování –• podstata a výhody• dědičnost a proměnlivost organismů• dědičné choroby• mutace a mutagenní faktory• genetické poradenství• krevní skupiny

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje odchylky v dědičnosti pohlaví u člověka a jejich symptomy • vyjmenuje typy mutací • uvede příklady některých mutagenních faktorů • popíše vybrané choroby (způsobené mutacemi) • objasní význam a metody genetického poradenství • vysvětlí význam a úkoly lékařské genetiky • vyhodnotí vliv vnějších a vnitřních faktorů na zdraví jedince 	
--	--

Ekologie, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • vyjádří vlastními slovy adaptaci organismů na faktory prostředí • definuje populaci a společenstvo • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce • provede rozbor potravní pyramidy • popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem 	<ul style="list-style-type: none"> • základní ekologické pojmy • jednotlivé faktory abiotické a biotické • adaptace organismů, pravidla • typy potravních řetězců a příklady • potravní pyramida • koloběh vybraných látek • toky energií v přírodě • příčiny nedostatku některých látek v potravě člověka • charakteristika jednotlivých typů krajiny

Člověk a životní prostředí, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady 	<ul style="list-style-type: none"> • ovlivňování prostředí člověkem z hlediska historického • vliv různých činností člověka na jednotlivé složky prostředí, • definice odpadu, třídění, značení • přelidnění • surovinová a energetická, potravinová krize • ochrana přírody a krajiny • organizace ochrany přírody, státní a nestátní složky, hnutí • mapa chráněných území v ČR a regionu

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje globální problémy na Zemi • vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • navrhne pravidla chování v rodině v duchu strategie udržitelného rozvoje • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady udržitelného rozvoje • nástroje společnosti na ochranu životního prostředí – legislativa, dotační a motivační politika státu • regionální ekologické problémy • environmentální problémy z praktického života
--	---

Laboratorní práce, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhotoví nativní preparát • provede popis a vyhodnocení pozorovaného objektu • pořídí fotografie mikroskopovaných objektů, vyznačí pozorovaný objekt a popíše jej, vloží do protokolu 	<p>Náměty pro praktická cvičení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • základy mikroskopování • pozorování živočichů a rostlin • osmotické děje

8.4 Matematické vzdělávání

Matematika je nedělitelnou součástí všech vědeckých disciplín a má tudíž své pevné místo v rámci školního vzdělávání, všeobecného i odborného.

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích – v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase a podobně.

Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe.

Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Významně se podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

Učivo oblasti matematického vzdělávání je pokryto předmětem Matematika.

8.4.1 MATEMATIKA

Učební osnova předmětu:	Matematika
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	232 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, v budoucím zaměstnání, ve volném čase apod.). Studium matematiky vybavuje žáka schopností orientovat se v přírodních, technických a ekonomických jevech, vnímat souvislosti mezi nimi a řešit úlohy z praxe. Matematika umožňuje přechod od kvalitativního ke kvantitativnímu pozorování buď přímo udáním číselné hodnoty, nebo určením vztahu vyjadřujícího závislost mezi veličinami. Matematika se významně podílí na rozvoji intelektuálních schopností žáků, především v jejich logickém myšlení, vytváření úsudků a schopnosti abstrakce.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učební osnova je zpracována v návaznosti na učební osnovy matematiky základní školy, a to na vyučování v rozsahu 7týdenních vyučovacích hodin za studium.

Hloubka probíraného učiva je variabilní, ovlivňují ji zejména vstupní vědomosti a dovednosti žáků a též jejich intelektuální úroveň. Počty vyučovacích hodin u jednotlivých tematických celků jsou pouze orientační. Vyučující může provést podle svého uvážení úpravy obsahu i rozsahu učiva s přihlédnutím k úrovni konkrétní třídy. Změny však nesmějí narušit logickou návaznost učiva.

Práce s talentovanými žáky: žákovské soutěže (v rámci třídy, školy, mezi školní – porovnání vzájemné úrovně škol, celostátní soutěže – matematická olympiáda, Klokan, matematická soutěž odborných škol).

STRATEGIE VÝUKY

V matematice je využíváno tradičních metod i moderních výukových metod. Je nutné zohlednit individuální vzdělávací potřeby žáků i jejich intelektuální úroveň. Pro splnění výukových cílů a zvýšení motivace žáků k matematice je vhodné metody střídat a kombinovat. Rovněž je kladen důraz na propojení matematiky s praxí.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- výklad učitele,
- procvičování a opakování,
- aktivizační metody (heuristická metoda, skupinová práce, diskuse),
- digitální metody (On-line aplikace a software – GeoGebra, Desmos),
- konstruktivistické metody – projektová výuka (propojení matematiky s reálným životem, např. rozpočet domácnosti).

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výklad učitele, práce s učebnicí,
- objevování a induktivní učení,
- výukové aplikace,
- testování a procvičování on-line – MS Forms, Socrative,
- individuální samostatná práce při řešení úloh,
- matematické modelování – aplikace matematiky na praktické situace.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Kritéria hodnocení a klasifikace žáků jsou stanovena školním klasifikačním řádem. K hodnocení žáků se používá různých forem písemného a ústního zkoušení. Hodnotí se správnost, přesnost, pečlivost při řešení matematických úloh, schopnost samostatného úsudku, schopnost výstižné formulace s využitím odborné terminologie.

Pro klasifikaci písemných prací žáků je použita hodnotící škála CERMATu. Přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány ústním zkoušením, písemnými pracemi a samostatnými pracemi.

Vedle sumativního hodnocení je kladen důraz také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování. Umožňuje to žákům lépe porozumět svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváno je také vzájemné hodnocení, sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k tomu si vzájemně pomáhat, odpovídat za své učení a hodnotit svůj postup v učebním procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- porozumět probíranému učivu a pochopit souvislosti mezi jednotlivými tématy, a také mezi různými předměty,
- rozšiřovat si vědomosti, upevňovat dovednosti a mít zájem učit se a celoživotně vzdělávat,
- ovládat různé techniky učení,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí.

Matematické kompetence:

- formulovat matematické myšlenky slovně a písemně,
- číst s porozuměním matematický text, užívat správné matematické terminologie a symboliky,
- porozumět obsahu potřebných matematických pojmů a vztahů mezi nimi, užít je při řešení úloh a problémů,
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy,
- analyzovat a řešit problémy, vhodně a správně numericky zpracovat úlohy,
- provádět v praktických úlohách jednoduché výpočty z paměti, náročnější za použití kalkulačtoru,
- analyzovat zadanou úlohu, postihnout v ní matematický problém, vytvořit algebraický nebo geometrický model situace a úlohu vyřešit,
- rozvíjet prostorovou představivost,

- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení a jejich aplikaci v reálném životě,
- používat běžné metody a algoritmické početní postupy, pro řešení konkrétní situace umět vybrat vhodný a optimální postup,
- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.),
- umět správně převádět a používat běžné jednotky,
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace).

Digitální kompetence:

- podporovat žáky v používání kalkulačků a dalších digitálních nástrojů k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků,
- vést žáky k využívání geometrického softwaru pro řešení praktických úloh, které rozvíjí jejich prostorovou představivost,
- vytvářet příležitosti k samostatné práci s digitálními nástroji pro sběr, zpracování a zhodnocení dat.

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se stručně a srozumitelně, odborně a jazykově správně, aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory, respektovat názory druhých.

Sociální a personální kompetence:

- spolupracovat, nabídnout pomoc a nabízenou pomoc přijmout,
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat,
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb,
- posilovat pozitivní rysy osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrola a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky),
- mít pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- mít důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání v matematice se všemi mezipředmětovými souvislostmi.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhovat způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- vytvářet a využívat vizuální znázornění problému.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti – napříč všemi ročníky:

- uplatnit matematické dovednosti při řešení běžných problémů (např. rozpočty, úvěry, slevy, daně, měření spotřeby energie),
- interpretovat a kriticky hodnotit numerické a statistické informace z médií či veřejného prostoru,
- porozumět matematickým argumentům, ověřit správnost výpočtů a kriticky posuzovat zdroje dat,
- umět využívat logické uvažování při rozhodování v občanském i osobním životě,
- chápat základní principy osobních i veřejných financí (např. úrok, inflace, rozpočet, zadlužení),
- propojit matematické výpočty s každodenními rozhodnutími, např. porovnání cen, výběr výhodného tarifu, plánování výdajů,

- spolupracovat na řešení problémů, sdílet postupy a výstupy, a vysvětlit svá řešení srozumitelně ostatním,
- aktivně naslouchat názorům spolužáků, konstruktivně diskutuje o různých matematických postupech,
- chápat význam matematiky pro další studium, profesní i osobní život,
- přistupovat ke studiu matematiky aktivně, zodpovědně a s vědomím, že matematická gramotnost je důležitou součástí moderního občanství,
- jednat odpovědně, samostatně a aktivně, dbát na dodržování pravidel chování, respektovat práva a osobnost jiných lidí, vážit si materiálních a duchovních hodnot,
- mít vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy).

Člověk a životní prostředí:

- mít vztah k matematice jako součásti kultury (připomínáním významných osobností a mezníků historie vědy),
- podpořit u studentů odpovědný vztah k životnímu prostředí skrze analýzu dat, měření a výpočty,
- rozvíjet schopnost interpretace environmentálních údajů a jejich využití v kontextu zdravotní péče,
- ukázat propojení matematiky, zdraví a životního prostředí.

Člověk a svět práce:

- připravit žáky na reálné životní situace spojené s výkonem zdravotnického povolání a pracovním trhem,
- rozvíjet schopnosti potřebné pro finanční rozhodování, plánování a sebeřízení,
- podporovat orientaci v pracovních podmínkách, odměňování a legislativních souvislostech.

Člověk a digitální svět

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 3 h týdně (102 hodin), povinný

Číselné množiny, 32 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí aritmetické operace v množině reálných čísel • používá různé zápisy reálného čísla • používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • provádí operace s mocninami a odmocninami • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje 	<ul style="list-style-type: none"> • číselné obory • počítání s racionálními čísly • reálná čísla a jejich vlastnosti, zaokrouhlování • procentový počet, trojčlenka • absolutní hodnota reálného čísla • intervaly, operace s intervaly, množinový zápis • mocniny a odmocniny s celočíselným a racionálním exponentem • odmocniny

s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	
--	--

Algebraické výrazy, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny, určuje definiční obor výrazů 	<ul style="list-style-type: none"> • operace s mnohočleny • rozklad mnohočlenů • lomené výrazy • výrazy obsahující mocniny a odmocniny

Řešení rovnic a nerovnic, 40 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy, lineární a kvadratické nerovnice • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních rovnic a jejich soustav • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě 	<ul style="list-style-type: none"> • lineární rovnice, metody řešení • soustavy lineárních rovnic • lineární nerovnice • soustavy lineárních nerovnic • slovní úlohy • kvadratické rovnice a nerovnice • shrnutí poznatků

Digitální aktivity:

Podporujeme používání kalkulačků a dalších digitálních nástrojů k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků.

2. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Planimetrie, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • používá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců, určí jejich obvod a obsah 	<ul style="list-style-type: none"> • základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi • shodnost a podobnost trojúhelníků • Pythagorova věta, Euklidovy věty • množiny bodů dané vlastnosti • kruh, kružnice a jejich části • obvody a obsahy rovinných obrazců • shrnutí poznatků

Funkce, rovnice, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnostitřídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentnípřevádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě	<ul style="list-style-type: none">základní poznatky o funkcích: definiční obor, obor funkčních hodnot, průsečíky s osami, hodnota funkce v daném boděvlastnosti funkcígraf funkcelineární funkce přímá úměrnost, konstantní funkcenepřímá úměrnostkvadratická funkceracionální funkceexponenciální a logaritmická funkcelogaritmusjednoduché exponenciální a logaritmické rovnice

Goniometrie a trigonometrie, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, používá jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic i k řešení rovinných i prostorových útvarů	<ul style="list-style-type: none">stupňová a oblouková míraorientovaný úhelgoniometrické funkce ostrého úhlu v pravouhlém trojúhelníkugoniometrické funkce obecného úhlu, grafy, vlastnostizákladní vztahy mezi goniometrickými funkcemigoniometrické rovnicesinova a kosinova větařešení obecného trojúhelníku

Stereometrie, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od rovinyurčuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie	<ul style="list-style-type: none">polohové a metrické vlastnosti útvarů v prostoruzákladní tělesa, povrchy, objemyshrnutí poznatků

Digitální aktivity:

Žáci využívají geometrický software pro řešení praktických úloh, které rozvíjí jejich prostorovou představivost.

3. ročník, 2 h týdně (62 hodin), povinný

Posloupnosti, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkceurčí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, grafickyrozliší aritmetickou a geometrickou posloupnostprovádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	<ul style="list-style-type: none">základní poznatky o posloupnostech – určení, graf, vlastnostiaritmetická posloupnostgeometrická posloupnostfinanční matematika

Statistika, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětíčte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	<ul style="list-style-type: none">statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativníčetnost a relativní četnost, tabulka četnostígrafické znázornění rozdělení četnostícharakteristika polohy – medián, modus, aritmetický průměrzpracování statistických údajů ze zdravotnické praxe

Kombinatorika, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakovánípočítá s faktoriály a kombinačními číslyřeší výrazy a rovnice s faktoriálem	<ul style="list-style-type: none">faktoriál číslavýpočty s faktoriályvariace, permutace bez opakováníkombinace bez opakovánívlastnosti kombinačních číselaplikační úlohy

Pravděpodobnost, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem	<ul style="list-style-type: none">náhodný pokus, výsledek náhodného pokusujev náhodný, opačný, nemožný, jistýmnožina všech možných pokusů, množina pokusů příznivých náhodnému jevuvýpočet pravděpodobnosti náhodného jevushrnutí poznatků

Analytická geometrie, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů)řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímekužívá různá analytická vyjádření přímky	<ul style="list-style-type: none">soustava souřadnic, zobrazení bodudélka a střed úsečkyvektor a jeho umístění, souřadnice vektoru, velikost vektoruoperace s vektoryanalytické vyjádření přímky v roviněvzájemná poloha přímekvzdálenost bodu od přímkyshrnutí poznatků

Digitální aktivity:

Žáci využívají geometrický software pro řešení praktických úloh, které rozvíjí jejich prostorovou představivost, podporujeme používání kalkulačků a dalších digitálních nástrojů k řešení úloh, modelování a prezentaci výsledků.

8.5 Vzdělávání pro zdraví

Cílem vzdělávání v této oblasti je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení,
- definovat prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností,
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti.

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybově nadaní, tak zdravotně oslabení žáci.

V rámci atraktivitu výuky a porozumění dané problematice je možné výuku obohatit o odborné exkurze a přednášky realizované odbornými pracovníky dle organizačních možností a aktuální nabídky s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Učivo oblasti vzdělávání pro zdraví je rozvrženo do předmětů:

- První pomoc,
- Tělesná výchova.

8.5.1 PRVNÍ POMOC

Učební osnova předmětu:	První pomoc
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět První pomoc má žáky seznámit s novým pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému, naučit je pohotově reagovat a správně postupovat v život ohrožujících situacích, při živelních katastrofách, teroristických útocích a jiných mimořádných situacích.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se podstaty poskytování první pomoci. Žáci jsou vedeni k osvojení nejen potřebných vědomostí, ale zejména ke zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci a zásad bezpečného chování v situaci obecného ohrožení.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět první pomoci je chápán jako teoreticko-praktický. Vyučuje se v prvním ročníku v rozsahu 2 hodin týdně. Při výuce se třída dělí na skupiny. Dělení třídy je závislé od počtu žáků ve třídě. Při výuce je volena metoda praktického nácviku, metoda zážitku a metoda odborného výkladu s rozvojem digitálních kompetencí. Do výuky je dle možností zařazena exkurze do středisek integrovaného záchranného systému.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKU

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád.

Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je prováděno formou otevřených úloh nebo testů. Praktické hodnocení se provádí na základě řešení zadané modelové situace, kdy jsou využívány metody formativního hodnocení. Při hodnocení se sleduje správný postup při řešení situace a teoretická znalost. Hodnocena je také samostatná práce a aktivita žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- upevňovat si správné návyky k učení,
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost.

Digitální kompetence:

- vést žáky k využívání digitálních zdrojů a aplikaci Záchranka se zaměřením na jednotlivé postupy poskytování první pomoci,
- vést žáky k aplikaci digitálních nástrojů při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze,
- učit žáky používat specifický software (aplikace Záchranka), volání zdravotnické záchranné služby.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadanému úkolu,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení.

Komunikativní kompetence:

- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky.

Personální a sociální kompetence:

- přijímat osobní zodpovědnost za provedení první pomoci,
- kriticky myslet a zhodnotit vzniklou situaci a rozhodnout o prioritách poskytnutí první pomoci,
- odhadnout své schopnosti,
- vyjmenovat faktory, které mají přímý vliv na vlastní zdraví,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí,
- poskytovat pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život.

Odborné kompetence:

- aplikovat zásady poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat první pomoc poskytnout,
- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních,
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebe-odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami. Průřezové téma je naplňováno například v tematickém celku První pomoc při mimořádných událostech, kde je kladen důraz na osobní ochranu záchránce.

Člověk a svět práce

Cílem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka v rámci problematiky poskytování první pomoci, kterou uplatní také při vstupu do světa práce. Průřezové téma je naplňováno v průběhu celého ročníku, například v tematickém celku Neodkladná resuscitace.

Člověk a digitální svět

V tematickém celku Úvod do předmětu je využívána k rozvoji žáka aplikace Záchranka, díky které se učí aktivovat volání se Zdravotnickou záchrannou službou. V tematickém celku Neodkladná resuscitace je využíváno AED, které žáka vede k pochopení práce s daným přístrojem a jeho důležitosti v rámci neodkladné resuscitace. V různých tematických celcích lze využít opět aplikaci Záchranka, a to k dohledání jednotlivých postupů poskytování první pomoci, taktéž žák v různých tematických celcích může vytvořit edukativní poster.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Ošetřovatelství,
- Somatologie.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Úvod do předmětu, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje základní pojmy• rozliší druhy první pomoci• vyjmenuje jednotlivé složky• integrovaného záchranného systému (IZS)• demonstruje předání potřebných informací složkám IZS• dokáže používat aplikaci Záchranka, aktivuje volání se Zdravotnickou záchrannou službou	<ul style="list-style-type: none">• význam, dělení první pomoci• integrovaný záchranný systém, základní• složky, jejich kompetence, způsoby• aktivace a komunikace s jednotlivými složkami

První pomoc při mimořádných událostech, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat• definuje základní pojmy• specifikuje správný postup při mimořádných událostech• popíše obsah evakuačního zavazadla• dokáže rozpoznat varovný signál• posoudí správný obsah vybavení lékárníček• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• obecné zásady pro případ ohrožení• varovné signály, pohotovostní zavazadlo, evakuace, problematika davové psychózy a agresivního chování• nezbytná opatření při havárii s únikem• chemických a radioaktivních látek,• při živelných pohromách a smogové• situaci• ochrana člověka po mimořádných• událostech, protiepidemiologická opatření• příruční lékárna, základní vybavení v domácnosti, na pracovišti, autolékárnička

Jednotný postup při poskytování první pomoci, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí• posoudí závažnost situace a specifikuje strategii a taktiku poskytování první pomoci• demonstruje správný postup třídění raněných	<ul style="list-style-type: none">• osobní bezpečnost zachránce• posouzení závažnosti situace, třídění raněných, zjišťování základních informací a jejich předání• orientace na místě nehody• jednotný postup poskytování první pomoci

Obvazová technika, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zná využití tlakového a šátkového obvazu• demonstruje přikládání jednotlivých typů obvazů	<ul style="list-style-type: none">• tlakový obvaz• šátkové obvazy

Polohování a transport zraněných, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a popíše pravidla a způsoby vyprošťování raněných• rozhodne o nutnosti transportu• demonstruje transport s pomůckami a bez pomůcek• pojmenuje a určí jednotlivé techniky vyprošťování a polohy raněných• vyzkouší si prakticky vyprošťovací techniky a jednotlivé polohy raněných• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí a bezpečí raněného	<ul style="list-style-type: none">• pravidla a způsoby vyprošťování raněných• transport raněných bez pomůcek a s pomůckami• techniky transportu• základní polohy raněných při vyšetřování a ošetřování – Rautekova – zotavovací poloha, poloha vleže na zádech, poloha na břiše, v polosedě, na boku

Rány, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy ran, jejich rozsah a závažnost• demonstruje postupy ošetřování jednotlivých typů ran• uvědomuje si důležitost prostředků osobní ochrany• dokáže použít improvizované pomůcky• provede uložení postiženého do vhodné polohy	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika, dělení, příčiny, příznaky• cizí tělesa v ranách, v tělních otvorech• poranění zvířaty• zásady ošetřování jednotlivých typů ran

Krvácení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• uvědomuje si důležitost prostředků osobní ochrany• vyjmenuje a charakterizuje druhy krvácení• navrhne správný postup poskytnutí první pomoci při krvácení a diskutuje o jeho správnosti• uvědomuje si nutnost provedení tepelného komfortu• pojmenuje možná rizika změny stavu raněného a význam stálého dohledu	<ul style="list-style-type: none">• zevní krvácení• vnitřní krvácení• krvácení z tělních otvorů• protišokové opatření – tepelný komfort

Šok, křečové stavy, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje druhy a příčiny jednotlivých druhů šoků• pojmenuje mechanismy úrazů a další možné příčiny vedoucí k rozvoji šoku• určí příznaky šoku• provádí vhodná protišoková opatření• vyjmenuje příčiny a příznaky křečové aktivity• demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci u křečových stavů• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• šok – druhy, příčiny a příznaky• první pomoc u šokových stavů (tepelný komfort)• křeče – příčiny a příznaky• epilepsie, tetanie, febrilní křeče

Bezvědomí, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje základní pojmy• vyjmenuje jednotlivé druhy poruch vědomí a pojmenuje jejich příčiny a příznaky• provede správný postup vyšetření stavu vědomí a dýchání• demonstruje první pomoc postiženému v bezvědomí, při kolapsu• uvědomuje si nutnost správné polohy raněného a stálého dohledu• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• poruchy vědomí – dělení, příčiny, příznaky• vyšetření stavu vědomí, dýchání• bezvědomí• kolapsové stavy

Neodkladná resuscitace, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše příčiny aspirace u dětí, dospělých a demonstruje správný postup poskytnutí první pomoci• dokáže rozpoznat zástavu dýchání a krevního oběhu• demonstruje správný postup KPR• uvědomuje si nutnost vlastního bezpečí• zvládá využití AED přístroje při KPR	<ul style="list-style-type: none">• aspirace u dětí a dospělých• diagnostika náhlé zástavy krevního oběhu• dělení neodkladné resuscitace• kardiopulmonální resuscitace u dospělého a u dítěte• etické aspekty neodkladné resuscitace, pomůcky k osobní ochraně a k rozšířené neodkladné resuscitaci• důvody ukončení kardiopulmonální resuscitace

Poranění hlavy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a popíše nejčastější příčiny, příznaky a komplikace spojené s poraněním hlavy a obličeje• provede správný postup ošetření• uvědomuje si nutnost stálého sledování základních životních funkcí• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• poranění hlavy – příčiny, dělení, příznaky, komplikace• poranění obličeje

Poranění kostí a kloubů, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a vysvětlí dělení, příčiny, příznaky a ošetření zlomenin a poranění• názorně předvede správný postup ošetření zlomenin a poranění kloubů• uvědomuje si rizika nešetrné manipulace se zraněným• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• zlomeniny – charakteristika, dělení, příčiny, příznaky• zlomeniny horní končetiny• zlomeniny pánve a dolní končetiny• poranění kloubů – distorze, luxace, kontuze

Poranění hrudníku, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé typy poranění hrudníku• demonstruje správný postup ošetření při poranění hrudníku	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	
---	--

Poranění břicha, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje a objasní dělení, příčiny, příznaky a ošetření poranění břicha • provede správný postup ošetření poranění břicha • uvědomuje si rizika nešetrné manipulace s raněným • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

Poranění páteře a míchy, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí mechanismy vzniku poranění páteře a míchy • definuje příčiny, příznaky a ošetření poranění páteře a míchy • provede správný postup ošetření poranění páteře a míchy • uvědomuje si rizika spojené s nevhodným postupem při poskytnutí první pomoci • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, dělení, příčiny a příznaky

Poškození teplem, chladem a chemickými látkami, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy • přiřadí k jednotlivým typům poranění správný postup ošetření • provede první pomoc zraněnému dle typu poškození • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, dělení, příčiny a příznaky • popáleniny, poleptání • úraz elektrickým proudem, zasažení bleskem • úpal, úžeh • podchlazení, omrzliny

Návykové látky a akutní otravy, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní příčiny otrav • zdůvodní a demonstuje správný postup poskytnutí první pomoci dle příčiny otravy • uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • otravy – druhy, příčiny, příznaky (jídlem, houbami, léky, alkoholem, drogami, oxidem uhelnatým a uhličitým)

Vybrané interní stavy, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u vybraných interních stavů• provede správné ošetření• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• komplikace DM• bolesti na hrudi• cévní mozková příhoda

Specifická poranění, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje a popíše správný postup poskytnutí první pomoci u tonutí, oběšení, uškrcení• provede správné ošetření• uvědomuje si důležitost vlastního bezpečí	<ul style="list-style-type: none">• tonutí• oběšení a uškrcení

8.5.2 TĚLESNÁ VÝCHOVA

Učební osnova předmětu:	Tělesná výchova
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	256 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, jsou jim vytvářeny podmínky ke kompenzování negativních vlivů způsobu života, a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách.

V souladu s vývojovými předpoklady a s individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vzdělávání v tělesné výchově, aby žáci dovedli zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, usilovali o dosažení optimálního pohybového rozvoje, uměli vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž, pociťovali radost a uspokojení z tělesné činnosti, využívali pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným postupům dle zásad fair play, chovali se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a v neposlední řadě zařazovali pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo v tělesné výchově představuje plánovitý systém vědomostí, pohybových dovedností a schopností, které si má žák osvojit. Je tvořeno z tematických celků: teoretické poznatky, tělesná cvičení, gymnastika, rytmická gymnastika a kondiční cvičení, atletika, úpoly, sportovní hry, testy zdatnosti. Uvedené činnosti se vyučují v hodinách určených učebním plánem v týdenním rozvrhu.

Formou kurzu je realizováno lyžování, snowboarding a sportovní turistika. LV je uskutečněn pro žáky prvního ročníku v rozsahu 35 hodin. Pro žáky, kteří se tohoto kurzu neúčastní, je zajištěn náhradní program, určený vedením školy. Sportovně turistický kurz je realizován v 2. ročníku v rozsahu 30 hodin. Žáci si zvolí jednu z nabízených variant. Náplň i výsledky vzdělávání obou kurzů jsou zařazeny v učebních osnovách příslušného ročníku.

Základní učivo je závazné pro všechny zdravotně způsobilé žáky. Žáci, kteří splnili požadavky základního učiva, prohlubují ho náročnějšími obměnami, způsoby nebo vazbami, které jsou uváděny v rámci rozšiřujícího učiva.

V zájmu rozšíření učiva tělesné výchovy se snažíme nabízet další pohybové aktivity, jako jsou plavecký výcvik, bruslení, in-line bruslení, cyklistika, lezecká stěna, spinning, squash a další. Realizace těchto aktivit však závisí na plné finanční účasti zákonných zástupců žáků.

Žákům je nabízena možnost účastnit se školních turnajů (volejbalový, florbalový, v kopané, v košíkové, aj.) a soutěží (taneční). Nadaní žáci se účastní středoškolských turnajů a soutěží.

STRATEGIE VÝUKY

Tělesná výchova je v učebním plánu zařazována v rozsahu 2 vyučovacích hodin týdně v každém ročníku. Výuka probíhá společně pro dívky a hochy. Učivo je rozčleněno zvláště pro 1. ročník. Pro 2.–4. ročník je učitel vybírá v souladu s celkovou koncepcí daného předmětu, (prostorové, materiální), konkrétní úrovní žáků (skupin, jednotlivců), jejich převažujícími pohybovými zájmy i vzhledem ke svému případnému speciálnímu pohybovému zaměření.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- motivační: smyslem je zajistit vyšší aktivitu a osobní zainteresovanost,
- expoziční: cílem je zajistit předání obsahu učiva žákovi učitelem,
- fixační: podstatou je procvičování, upevňování a zdokonalování již nacvičeného učiva,
- herní: využívá herních aktivit k rozvoji dovedností, kondice a sociálních interakcí,
- diagnostické: lze aplikovat vstupní diagnostiku, průběžnou a finální.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- vyučovací hodina (frontální, skupinová, individuální výuka),
- lyžařský výcvik a sportovní kurzy,
- plavecký výcvik,
- mimoškolní aktivity (turnaje, soutěže, aj.).

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Hodnocení je v souladu se školním klasifikačním řádem, odráží komplexní přístup učitele a klade důraz na formativní hodnocení. To zahrnuje pozorování, poskytování zpětné vazby, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení. Důležitou roli hrají také diagnostika žáků, znalost jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů. Celkové hodnocení žáků se zakládá na aktivním přístupu žáků, individuálních pokrocích (v oblasti dovedností, výkonů i postojů) a na zvládnutí konkrétních činností a testů v rámci jejich individuálních schopností.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především následující kompetence.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence:

- zapojovat se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat a formulovat své myšlenky,
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence:

- přijímat hodnocení své práce, přijímat rady a kritiku,
- pracovat samostatně i v týmu s respektem vůči spolužákům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- znát vlastní práva i povinnosti.

Digitální kompetence:

- používat digitální technologie k získávání informací o zdravém životním stylu, výživě a prevenci nemocí,
- využívat vzdělávací videa k získávání informací.

Tělesná cvičení:

- využívat digitálních zdrojů a aplikací zaměřených na prevenci a zlepšení zdravotního stavu prostřednictvím vhodných pohybových aktivit,
- používat mobilní aplikace k výběru vhodných cvičení.

Gymnastika, Sportovní hry, LV:

- používat digitálních technologií k monitorování a analýze tělesné aktivity, včetně sledování výkonů a záznamu tělesných parametrů,
- pořídit záznam aktivity, využívat online platformy k nácviku techniky.

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení:

- využívat aplikací a online zdrojů k plánování a realizaci pohybových programů zaměřených na zlepšení kondice a zdraví,
- využívat online platformy nabízející vhodné cvičební programy.

Testy zdatnosti:

- využívat digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků,
- využívat aplikace k měření výkonu, prezentace v grafech.

STK:

- využívat digitální nástroje k organizaci a vyhodnocování pohybových aktivit a jejich výsledků.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a životní prostředí

Téma se realizuje jednak ve vyučovacích hodinách, ale zejména na Lyžařském výcviku a Sportovně turistickém kurzu, které přispívají k upevnění vztahu k přírodě, k její ochraně a uvědomění si vlivů zdravého prostředí na život člověka.

Člověk a svět práce

Výuka předmětu rozvíjí a posiluje fyzickou i psychickou odolnost žáka, což se projevuje ve schopnosti efektivně vykonávat tělesnou práci a zvládat zátěžové situace.

Člověk a digitální svět

Téma podporuje rozvoj digitálních kompetencí žáků, jejich schopnost kriticky hodnotit informace a efektivně využívat technologie k podpoře zdravého životního stylu. Žáci využívají aplikace a zařízení k sledování a analýze výkonů, při tvorbě tréninkových programů (využitím online videí), při organizaci a plánování aktivit.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Teoretické poznatky, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách• dodržuje pravidla hygieny• volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	<ul style="list-style-type: none">• význam pohybu pro zdraví• zásady bezpečnosti• hygiena cvičení a cvičebního prostředí• vhodné oblečení (cvičební úbor a obutí)• výstroj, výzbroj, údržba• základní pravidla her

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• používá základní povely a správně na ně reaguje• připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem na následné pohybové zatížení za pomoci učitele• zařazuje pohybovou činnost do svého denního režimu dle svých schopností• vybere vhodná cvičení pro určité prostředí za pomoci učitele• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	<p>– jako součást všech tematických celků:</p> <ul style="list-style-type: none">• pořadová – povelová technika, nástupové tvary• průpravná, všestranně rozvíjející, koordináční, kompenzační, relaxační, aj.• zásady přípravy organismu před a po pohybové činnosti, strečink• uvolňovací a dechová cvičení• cvičení pro správné držení těla• vyrovnávací cvičení na prevenci a korekci svalové nerovnováhy a kompenzaci jednostranného zatížení• cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti

Gymnastika, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozvíjí pohybové schopnosti dle individuálních možností• dle svých možností zvládne osvojované činnosti• dokáže spojit základní prvky do sestavy za pomoci učitele• zvládne jednoduché vazby	<ul style="list-style-type: none">• akrobacie – sestava• cvičení na nářadí• šplh

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dokáže spojit základní prvky do sestavy za pomoci učitele• ovládá základní prvky s náčiním• sladí pohyb s hudbou• ovládá cvičení dle cvičitele• zvládne jednoduché vazby	<ul style="list-style-type: none">• pohybové činnosti a kondiční programy• cvičení s hudebním a rytmičným doprovodem• cvičení s náčiním

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá tělo při pádech• uvědomuje si polohu těžiště a spolupracuje při skupinových hrách	<ul style="list-style-type: none">• pády• základní sebeobrana• a jiné

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti• zvládá techniku běhu, běžeckou abecedu• ovládá startovní povely a polohy	<ul style="list-style-type: none">• běhy• starty• hody• skoky

Sportovní hry, 38 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zvládá základní herní činnosti jednotlivce, spolupracuje s týmem, orientuje se v poli a dodržuje základní pravidla hry• dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	<ul style="list-style-type: none">• volejbal• basketbal• a jiné

Testy zdatnosti, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ověří zdatnost motorickými testy, orientuje se v naměřených hodnotách	<ul style="list-style-type: none">• testové baterie

LV

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dle svých možností zvládne osvojované činnosti • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • aplikuje zásady bezpečnosti a orientace na horách • analyzuje videozáznamy a využije online platformy k nácviku techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodná výzbroj a výstroj • základy sjezdového lyžování a snowboardingu • jízda na vleku • základy běžeckého výcviku • pohyb a pobyt v horském prostředí

2. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný**Teoretické poznatky, 4 vyučovací hodiny**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla her a soutěží • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost a hygiena – záchrana a dopomoc, zásady chování a jednání v různém prostředí • význam pohybu pro zdraví • odborné názvosloví a komunikace • pravidla her, závodů a soutěží

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • ovládá nástupové a povelovou techniku • rozhoduje o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdravotnímu stavu 	<p>– jako součást všech tematických celků:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nástupové tvary a povelová technika • cvičení na přípravu organismu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti • kondiční cvičení – cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách – cvičení kompenzační, relaxační

<ul style="list-style-type: none"> • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej 	<ul style="list-style-type: none"> • překážková dráha
--	--

Gymnastika, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • zvládá záchranu a pomoc u osvojených činností • umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdravotnímu stavu • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobacie – sestava • cvičení na nářadí

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku 	<ul style="list-style-type: none"> • rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmičtým doprovodem; • cvičení s náčiním

Úpoly, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • pády • základní sebeobrana • a jiné

Atletika, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin• ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu• ovládá techniku hodu a skoku• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech• dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních• pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	<ul style="list-style-type: none">• běhy• starty• hody• skoky

Sportovní hry, 40 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá pravidla her a soutěží• dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem• participuje na týmových herních činnostech družstva• dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci• dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu• dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích• dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání	<ul style="list-style-type: none">• volejbal• basketbal• a jiné

Testy zdatnosti, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• provádí zadané testy• dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních• orientuje se v naměřených hodnotách• dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji	<ul style="list-style-type: none">• testové baterie

<ul style="list-style-type: none"> • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	
--	--

STK

výsledky vzdělávání	učivo-výběr dle typu kurzu
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat • pořídí záznam (např. fotografie, video aj.), žák používá navigaci a komunikační platformy 	<ul style="list-style-type: none"> • pobyt a pohyb v přírodě • orientace v terénu • ochrana přírody • vodní turistika • paddleboarding • pohybové a sportovní hry • plavání v přírodním prostředí • cyklistika • in-line bruslení • pálkovací hry (softball, aj.) • umělá lezecká stěna

3. ročník, 2 h týdně (62 hodin), povinný

Teoretické poznatky, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje sportovní informace ve sdělovacích prostředcích • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních sportovních odvětvích • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu 	<ul style="list-style-type: none"> • odborné názvosloví a komunikace • technika a taktika • rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav cíleně zaměřených tělesných cvičení • zdroje informací

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví 	<p>– jako součást všech tematických celků:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení na přípravu organismu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink) • cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých • umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdravotnímu stavu • překoná překážky • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej 	<ul style="list-style-type: none"> • kondiční cvičení – cvičební programy, kruhový trénink • cvičení pro správné držení těla v různých polohách • cvičení kompenzační, relaxační • překážková dráha
---	---

Gymnastika, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • zvládá záchranu a dopomoc u osvojených činností • umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdravotnímu stavu • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • akrobacie – sestava • cvičení na nářadí

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku 	<ul style="list-style-type: none"> • pohybové činnosti a kondiční programy • cvičení s hudebním a rytmičným doprovodem; tanec • cvičení s náčiním

Úpoly, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • pády • základní sebeobrana • a jiné

Atletika, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu• ovládá techniku hodu a skoku• koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech• dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních• pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	<ul style="list-style-type: none">• běhy• hody• skoky

Sportovní hry, 40 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• ovládá pravidla her a soutěží• dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem• participuje na týmových herních činnostech družstva• dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci• dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu• dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích• dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání	<ul style="list-style-type: none">• volejbal• basketbal• a jiné

Testy zdatnosti, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• provádí zadané testy• dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních• orientuje se v naměřených hodnotách• dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazuje své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji• ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy	<ul style="list-style-type: none">• testové baterie

4. ročník, 2 h týdně (58 hodin), povinný

Teoretické poznatky, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• dovede rozvíjet sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost• dokáže připravit prostředky k plánovaným činnostem• dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu• ovládá cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil	<ul style="list-style-type: none">• prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti• zásady sportovního tréninku• regenerace a kompenzace, relaxace• pohybové testy, měření výkonů

Tělesná cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví• rozlišuje různé úrovně nasazení s ohledem na své zdraví a zdraví druhých• umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdravotnímu stavu• překoná překážky• ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace• sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej	<p>– jako součást všech tematických celků:</p> <ul style="list-style-type: none">• cvičení na přípravu organismu k pohybové zátěži a po skončení zátěže (zahřátí, strečink)• cvičení na rozvoj kloubní pohyblivosti• kondiční cvičení – cvičební programy, kruhový trénink• cvičení pro správné držení těla v různých polohách• cvičení kompenzační, relaxační• překážková dráha

Gymnastika, 4 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit• zvládá záchranu a pomoc u osvojených činností• umí rozhodnout o vhodnosti pohybové aktivity s ohledem k věku, pohlaví, zdrav. stavu	<ul style="list-style-type: none">• akrobacie – sestava• cvičení na nářadí

<ul style="list-style-type: none"> • dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem 	
--	--

Rytmická gymnastika a kondiční cvičení, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • uplatňuje zásady sportovního tréninku 	<ul style="list-style-type: none"> • rytmická gymnastika, pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem; • tanec • cvičení s náčiním

Úpoly, 2 vyučovacích hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • užívá bojové prvky v duchu fair play, dodržuje stanovená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> • pády • základní sebeobrana • a jiné

Atletika, 2 vyučovacích hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí svoji kondici, ovládá cvičení k posilování svalových skupin • ovládá správnou techniku běhu (práce nohou a paží) a startu • ovládá techniku hodů a skoků • koordinuje pohyby při jednotlivých činnostech • dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních • pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu 	<ul style="list-style-type: none"> • běhy • hody • skoky

Sportovní hry, 38 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla her a soutěží • dokáže se aktivně zapojit do hry, spolupracuje s týmem • participuje na týmových herních činnostech družstva 	<ul style="list-style-type: none"> • volejbal • basketbal • a jiné

<ul style="list-style-type: none"> • dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu • dovede uplatňovat techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích • dovede rozlišit jednání fair play od nespportovního jednání 	
---	--

Testy zdatnosti, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí zadané testy • dokáže posoudit a zhodnotit dosažené výkony s výkony ostatních • orientuje se v naměřených hodnotách • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy 	<ul style="list-style-type: none"> • testové baterie

8.6 Informatické vzdělávání

Obečným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy. Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Výuku během studia je možné obohatit o exkurze, které mohou být realizovány mimo školní prostředí, v terénu nebo jako návštěva odborného pracoviště, přednášky a workshopy organizované odbornými pracovišti (např. AV ČR, univerzitami, Velkým světem techniky a další) dle organizačních možností a aktuální nabídky s ohledem smysluplné zařazení do kontextu výuky.

Učivo oblastí Informatického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Informační a komunikační technologie.

8.6.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Učební osnova předmětu:	Informační a komunikační technologie
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	136 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Informatické vzdělávání v předmětu je strukturováno tak, aby byli žáci vybaveni nezbytnými dovednostmi pro řešení praktických problémů, které mohou vzniknout v jejich profesním i osobním životě. Klíčové cíle a metody jsou informatické myšlení, vytváření postupů a řešení a praktické aplikace.

Informatické myšlení:

- rozpoznávání problémů – učíme žáky, jak identifikovat problémy a formulovat je tak, aby bylo možné nalézt praktické řešení,
- rozklad problémů – žáci se učí dělit složité problémy na jednodušší dílčí úkoly, aby bylo možné snáze najít řešení.

Vytváření postupů a řešení:

- formulace postupů – žáci se učí, jak vytvářet jasné a srozumitelné postupy pro řešení úloh,
- sdílení a komunikace řešení – důraz je kladen na schopnost žáků sdílet svá řešení s ostatními, to je připravuje na týmovou práci a spolupráci.

Praktické aplikace:

- uplatnění v reálném světě – obsah vzdělávání podporuje žáky v používání informatických nástrojů pro řešení běžných životních a pracovních situací,
- bezpečné a efektivní využívání technologie – žáci se učí, jak bezpečně a efektivně využívat dostupné technologické nástroje.

Informatické vzdělávání se nesoustředí jen na získávání technických dovedností, ale především na rozvíjení schopnosti myšlení a řešení problémů, což je nezbytné pro úspěšné začlenění do pracovního procesu i každodenního života.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích,
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost,
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace,
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu,
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji,
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů,
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali existující i navrhované algoritmy, postupy nebo informatická řešení,

- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové,
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka),
- navrhovali systémy či jejich části, procesy, propojovali různé technologie či jejich části a vytvářeli tak nová řešení za pomoci již existujících nástrojů a prvků,
- hodnotili přínos a rizika různých systémů, procesů, postupů a technologií v kontextu zadaného problému,
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle,
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné,
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání,
- motivaci k celoživotnímu učení,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci,
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka,
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému,
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka je na škole zaměřena na rozvoj znalostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní a bezpečné využívání digitálních technologií, porozumění informačním systémům, práci s daty a vytváření softwarových řešení:

- pozornost věnujeme praktickému využití digitálních nástrojů (např. cloudové služby, aj.), výchově k digitální odpovědnosti a bezpečnosti a také průřezovému zapojení digitálních technologií do výuky různých předmětů,
- seznamujeme žáky s tím, jak informační systémy fungují, jaké jsou jejich typy a jak se uplatňují v praxi, učíme je rozpoznat roli informačních systémů v různých oblastech života – školství, zdravotnictví, aj.,
- vedeme žáky k pochopení významu dat a informací v běžném i odborném kontextu, učíme je data získávat, třídit, zpracovávat a vyhodnocovat,
- učíme žáky základům algoritmizace, programování a testování softwarových řešení, pracujeme s nimi na praktických úlohách, které vyžadují návrh algoritmu, jeho implementaci v programovacím jazyce a důkladné otestování výsledku.

Výuka je vedena ve 2 odborných učebnách. Využíváme různé nástroje a prostředí, která odpovídají jejich úrovni a dovednostem. Zaměřujeme se na praktickou výuku, při níž žáci samostatně nebo ve skupinách řeší konkrétní zadání. Podporujeme kreativitu a systematické myšlení. Při práci dbáme na to, aby žáci dokázali popsat a zdůvodnit svůj postup, reflektovali chyby a hledali způsoby jejich odstranění.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- projektové vyučování,
- názorné ukázky práce s technologiemi,
- praktické činnosti a práci s digitálními nástroji,
- frontální výklad v úvodu tématu nebo při shrnutí,
- reflexi a sebehodnocení žáků.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- individuální práce žáků – při plnění praktických úloh nebo projektů,
- skupinové a týmové práce – zejména při řešení komplexnějších úloh a při projektové výuce,
- frontální výuky – při zavádění nových témat nebo při shrnutí učiva,
- kooperativní výuky – při sdílení zkušeností, diskusích a prezentacích,
- e-learningu a práce v online prostředí – včetně využívání výukových platforem a sdílených dokumentů,
- mezipředmětových projektů – propojujeme výuku informatiky s jinými předměty (např. matematika, chemie, český jazyk a literatura).

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnotíme:

- schopnost aplikovat algoritmické myšlení,
- schopnost žáků rozpoznat a formulovat problémy,
- dovednost žáků digitální informace vyhledávat, filtrovat a pracovat s nimi, posoudit, zda je digitální informace pravdivá a pro uživatele natolik významná, že s ní bude dále pracovat,
- schopnost žáků osvojit si nové digitální nástroje,
- dovednost žáků při bezpečném chování v digitálním prostředí.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány převážně elektronickou formou v podobě testů, samostatných prací, projektových prací, prezentací a obhajoby prací. Důraz je kladen na praktické úkoly a cvičení řešením problémových situací pomocí digitálních nástrojů. Ve výuce využíváme:

- metody formativního hodnocení – kritéria úspěchu, zpětná vazba k testům, pracím, projektům aj., ale i průběžné komentáře v učebním procesu; vzájemné učení a týmová spolupráce; vrstevnické hodnocení a sebehodnocení žáků,
- sumativní hodnocení – např. dosažených znalostí a dovedností na konci tematického celku.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V rámci předmětu jsou u žáků rozvíjeny především následující kompetence.

Kompetence k učení:

- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně svých zkušeností i zkušeností jiných lidí,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určí jádro problému získat informace potřebné k řešení problému, navrhne způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky,

- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- prezentace výsledků skupinové práce a jejich obhajoba.

Personální a sociální kompetence:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenské a zprostředkovatelské služby jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání.

Matematické kompetence

- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy schémata apod),
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Digitální kompetence

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života,
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje,
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokázat poradit ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

V rámci výuky je u žáků rozvíjena schopnost orientovat se v současném mediálním prostředí. Žáci se učí vyhodnocovat informace získané z tradičních i digitálních médií. Vedeme je k uvědomělému přístupu k médiím a k odpovědnému chování v online prostoru. V 1. ročníku hodnotíme a diskutujeme v učivu data a informace, interpretace dat, informace a množství informace v datech.

Člověk a životní prostředí

V předmětu je u žáků podporováno vnímání souvislosti mezi technologiemi a životním prostředím. Učí se třídit, analyzovat a interpretovat data vztahující se k životnímu prostředí a zohledňovat ekologické souvislosti v každodenním životě. Rozvíjejí schopnost prezentovat získané poznatky a výsledky pozorování pomocí informačních a komunikačních technologií, a sdílet je s ostatními včetně návrhů na zlepšení situace v okolí školy či bydliště. V 1. ročníku v rámci tvorby prezentací na zvolené téma.

Člověk a svět práce

Výuka připravuje žáky na praktické uplatnění v reálném prostředí trhu práce. Zaměřuje se na zvládnutí dovedností potřebných k písemné prezentaci sebe sama jako uchazeče o zaměstnání, s důrazem na využití informačních technologií při tvorbě profesních materiálů. Zpracovávají strukturovaný životopis, motivační dopis i žádost s ohledem na formální i obsahovou správnost. Seznamují se s různými šablonami a digitálními nástroji pro tvorbu profesních materiálů (např. online generátory životopisů, prezentační platformy). V 1. ročníku realizují své dovednosti a vědomosti v rámci tematického celku Textový procesor.

Člověk a digitální svět

Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů. Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby,
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, budovali si osobní vzdělávací prostředí, byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti, byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení,
- s vědomím souvislosti fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity, aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný,
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí, chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby,
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti,
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních,
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie, dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů,
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech, měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah,
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používali různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost,
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu, komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu,
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

V 1.–2. ročníku napříč všemi oblastmi učiva.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

- Český jazyk a literatura,
- Ošetřovatelství,
- Matematika.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Digitální technologie – Počítačové sítě a síťové služby, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• porovná jednotlivé způsoby propojení digitálních zařízení, charakterizuje počítačové sítě a internet• vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna• rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat• identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními• poradí druhým při řešení typických závad	<ul style="list-style-type: none">• internet a počítačové sítě, přenos dat, komunikační protokol a adresování v síti• typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí• fyzická a logická infrastruktura sítě, typy síťových zařízení, servery a datová centra• cloudové a sdílené služby v síti, virtualizace• webové aplikace a služby, hypertextový formát dat, URL adresa a doména

Digitální technologie – Prezentace, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí• efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle	<ul style="list-style-type: none">• aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. software pro tvorbu prezentací)

Digitální technologie – Textový a tabulkový procesor, 38 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí• efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle	<ul style="list-style-type: none">• aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. textový procesor, tabulkový procesor)

Data, informace a modelování, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• interpretuje data (získá z dat informace), posuzuje množství informace v datech, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvědomuje si omezení použitých modelů• odhaluje chyby v datech• porovná různé příklady kódování dat a jejich použití; vysvětlí proces digitalizace a jeho úskalí• aktivně a s porozuměním používá různé datové formáty, ovládá konverzi mezi různými formáty téhož obsahu• formuluje problém a požadavky na jeho řešení• získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému• používá systémový přístup k řešení problémů• pro řešení problému sestaví model• převede data z jednoho modelu do jiného• najde nedostatky daného modelu a odstraní je• porovná různé modely s ohledem na kvalitu řešení daného problému• zvažuje přínosy a limity statistického zpracování dat a strojového učení v oblasti umělé inteligence	<ul style="list-style-type: none">• data a informace, interpretace dat• informace a množství informace v datech• chyby v datech a kontrola dat• kódování informací a dat• záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě• datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video)• zápis informace pomocí kódovací tabulky nebo kódovacího jazyka• model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa)• vlastnosti, vazby a závislosti modelu dat; statistické zpracování dat, odhad a předpovědi• strojové učení na základě dat, jeho limity, přínosy a rizika

Digitální technologie – Hardware a software, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události• ukáže, které koncepty se nemění a které ano• rozumí fungování hardwaru a periférií natolik, aby je mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nové• popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly• rozpozná různé druhy paměťových úložišť a popíše jejich základní principy, nastavuje sdílení a zálohování dat	<ul style="list-style-type: none">• zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost• současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty• připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory• souborový systém a paměťová úložiště• operační systémy

2. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Informační systémy, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a hodnotí informační systémy podle zadaných hledisek • vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání • vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování • používá při vyhledávání vazby mezi entitami, číselníky a identifikátory • identifikuje zdroje záznamů v informačním systému a určuje jejich umístění, validitu a míru zabezpečení • provede hromadný import nebo export dat • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení dat • navrhuje číselníky a identifikátory dat • třídí a řadí data, která následně vizualizuje nebo zpracuje do obvyklého formátu v daném kontextu a oboru • navrhne způsob využití informačního systému k řešení problému ve svém oboru, otestuje ho se skupinou uživatelů a vyhodnotí případné chyby, chybové stavy a jejich příčiny 	<ul style="list-style-type: none"> • účel a charakteristika informačního systému nebo služby • veřejné nebo oborové informační systémy a služby • uživatelská rozhraní (např. navigace, přístupnost, jazykové mutace) • uživatelské účty, role, oprávnění a bezpečnost v informačních systémech • datový záznam, entita, atribut a vazba, číselníky a identifikátory • definice procesů, činností a konfigurace informačního systému • zdroje záznamů v informačním systému (např. databáze, souborový systém, síťové služby) • vyhledávání a vizualizace dat (např. třídění, řazení a filtrování, rozpoznávání vzorů a trendů) • hromadné zpracování dat, export a import

Digitální technologie – Bezpečnost v digitálním prostředí, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím • reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost • s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit • kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně 	<ul style="list-style-type: none"> • způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování) • sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly, více faktorová autentizace, zálohování dat) • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy • digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií

<ul style="list-style-type: none"> v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů 	<ul style="list-style-type: none"> sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy
---	---

Digitální technologie – Počítačová grafika, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle 	<ul style="list-style-type: none"> aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např. grafický software, software pro oblast 3D technologií) zařízení s vestavěnými systémy

Tvorba, testování a provoz softwaru, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> na základě analýzy problému specifikuje zadání pro tvorbu programu, skriptu nebo webové aplikace rozdělí zadání nebo problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní navrhne algoritmy a datové struktury podle specifikace zadání a zapíše je vhodnou formou ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí algoritmy a datové struktury podle různých hledisek, porovná a vybere pro řešení problém ty nejvhodnější vylepší algoritmus podle daného hlediska vytvoří jednoduchý spustitelný program, skript, nebo webovou aplikaci testuje spustitelný program, skript nebo webovou aplikaci najde, specifikuje a opraví případnou chybu spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě 	<p>Požadavky a analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> specifikace a popis řešeného problému, požadavky na řešení analýza a dekompozice (rozložení) problému <p>Tvorba a vývoj</p> <ul style="list-style-type: none"> základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly) návrh algoritmů a datových struktur zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk) využívání hotových komponent <p>Testování</p> <ul style="list-style-type: none"> druhy chyb, chybové hlášky, neočekávané ukončení a zamrznutí způsoby a druhy testování softwaru spotřeba výpočetních a jiných zdrojů <p>Běh a provoz</p> <ul style="list-style-type: none"> verze programu, instalace a aktualizace programu hlášení a evidence závad, logování a sledování provozu nápověda a licence programu

8.7 Ekonomické vzdělávání

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce.

Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti ve verzi schválené v roce 2017. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovědním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

Obsahový okruh je propojen také s průřezovým tématem Člověk a svět práce.

Učivo oblasti ekonomického vzdělávání je pokryto předmětem:

- Ekonomika.

8.7.1 EKONOMIKA

Učební osnova předmětu:	Ekonomika
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	65 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Žáci jednají odpovědně, samostatně, aktivně vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata. Dbají na dodržování zákonů, pravidel chování a jednají v souladu s morálními principy. Aktivně se zajímají o politické a společenské dění u nás a ve světě i o veřejné záležitosti lokálního charakteru. Dalším cílem je změna vlastního procesu výuky, její modernizace, která vede ke zlepšení kvality vzdělávání a připravenosti žáků na život v 21. století. Je naplňován standard finanční gramotnosti, rozvíjí se také digitální kompetence, a to prostřednictvím práce s digitálními technologiemi.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

V rámci předmětu Ekonomika jsou žáci seznámeni se základními pojmy z oblasti ekonomických věd, se zaměřením na získání základních poznatků o fungování tržního mechanismu, dále pak z oblasti podnikání, pracovního práva, managementu a marketingu, daňového systému ČR a finančního vzdělávání. Učivo je doplněno o kapitoly finanční gramotnosti a hospodaření domácností. Největší důraz je kladen na praktické ekonomické vědomosti a dovednosti, které umožní absolventovi úspěšně se uplatnit na trhu práce a být finančně gramotným. Při výuce se uplatňuje práce s digitálními technologiemi.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět se vyučuje ve 2. a 3. ročníku. Je rozdělen na deset hlavních tematických celků, které na sebe navazují. Probrané teoretické učivo se procvičuje na praktických příkladech. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo diskuse spojená s názorným vyučováním pomocí didaktických pomůcek. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací nebo projektovým vyučováním. Žáci často pracují ve skupinách a výsledky své práce prezentují formou počítačových prezentací nebo referátů, zapojují a využívají sociální sítě, on-line komunity pro sdílení informací mezi sebou, tímto dochází k posílení a rozvoji pro práci s digitálními technologiemi. Ze svých samostatných činností vyvozují závěry.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- inovativní metody – kritické myšlení, brainstorming, projekt (podnikatelský záměr),
- metody motivační – příklady z praxe, demonstrace, vizuální pomůcky, videa,
- metody fixační – opakování učiva ústní, písemné, nácvik dovedností, diskuse,
- metody aktivizující – řešení problému, hraní rolí, simulace, napodobování, přednášková činnost žáků,
- frontální výuka s využitím interaktivních prvků, vyprávění (např. vyprávíme o ekonomickém dění, příklady z praxe), vysvětlování (např. ekonomických jevů a obecných závěrů), referáty, práce s učebnicí nebo s učebním textem, e-learningovou učebnicí, online textem, práce s odborným a denním tiskem, zápisy na tabuli, zápis promítnutý dataprojektorem.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- hromadné vyučování – vyučování frontální,
- individuální i skupinová práce,
- ekonomické hry a experimenty,
- učitelem moderované celo třídní debaty,
- práce s médii,
- práce na PC, zařazení interaktivních prvků, práce s digitálními technologiemi, využití umělé inteligence,
- besedy a exkurze.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Žáci jsou hodnoceni na základě hloubky porozumění poznatkům, schopnosti je aplikovat při řešení problémů, schopnosti kritického myšlení, dovednosti práce s texty, samostatnosti úsudku a dovednosti výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Žáci jsou hodnoceni při ústním zkoušení, písemném zkoušení, hodnoceny jsou také referáty, samostatná práce, práce na projektech apod.

Vedle sumativního hodnocení je kladen důraz také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, což žákům umožňuje lépe porozumět svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváno je také vzájemné hodnocení, sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k tomu si vzájemně pomáhat, odpovídat za své učení a hodnotit svůj postup v učebním procesu. Při klasifikaci se klade důraz na:

- samostatné vystupování žáků,
- jejich vlastní uvažování,
- propojování myšlenek (tzn. znalostí a dovedností z jednotlivých tematických celků a vyučovacích předmětů = mezipředmětové vztahy) a možnost jejich aplikace v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět rozvíjí u žáků zejména následující klíčové kompetence.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- upevňovat si správné návyky k učení,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívat digitálních zdrojů, být finančně gramotný,
- rozvíjet svůj zájem o další studium,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- být schopen dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- umět diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence:

- jazykové prostředky prakticky a efektivně využívat ke zpracování administrativních písemností, pracovních dokumentů, souvislých textů týkajících se obecných i odborných témat,
- zapojit se do diskuse, analyzovat situaci, případný problém definovat, formulovat své myšlenky,
- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- rozlišovat typy mediálních sdělení a jejich funkci, orientovat se v digitální komunikaci,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě,
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnera v komunikaci.

Personální a sociální kompetence:

- organizovat svou práci a práci v týmu,
- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- být flexibilní a vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky,
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti,
- odhadnout své schopnosti a možnosti adekvátně situaci,
- rozvíjet sebekritické myšlení a zdravé sebevědomí,
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých,
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých lidí,
- mít povědomí o veřejných záležitostech regionálního charakteru,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- aktivně se zajímat o politické a společenské dění u nás i ve světě, dokázat je zhodnotit a zaujmout vlastní stanovisko, být schopen o něm diskutovat s jinými a myslet kriticky,
- znát vlastní práva i povinnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání, dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi,
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze,
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj osobnostní i odborný potenciál a své profesní cíle,
- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i ke vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence:

- používat pojmy kvantifikujícího charakteru,
- aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích (matematizovat reálné situace),

- vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata apod.),
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Digitální kompetence:

- efektivně využívat dostupných softwarových nástrojů pro správu financí, daňové evidence a podnikatelské záměry,
- pracovat s vizualizací ekonomických trendů při vytváření podnikatelských plánů pomocí digitálních technologií,
- utvářet a rozvíjet etické a právní povědomí pro situace v digitálním prostředí,
- zapojit se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- používat digitální nástroje pro výpočty ekonomických údajů, jako jsou mzdy, úrokové sazby a RPSN,
- vytvářet a analyzovat ekonomické modely a rozpočty s využitím digitálních aplikací,
- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života,
- získat, posuzovat, spravovat, sdílet a sdělovat data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě, k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vytvořit, vylepšit a propojit digitální obsah v různých formátech, vyjádřit se za pomoci digitálních prostředků,
- navrhnout prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části, dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy,
- vyrovnat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy,
- předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým,
- využít poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání,
- hledat souvislosti mezi získanými informacemi, propojovat informace se svými dosavadními poznatky.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Toto téma vede žáky orientovat se v masových médiích, využívat je a kriticky hodnotit, vážit si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažit se je zachovat pro budoucí generace. Orientovat se v zákonech upravujících podnikatelskou činnost a v informacích podávaných hromadně sdělovacími prostředky – reklamy – mít odpovídající míru sebevědomí, umět jednat s lidmi a mít schopnost morálního úsudku. Stát, politika, politický systém, soudobý svět – morálka, odpovědnost, solidarita – ovládat potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život, pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech. Zapojuje se do společnosti a občanského života prostřednictvím digitálních technologií. Ve 3. ročníku žáci, využívají dostupných softwarových nástrojů pro správu financí a daňové evidence, například pro vyhotovení daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob. V rámci tematického celku marketing, se v 2. ročníku věnují prostředí marketingové komunikace; učí se žít v konzumní společnosti, rozlišovat její přínosy a naopak negativa.

Člověk a životní prostředí

Téma vede žáky jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické, ale i hledisko ekologické. Osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – dokázat esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí – osvojit si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Žáci se věnují životnímu prostředí při výuce tématu o spotřebě, plýtvání potravin a životní úrovni, dále se tématu věnují v 3. ročníku v rámci hospodaření

domácnosti. U tématu marketing se žáci v 2. ročníku zabývají reklamou, tvorbou produktu a jeho celkovým životním cyklem; aspekty konzumní společnosti ve vztahu k environmentu.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti, a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života. V 2. ročníku se seznámí se základním dělením managementu v podniku a možnými typy osobností manažera. Ve 3. ročníku v rámci zaměstnání a pracovních vztahů žáci tvoří vlastní životopis a motivační dopis pro konkrétní pracovní pozici, diskutují o situacích na trhu práce, v zaměstnání, vhodně se prezentují.

Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů,
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry,
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování,
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací,
- komunikační dovednosti a sebe prezentace,
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život,
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností,
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj,
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí,
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání,
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli,
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů,
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

Obsah tématu a jeho realizace

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika následujících tematických okruhů.

Individuální příprava na pracovní trh:

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení,
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce,
- zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení,
- aktivní vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení,
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Svět vzdělávání:

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart,
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace,
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

Svět práce:

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů,
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí,
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností,
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností,
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství,
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce

Člověk a digitální svět

Žáci jsou připravováni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Jsou vedeni k písemnému vyjadřování při úřední korespondenci – schopnost využívat dostupné techniky (textové editory, tabulkové procesory apod.) - práce s informacemi (schopnost informace vyhledávat a zpracovávat). Ve 2. ročníku žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního, výkladového nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti pro téma marketing a ve 3. ročníku pro téma hospodaření domácnosti. V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady, chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života,
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby,
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji, budovali si osobní vzdělávací prostředí, byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti, byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení,
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity, aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný,
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí, chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím, při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby,
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti,

- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost, aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě, s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních,
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie, dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů,
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech, měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah,
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí, při vyhledávání používali různé strategie, získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost,
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu,
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu,
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními, používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Úvod do ekonomiky, 3 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá a aplikuje základní ekonomické pojmy • rozpozná hlavní charakteristiky ekonomie jako vědní disciplíny 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět ekonomie • členění ekonomické teorie na makroekonomii a mikroekonomii • základní ekonomické pojmy

Podstata fungování tržní ekonomiky, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu popíše fungování tržního mechanismu • posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku • vyjádří formou grafu určení rovnovážné ceny 	<ul style="list-style-type: none"> • potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň • výroba, výrobní faktory a hospodářský proces • trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena • tržní mechanismus a jeho grafické vyjádření

Podnikání, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet 	<p>Podnikání</p> <ul style="list-style-type: none"> • podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet • povinnosti podnikatele

<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů • řeší jednoduché kalkulace cen; stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • vypočítá výsledek hospodaření • vysvětlí zásady daňové evidence • zpracuje návrh podnikatelského záměru ve vhodné aplikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • náklady, výnosy, zisk/ztráta • cenová kalkulace • zásady daňové evidence
---	--

Marketing, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, co je marketingová strategie • zpracuje jednoduchý průzkum trhu • na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru • rozpozná běžné cenové triky a klamavé nabídky 	<p>Marketing</p> <ul style="list-style-type: none"> • podstata marketingu • úloha marketingu v podniku • průzkum trhu • marketingové strategie, marketingová komunikace • produkt, cena, distribuce, propagace • konzumní společnost, udržitelný marketing

Management, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí tři úrovně managementu • popíše základní zásady řízení • zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru 	<p>Management</p> <ul style="list-style-type: none"> • dělení managementu • management podniku • osobnost manažera • funkce managementu – plánování, organizování, vedení, kontrolování

Financování zdravotnictví, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsob a zdroje financování • zdravotnictví • orientuje se v systému zdravotního pojištění a systému tvorby zdrojů k financování péče • vysvětlí způsoby úhrad poskytovatelům zdravotní péče 	<ul style="list-style-type: none"> • financování zdravotní péče v ČR • zdravotní pojišťovny • zdravotní pojištění • způsoby úhrad poskytovatelům zdravotní péče

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Zaměstnání, pracovně-právní vztahy a mzdy, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v oblasti pracovně-právních vztahů, právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů • porovná na konkrétních příkladech zaměstnání s podnikáním v daném oboru vzdělávání • orientuje se v zákonné úpravě mezd a provádí mzdové výpočty, zákonné odvody • vypočítá čistou mzdu, vypočte sociální a zdravotní pojištění • vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy mezd • orientuje se v problematice hledání zaměstnání • charakterizuje nezaměstnanost, její podstatu, příčiny, formy a důsledky • orientuje se v situaci ztráty zaměstnání, je připraven na aktivní hledání zaměstnání • zpracuje svůj strukturovaný životopis v textovém procesoru, vypracuje motivační dopis a uloží do PDF • vypočte základní mzdu v tabulkovém procesoru 	<p>Zaměstnání, pracovně-právní vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní zásady pracovně právních vztahů • ustanovení zákoníku práce • pracovní poměr, pracovní smlouva, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr • nezaměstnanost, ztráta zaměstnání <p>Mzdy, zákonné odvody</p> <ul style="list-style-type: none"> • mzdová soustava, mzdové předpisy • základní mzdové formy • daň z příjmů • výpočet čisté mzdy • mzda časová a úkolová a jejich výpočet <p>Příprava na pracovní trh</p> <ul style="list-style-type: none"> • žádost o zaměstnání, formy CV, motivační dopis, přijímací pohovor • aktivní vyhledávání zaměstnání • uplatnění v oboru, mimo obor, rekvalifikace • informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce. <p>Trh práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • trh práce, pracovní mobilita, zaměstnání a studium v zahraničí <p>Podpora státu ve sféře zaměstnanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • služby kariérového poradenství; • zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Daně, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát • provede jednoduchý výpočet daní • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob za použití vhodných softwarových aplikací 	<p>Daně</p> <ul style="list-style-type: none"> • státní rozpočet • daně a daňová soustava • výpočet daní • přiznání k dani • zdravotní pojištění • sociální pojištění • daňové a účetní doklady

Finanční vzdělávání, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v platebním styku a směni peníze podle kurzovního lístku• vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory• vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN• orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby• vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům• charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění• vypočte úrokovou sazbu a RPSN v tabulkovém procesoru• vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu pomocí internetového vyhledávače	<p>Finanční vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none">• centrální banka, komerční banky• peníze, formy peněz• hotovostní a bezhotovostní platební styk• úroková míra, RPSN• pojištění, pojistné produkty• inflace• finanční, úvěrové produkty

Hospodaření domácnosti, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti• navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti• navrhne, jak využít volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování• vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení• dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jejichmi subjekty a jejich možná rizika• na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb včetně produktů finančního trhu)• na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek• orientuje se v zabezpečení na stáří – penzijní připojištění, důchodové pojištění	<p>Rozpočet domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none">• domácí výdaje a příjmy• sestavení domácího rozpočtu• přebytek a nedostatek finančních prostředků• majetek a závazky domácnosti• obvykle způsoby nakládání s osobními financemi• pojištění <p>Ochrana spotřebitele</p> <ul style="list-style-type: none">• práva spotřebitele• předpisy na ochranu spotřebitele• obsah smluv• reklamační řízení <p>Pojišťovnictví</p> <ul style="list-style-type: none">• penzijní a důchodové pojištění• životní pojištění a kapitálové• pojištění vozidel• majetkové pojištění• pojištění odpovědnosti za škody

<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v zabezpečení přítomnosti a na budoucnost – spoření, investování, cestovní pojištění, majetkové pojištění• charakterizuje možnosti finanční podpory a pojištění dětí – spoření, investování• vytvoří tabulku domácího rozpočtu pomocí dostupných aplikací nebo v tabulkovém procesoru, používá jednoduché výpočty a funkce	
---	--

8.8 Odborné vzdělávání

Střední odborné vzdělávání vychází z celospolečensky vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje lidské společnosti.

Hlavním cílem odborného vzdělávání je připravit žáky na výkon povolání praktické sestry. Svým obsahem rozvíjí jak odborné, tak i klíčové kompetence, a tím naplňuje profil absolventa.

Oblast odborného vzdělávání poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů, z oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemoci. Učivo této oblasti dává žákům ucelený přehled o teorii ošetrovatelství, znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienty, a to jak v rámci všeobecné ošetrovatelské péče, tak i ošetrovatelské péče v jednotlivých klinických oborech a v péči komunitní.

V rámci atraktivity výuky a porozumění dané problematiky je možné výuku doplnit o přednášky, workshopy a exkurze do zdravotnických a sociálních zařízení dle organizačních možností daných pracovišť a aktuální nabídky s ohledem na vhodnost a didaktický přínos.

Cílem vzdělávání v této oblasti je i vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví.

Učivo této oblasti zároveň formuje vztah žáků k povolání zdravotnického pracovníka a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, včetně osvojení komunikativních dovedností a jejich využití při řešení konkrétních problémů a situací.

Během celého studia jsou žáci vedeni v rámci odborného vzdělání k osvojení a užívání odborné terminologie.

Odborné vzdělávání zahrnuje oblast Základ pro poskytování ošetrovatelské péče, Ošetrovatelství a ošetrování nemocných a Sociální vztahy a dovednosti a povinně volitelné předměty, které prohlubují a navazují na znalosti žáků z odborných předmětů, a to ze Somatologie, Psychologie a komunikace.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Základu pro poskytování ošetrovatelské péče je rozvrženo do předmětů:

- Klinická propedeutika,
- Odborná latinská terminologie,
- Ochrana a podpora veřejného zdraví,
- Somatologie,
- Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Ošetrovatelství a ošetrování nemocných je rozvrženo do předmětů:

- Ošetrovatelství,
- Ošetrování nemocných.

Učivo odborného vzdělávání v oblasti Sociální vztahy a dovednosti je rozvrženo do předmětu:

- Psychologie a komunikace.

Učivo odborného vzdělávání zahrnuje i povinně volitelné předměty:

- Seminář ze somatologie,
- Seminář z psychologie a komunikace.

8.8.1 Základ pro poskytování ošetrovatelské péče

Okruh má propedeutický charakter, neboť poskytuje žákům nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro poskytování ošetrovatelské péče a pro práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka. Žáci jsou vedeni k osvojení a užívání odborné terminologie.

8.8.1.1 KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

Učební osnova předmětu:	Klinická propedeutika
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	68 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět Klinická propedeutika tvoří teoretický základ pro dovednosti a vědomosti, které má žák dále rozvíjet a prakticky aplikovat v předmětech Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných. Cílem předmětu je žáky seznámit se základními pojmy jako je zdraví, nemoc, anamnéza, příčiny nemoci. Součástí předmětu je naučit žáky rozpoznat subjektivní a objektivní příznaky onemocnění, projevy regresivních a progresivních změn v organismu, orientovat se v problematice nádorů a seznámit je s vyšetřovacími metodami používanými při diagnostice. Nedílnou součástí předmětu je základní znalost obecné a speciální farmakologie.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Týkají se základních pojmů užívaných v lékařství, symptomatologie jednotlivých onemocnění, vyšetřovacích metod a farmakologie.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět má teoretický charakter, jehož poznatky tvoří základ pro navazující výuku ošetrovatelství v klinických oborech. Při výuce se využívá metoda výkladu, diskusní metody a prezentace probíraného učiva. Učivo je doplňováno názornými ukázkami, odbornými video ukázkami a příklady z praxe. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, prací ve skupinách, kde jsou uplatňovány prvky vzájemného učení. V rámci výuky je podporován rozvoj digitálních kompetencí.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost odpovědí, užívání odborné terminologie, schopnost uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Hodnoceny jsou také prezentace, aktivita žáků a vzájemná spolupráce. Hodnocení probíhá převážně individuální formou s uplatněním principu formativního hodnocení, sebehodnocení, vzájemného hodnocení a zpětné vazby.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- uplatňovat různé způsoby práce s textem,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku apod.), pořizovat si poznámky,
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, např. pracovat s aplikací **MEDIATELY CZ**.

Komunikativní kompetence:

- účastnit se aktivně diskusí, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, dodržovat odbornou terminologii,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů,
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Kompetence personální a sociální:

- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí.

Kompetence k řešení problémů:

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (např. analýza příznaků onemocnění),
- spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi (týmové řešení).

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování,
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život.

Digitální kompetence:

- podporovat integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací, tvorby dokumentace, např. vytvoří prezentace PowerPoint, opakovací kvíz pomocí KAHOOT, vytvoření edukačních materiálů pomocí AI,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních,
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a svět práce

Vede žáky k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik. Téma je realizováno průběžně v jednotlivých tematických celcích a prolíná se do výuky všech odborných předmětů. Cílem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka v rámci problematiky onemocnění, včasné diagnostiky a základů farmakologie.

Člověk a digitální svět

Žáci používají komunikační a informační technologie k přípravě výuky i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderní techniky v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali technologická zařízení a zefektivnili proces učení, profesní i osobnostní rozvoj.

Ve vybraných oblastech jsou žáci vedeni ke zpracování např.: prezentací, opakovacích testů KAHOOT, AI technologií apod., s využitím dostupných informačních a komunikačních technologií.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

2. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Úvod do předmětu, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem klinická propedeutika 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika předmětu klinická propedeutika

Zdraví a nemoc, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje pojem zdraví a nemoc 	<ul style="list-style-type: none"> • zdraví a nemoc

Příčiny nemoci, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí obecné principy vzniku a vývoje nemoci • na příkladech uvede příčiny vzniku nemoci • popíše prevenci infekčních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální a chemické příčiny nemoci (teplo, záření, elektrický proud, jedy) • biologické příčiny nemoci (základy mikrobiologie – viry, bakterie, plísňe, paraziti, kvasinky) • prevence infekčních chorob

Anamnéza, 1 vyučovací hodina

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé typy anamnéz • demonstruje získávání jednotlivých typů anamnéz pomocí kladení správných dotazů/otázek 	<ul style="list-style-type: none"> • druhy anamnézy (osobní, rodinná, pracovní, sociální, gynekologická)

Subjektivní a objektivní příznaky, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše subjektivní a objektivní příznaky nemoci včetně podrobnějšího členění základního příznaku• chápe rozdíl mezi subjektivními a objektivními příznaky• objasní význam ošetrovatelské symptomatologie• posoudí a zaznamená druhy, stupně a intenzitu bolesti• vyjmenuje a vysvětlí patologické poruchy spánku• definuje příznaky nevolnosti, žízně• posoudí poruchy vědomí• rozpozná jednotlivé typy poloh• definuje poruchy hybnosti• vysvětlí patologické projevy spojené s dušností, kašlem, zvracením• definuje patologické projevy na kůži• orientuje se ve fyziologických hodnotách fyziologických funkcí a rozpozná odchylky od těchto hodnot• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	<ul style="list-style-type: none">• subjektivní příznaky nemoci (bolest, únava a poruchy spánku, nevolnost, žízeň, hlad, bušení srdce, závratě, pálení žáhy, svědění)• objektivní příznaky (polohy, poruchy hybnosti, dušnost, kašel, zvracení, otoky, změny na kůži, fyziologické funkce – krevní tlak, tělesná teplota, puls, dech, vědomí)

Regresivní změny, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje rozdíl mezi regresivními a progresivními změnami• definuje základní pojmy spojené s regresivními a progresivními změnami• vyjmenuje jednotlivé stupně dekubitů• popíše proces aterosklerózy• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	<ul style="list-style-type: none">• atrofie, dystrofie (porucha metabolismu tuků, cukrů, bílkovin), litiáza, patologické pigmentace, dekubity, nekróza, gangréna, sepse• proces aterosklerózy

Progresivní změny, 4 vyučovacích hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje rozdíl mezi regresivními a progresivními změnami	<ul style="list-style-type: none">• regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, dysplazie, transplantace

<ul style="list-style-type: none"> • definuje základní pojmy spojené s regresivními a progresivními změnami • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	
--	--

Nádory, 6 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje nádor • orientuje se v dělení nádorů • popíše TNM klasifikaci • uvede v souvislostech příčiny a příznaky zániku organismu • uvede možnosti onkologické léčby • popíše specifika ošetrovatelské péče u nemocných s nádorovým onemocněním prsu a rekta • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • základní terminologie • základní rozdělení nádorů • TNM klasifikace • způsoby terapie onkologických onemocnění • specifika poskytování ošetrovatelské péče u nemocných postupujících onkologickou léčbu (karcinom prsu, karcinom rekta)

Záněty, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje zánět a jeho příčiny • rozpozná příznaky zánětlivých procesů • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • záněty – příčiny, projevy, formy, terminologie

Vyšetřovací metody, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozdělí vyšetřovací metody dle způsobu vyšetření a vyšetřovaného orgánu • vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických a léčebných metod • orientuje se v přípravě pacienta před vyšetřením a v péči po vyšetření u základních vyšetřovacích metod • objasní účinek rentgenového záření na lidský organismus • specifikuje prostředky zabezpečení ochrany lidského organismu před zářením 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální vyšetřovací metody • laboratorní vyšetřovací metody (biochemické, hematologické, mikrobiologické, sérologické) • zobrazovací vyšetřovací metody (RTG, CT, AG, MR, UZ, radionuklidové vyšetření, termografie) • endoskopické vyšetřovací metody (bronchoskopie, gastrokopie, ERCP, rektoskopie, kolonoskopie, cystoskopie, laparoskopie, artroskopie) • elektrografické vyšetřovací metody (EKG, EMG, EEG) • funkční vyšetřovací metody (plíce, tenké střevo, ledviny, pankreas)

<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii 	
--	--

Základy farmakologie, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v obecné a speciální farmakologii • rozlišuje formy léků, indikační skupiny a způsoby aplikace • rozlišuje názvy a označení léčiv • objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu • popíše žádoucí a nežádoucí účinky léků • určí specifika podání jednotlivých skupin léků • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • užívá správně aplikaci MEDIATELY CZ 	<ul style="list-style-type: none"> • obecná farmakologie (označení a názvy léčiv, formy léků, účinky léčiv, způsoby podávání léků) • speciální farmakologie – analgetika, antipyretika, anodyna, spasmolytika • psychofarmaka (hypnotika, sedativa, antidepresiva) • antikoagulancia (perorální a injekční formy atikoagulačních léků) • antihypertenziva, vazodilatancia, diuretika • kardiotonika, antiarytmika • ATB, chemoterapeutika • léky ovlivňující dýchací systém (bronchodilatancia, antitusika, expektorancia, mukolytika) • léky ovlivňující činnost GIT (antacida, antiemetika, antiulcerotika, antidiarhotika, projímadla) • antidiabetika (PAD, inzulíny)

8.8.1.2 ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE

Učební osnova předmětu:	Odborná latinská terminologie
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Žáci získávají jazykovou průpravu ke studiu odborných předmětů a výkonu odborné praxe. Žáci si osvojují základní systém latinského jazyka a orientaci v běžném latinském (i řeckém) názvosloví z oblasti biologie a medicíny. Žáci si prohlubují porozumění odborné zdravotnické komunikaci a jsou schopni se na ní aktivně podílet. Získané poznatky z tohoto předmětu žáci uplatňují jak v mateřském jazyce, tak při studiu cizích jazyků. Žáci obohacují svůj jazykový repertoár o slova cizího původu. Žáci integrují poznatky z řady dalších předmětů (nejen odborných).

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Výuka sleduje osvojení přiměřeného rozsahu základních znalostí systému a lexika latinského jazyka a jejich uplatnění při stavbě frekventovaných odborných biologických a lékařských termínů a slovních obrátů.

Učivo je strukturováno do celků:

- elementární jazykové prostředky (frekventovaná latinská a řecká slovní zásoba, výslovnost a pravopis),
- gramatika (deklinační systém, sufixy, prefixy),
- latinská terminologie ve zdravotnické praxi (tj. v slovnících a zdravotnických textech).

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je chápán jako teoretický. Vyučuje se v prvním ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Rámec výuky tvoří aktivní procvičování frekventovaných gramatických jevů kombinované s různými formami osvojování a fixace slovní zásoby. Učitel při výuce aktivizuje a stimuluje žáky střídáním různých postupů, metod a forem práce. Ve výuce jsou využívány rozličné pomůcky (učebnice, slovníky, ukázky z odborných textů aj.). Učitel doporučuje žákům zdroje k dalšímu samostudiu. Předmět využívá vazeb na poznatky z jiných předmětů, všeobecných i odborných. K ověřování získaných znalostí a dovedností využívá učitel ústního i písemného testování. Nedílnou součástí výuky je užívání digitálních technologií a rozvoj digitálních kompetencí. Učitel aplikuje na žáky individuální přístup a metody formativního hodnocení.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- výklad
- procvičování pod dohledem učitele
- hry pro osvojování jazykových dovedností
- učení pro zapamatování
- vytváření jednotného vizuálního systému

- učení ze zkušeností

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- prvky kooperativního učení (práce ve dvojicích, práce ve skupinách)
- individuální práce
- frontální interaktivní výuka
- prvky vrstevnického učení

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Vychází z klasifikačního řádu. Hodnotíme:

- pasivní a aktivní znalost elementární slovní zásoby a zavedených řecko-latinských víceslovných termínů z oblasti biologie a medicíny,
- schopnost správně vyslovovat a psát řecko-latinské termíny,
- schopnost porozumět jazykové stavbě řecko-latinských termínů na základě znalosti vybraných gramatických prvků (skloňování a odvozování slov příponami a předponami),
- schopnost identifikovat vazby mezi latinskými a řeckými slovními prvky v odborné terminologii,
- schopnost porozumět vybraným pasážím textu v odborné literatuře a zdravotnické dokumentaci,
- dovednost prezentovat znalosti přehlednou formou v klasické i digitální podobě,
- zájem žáků o rozšiřování znalostí řecko-latinské terminologie nad rámec výuky.

Přihlížíme k aktivitě žáků při vyučování, ke kvalitě a soustavnosti domácí přípravy.

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány ústním zkoušením a písemnými testy a pracemi. Vedle sumativního hodnocení je kladen důraz také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, což jim umožňuje lépe porozumět svým silným stránkám i oblastem, kde mohou zlepšit svou práci. Využíváno je také vzájemné hodnocení, sebehodnocení žáků. Žáci jsou vedeni k tomu si vzájemně pomáhat, odpovídat za své učení a hodnotit svůj postup v učebním procesu.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- racionálně se učit cizí jazyk v logické vazbě na ostatní jazykové a humanitní vzdělávání;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný;
- analyzovat řecko-latinské termíny na základě znalostí gramatiky; volit různé podoby zápisu s ohledem na jeho využitelnost pro vlastní učení, zapsat klíčová slova z odborného textu, kombinovat různé typy zdrojů, kriticky posuzovat online zdroje, např. u rozboru lékařské zprávy.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému a formulovat problém, navrhnout postup řešení, klást otázky;
- dokázat vyhledat informace k dané problematice, třídit je a zpracovávat;
- vytvářet schémata složitějších jazykových termínů, tvořit tabulkové databáze frekventovaných jazykových jevů.

Komunikativní kompetence:

- orientovat se v komunikaci ve zdravotnickém prostředí;
- identifikovat latinské pasáže odborného textu na základě kontextu;
- v odborné komunikaci náležitě a přesně užívat řecko-latinských termínů, aby nedošlo k nedorozumění;
- kriticky přistupovat k informacím z internetových zdrojů a vyhodnocovat je.

Personální a sociální kompetence:

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce, pracovat v týmu na realizaci společných činností;
- uplatňovat své vědomosti, dovednosti a schopnosti v praxi;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uvědomovat si roli klasických jazyků při vytváření evropské jazykové identity;
- vnímat společný řecko-latinský základ v mezinárodním odborném názvosloví;
- vytvářet si pozitivní vztah k evropské jazykové historii.

Digitální kompetence:

- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, internetové zdroje, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve, kriticky hodnotit jejich pravdivost;
- podporovat žáky při tvorbě vlastních edukačních materiálů a jejich prezentaci v digitální podobě;
- seznamovat žáky s digitálními médii jako prostředkem pro zkoumání a prezentaci výskytu řecko-latinské terminologie v odborné literatuře a zdravotnické dokumentaci;
- vést žáky k systematickému vyhledávání a kritickému hodnocení informací z digitálních zdrojů (např. Velký lékařský slovník online).

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali vnímat vztah mezi prvky životního prostředí a jejich pojmenováním a aby si byli vědomi podobností i odlišností v názvosloví řecko-latinském a českém.

Člověk a svět práce

Žáci se naučí sadu odborných termínů nutnou pro orientaci ve zdravotnické praxi. Žáci pracují s příklady z reálné zdravotnické dokumentace. Žáci se připravují na vstup na trh práce v oblasti zdravotnictví.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a tvorbě vlastních edukačních materiálů a jejich prezentaci v digitální podobě.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Somatologie,
- Biologie,
- Klinická propedeutika,
- Český jazyk a literatura,
- Cizí jazyk.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 1 h týdně (34 hodin), povinný

Elementární jazykové prostředky, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyslovuje a píše správně latinská slova• rozlišuje výrazy čistě latinské a počestěné• ovládá pasivně i aktivně potřebnou latinskou a řeckou slovní zásobu• vnímá roli řeckých slov v latinské odborné terminologii• identifikuje slova latinského a řeckého původu v češtině a jiných evropských jazycích• zdůvodní logicky význam cizích slov na základě etymologie• používá ve vyjadřování správně frekventované internacionalismy latinského a řeckého původu• integruje poznatky z odborných předmětů s odbornou latinskou terminologií	<ul style="list-style-type: none">• výslovnost• pravopis• latinská slovní zásoba• řecká slovní zásoba užitá v latinské odborné terminologii• slova latinského a řeckého původu v češtině a evropských jazycích

Gramatika, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjadřuje odborné latinské termíny ve správném mluvnickém znění• rozpozná mluvnické chyby v odborné latinské terminologii• odvozuje význam slov podle znaků odvozování a skládání• uplatňuje znalost mluvnického systému při orientaci v latinských pasážích zdravotnického textu• vytvoří v textovém editoru databázi základních mluvnických tvarů vybrané slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none">• substantiva a adjektiva 1. a 2. deklinace• substantiva a adjektiva 3. deklinace• přívlastky a plurál• sufixy a slova složená• předložky a prefixy• číslovky a číselné prefixy

Latinská terminologie ve zdravotnické praxi, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá zdroje pro osvojování a vyhledávání latinské odborné terminologie• kriticky pracuje s internetovým vyhledávačem a digitálními slovníky latinské odborné terminologie, aktivně je využívá k osvojování a procvičování učiva	<ul style="list-style-type: none">• zdroje pro osvojování a vyhledávání latinské odborné terminologie• latinská odborná terminologie ve zdravotnické dokumentaci

<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v textu zdravotnické dokumentace• rozezná v textu hlavní a doplňující informace• vyjádří latinské odborné termíny českými slovy	
--	--

8.8.1.3 OCHRANA A PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Učební osnova předmětu:	Ochrana a podpora veřejného zdraví
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	35 hodin (1 hod. přesunuta z předmětu Psychologie a komunikace)

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět je koncipován jako teoretický. Vychází z cílů Národního programu zdraví. Poskytuje stěžejní informace o hygieně a epidemiologii při ochraně a podpoře veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Jednotlivá témata se zabývají ochranou a podporou zdraví, kladou důraz na pozitivní ovlivnění zdravého životního stylu, prevenci nemoci a sociálně patologických jevů. Témata objasňují systém zdravotní péče ČR, její organizaci a financování, přibližují problematiku bezpečnosti práce a ochrany zdraví, v neposlední řadě přibližují systém péče o zdraví realizovaný národními a regionálními programy podpory zdraví v souladu s WHO.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech. Vyučuje se v 1. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Při probírání nového tématu je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, diskuse, prezentace interaktivních výukových pomůcek a audiovizuálních dokumentů, vyhledávání daných témat na internetových stránkách. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, sledováním a analýzou aktuálních společenských trendů. Dle možností bude realizována účast žáků na veřejných či školních akcích k propagaci ochrany zdraví a zdravého životního stylu.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Hodnocena je aktivita žáků a vlastní ústní prezentace, u které hodnotíme odbornou správnost a aktuálnost informací, úroveň zpracování, formu vyjadřování a vystupování, schopnost logické argumentace, vysvětlení pojmů a obhájení si názorů, využití mezipředmětových vztahů a dovednosti řešit problémové situace. Vedle sumativního hodnocení je kladen důraz také na hodnocení formativní. To zahrnuje nejen zpětnou vazbu k testům a písemným pracím, ale i průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- upevňovat si správné návyky k učení,
- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat,
- prezentovat dosažené výsledky a aplikovat v konkrétních situacích,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků,
- požádat, nabízet a přijímat pomoc v týmu,
- diskutovat o problému.

Komunikativní kompetence:

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- zapojovat se do diskuse, analyzuje situaci, případný problém definuje, formuluje své myšlenky,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence:

- prezentovat svou osobnost i výsledky své práce,
- vhodně reagovat na měnící se životní a pracovní podmínky,
- uvědomovat si hodnoty věcí,
- řešit konflikty a náročné životní situace,
- mít vlastní hodnotový žebříček, který je v souladu s prioritami společnosti,
- být si vědom možností manipulace ze strany druhých,
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- aktivně rozvíjet svou osobnost,
- uvědomovat si negativa nesprávného životního stylu,
- aktivně dbát o své zdraví.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí,
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- definovat vlastní práva i povinnosti.

Digitální kompetence:

- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet.
- učit žáky používat digitální technologie k získávání informací o zdravém životním stylu, výživě a prevenci nemocí,
- podporovat žáky v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace,

- podporovat kritické hodnocení informací o zdraví a výživě z digitálních zdrojů a jejich aplikaci v každodenním životě,
- učit žáky vytvořit plakát v elektronické podobě ve vhodném software k dané problematice (např. Canva),
- učit žáky vytvořit prezentaci k dané problematice (např. v MS Powerpoint, Canva aj.),
- vytvořit kvíz v elektronické podobě k danému tématu (např. MS Forms, Kahoot aj.),
- vytvořit edukační materiál pro klienta v elektronické podobě.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

- chápat bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i ostatních,
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Toto průřezové téma vede žáky k sebe-odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si významu osobní ochrany, nutnosti efektivního jednání a vzájemné pomoci při hrozbě nebo při vzniku mimořádné události. Při poskytování první pomoci se řídí etickými zásadami.

Toto průřezové téma je plněno v tematickém celku např.: Zdraví a nemoc, Stav zdraví v ČR.

Člověk a životní prostředí

Toto průřezové téma vede žáky k zásadám zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví. Cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a za svůj přístup k životnímu prostředí.

Toto průřezové téma je plněno v tematickém celku Zdravý způsob života.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat s prostředky informačních a komunikačních technologií a efektivně je využívali jak v průběhu vzdělávání, tak při výkonu povolání (tedy i při řešení pracovních úkolů v rámci profese, na kterou se připravují), stejně jako v činnostech, které jsou a budou běžnou součástí jejich osobního a občanského života. Napříč tematickými celky žáci rozvíjejí digitální kompetence např.: prezentace, kvíz.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných,
- Klinická propedeutika,
- Psychologie a komunikace.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 1 h týdně (34 hodin), povinný

Zdraví a nemoc, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní pojem zdraví, nemoc• uvede a charakterizuje pozitivní a negativní faktory, které ovlivňují zdraví• uvede nejčastější příčiny nemocí• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci organismu jako celku• popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka• popíše význam, cíle a organizační strukturu WHO, MZ ČR• diskutuje o zdravotní politice a ochraně veřejného zdraví ČR	<ul style="list-style-type: none">• definice zdraví a nemoci• vnitřní a vnější determinanty zdraví• WHO, MZ ČR• zdravotní politika a ochrana veřejného zdraví ČR

Stav zdraví v ČR, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše systém poskytování sociální péče• vyjmenuje a objasní podstatu jednotlivých sociálních zařízení• vysvětlí pojem odpovědnost za své zdraví z osobního pohledu a z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče• pojmenuje a popíše demografické ukazatele zdraví• definuje pojem civilizační choroby, vyjmenuje příklady• identifikuje příčiny/rizikové faktory vzniku civilizačních chorob a formuluje možná opatření proti jejich vzniku• dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví, ví, jak kompenzovat jejich nežádoucí účinky• vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciární prevencí• analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva• diskutuje o úloze státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel• diskutuje o formách holistického vnímání ochrany zdraví během krizového stavu	<ul style="list-style-type: none">• provázanost poskytování sociální a zdravotní péče• stav zdraví občanů v ČR• civilizační nemoci• prevence úrazů a nemocí• preventivní péče v ČR• krizové stavy v životě jedince i celé společnosti

Zdravý způsob života, 5 vyučovacích hodin + 1 hodina přesunuta z Psychologie a komunikace

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti• vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví jedince nebo skupiny s ohledem na osobnostní charakteristiky• vyjmenuje oblasti zdravého způsobu života a diskutuje o dané problematice• vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu• posoudí psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností• navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu• orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech• vyjmenuje a charakterizuje poruchy příjmu potravy• popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus• popíše zásady a techniky psychohygieny zdravotnického pracovníka• vysvětlí, co je syndrom vyhoření a jak mu předcházet• kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu	<ul style="list-style-type: none">• biorytmus člověka• význam pohybu, osobní návyky• zdravá výživa a stravovací návyky• poruchy příjmu potravy• duševní zdraví• psychohygieny zdravotnických pracovníků• mediální obraz krásy•

Sexuální výchova, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní, co je to rizikové sexuální chování, vyjmenuje rizikové skupiny lidí• diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu• posoudí význam ochrany v sexuálním životě• vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé sexuální deviace	<ul style="list-style-type: none">• partnerské vztahy• antikoncepce, interrupce• péče o reprodukční zdraví• pohlavní nákazy• sexuální deviace

Sociálně patologické jevy, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince, rodiny a společnosti • vyjmenuje rizikové skupiny lidí ohrožených vznikem sociálně patologických jevů • posoudí důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví • vytvoří si odborné znalosti a dovednosti nezbytné pro prevenci nemocí a závislosti na návykových látkách • kriticky posoudí prostředí výskytu herních automatů • vysvětlí, jak řešit šikanu a sdělí na koho se obrátit • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt • definuje pojmy domácí násilí, syndrom CAN, EAN • identifikuje příčinu bezdomovectví a posoudí možnosti řešení dané situace • vyjmenuje a popíše možné důvody sebepoškození • formuje možné psychické a sociální důsledky nezaměstnanosti a zdůvodní jejich vznik 	<ul style="list-style-type: none"> • rizikové chování mladých lidí • návykové látky a jejich vliv na člověka • závislost, její progresse a důsledky • kouření, alkoholismus • drogy a specifika drogové závislosti • patologické hráčství, netolismus • šikana • kyberšikana • sekty • domácí násilí • syndrom CAN, EAN • bezdomovectví • sebepoškození • psychické a sociální důsledky nezaměstnanosti

8.8.1.4 SOMATOLOGIE

Učební osnova předmětu:	Somatologie
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	136 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Učí základy latinské terminologii, prohlubuje znalosti žáků z biologie člověka. Předmět také poskytuje žákům základní znalosti z vybraných klinických oborů a lékařských věd. Rozšiřuje informace v oblasti ochrany veřejného zdraví a prevence nemocí.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- popsali anatomii a fyziologii jednotlivých orgánů lidského těla,
- aplikovali odbornou zdravotnickou terminologii,
- porozuměli obecným základům imunologie,
- uměli pracovat s digitálními technologiemi pro získávání a sdílení odborných poznatků.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou situována postupně, jednotlivé celky na sebe navazují, vzájemně se doplňuje anatomie a fyziologie a získané poznatky pak mohou být využívány v dalších předmětech.

STRATEGIE VÝUKY

Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru s využitím znalostí a dovedností žáků z přírodovědných předmětů. Výklad je doplňován názornými ukázkami, anatomickými modely, obrazy, PC, prezentacemi na interaktivní tabuli, prací v interaktivním výukovém programu např. Corinth, prací s 3D brýlemi. Žáci mohou používat pracovní listy, mohou řešit úkoly samostatně nebo společně ve skupinách, jsou uplatňovány metody vzájemného učení, čímž rozvíjíme např. kompetenci k učení, sociální a personální kompetenci.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Vycházíme z klasifikačního řádu. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje: odborná znalost daného učiva, zvládnutí odborného názvosloví, forma vyjadřování, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými probranými tématy. Hodnoceny jsou také individuální výstupy žáků v hodinách, prezentace, referáty, kvízové aktivity žáků, samostatná práce a aktivita žáků. Hodnocení probíhá převážně individuální formou, je využíváno sumativní a formativní hodnocení a sebehodnocení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat při řešení problémů ve skupinách, např. popis 3D modelu, uplatňovat při řešení různé metody a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence:

- formulovat a obhajovat své myšlenky, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dodržovat jazykové, stylistické normy i odbornou terminologii, porozumět běžné odborné terminologii v písemné i ústní podobě.

Personální a sociální kompetence:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých.

Digitální kompetence:

- používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření např. popíše jednotlivé 3D atomické modely pomocí webové aplikace (např. Corinth),
- podporovat žáky v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace např. vytvoří opakovací kvíz v elektronické podobě na dané téma.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

- ovládat přesné a odborné vyjadřování, rozumět základní odborné terminologii, uplatnit teoretické poznatky při aktivní podpoře a ochraně zdraví.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život, životní prostředí, jsou seznamováni s riziky, které nese stresové prostředí např. na kardiovaskulární systém (Oběhový systém), zaživací systém (Trávicí systém).

Žáci jsou seznamováni s významem prevence, kontroly vlastního těla v oblasti samovyšetření, např. v prevenci nádorového onemocnění prsu (Kožní systém).

Člověk a digitální svět

Žáci používají různé typy komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderních technologií v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezenčního, výkladového a učebního materiálu, svou práci vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti.

Žák vytvoří opakovací kvíz, poster v elektronické podobě na dané téma. Použije získané informace o 3D atomickém modelu orgánu z webové aplikace (např. Corinth) a přiřadí pojmy do slepé mapy.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Ošetřovatelství,
- Odborná latinská terminologie,
- Klinická propedeutika,
- Ošetřování nemocných.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 4 h týdně (136 hodin), povinný

Úvod do předmětu somatologie, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje somatologii jako vědu a vztah somatologie k dalším vědním oborům	<ul style="list-style-type: none">• biologické a lékařské vědy• bio-psycho-sociální vztahy

Funkční morfologie tkání, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše morfologii tkání• definuje pojem tkáň• rozlišuje typy tkání a jejich funkce	<ul style="list-style-type: none">• stavba organismu• tkáň – stavba a definice• epitelová tkáň – dělení dle tvarů, vrstev, funkce• pojivová tkáň – vazivo, chrupavka, kost• svalová tkáň – dělení• nervová tkáň• parenchymatická tkáň• regenerační schopnost tkání, hojení• vnitřní a vnější prostředí

Základní orientace na lidském těle, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• orientuje se v topografii lidského těla, uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů• určí základní anatomické postavení, základní roviny, směry a pohyby	<ul style="list-style-type: none">• roviny a směry na lidském těle• základní topografie orgánů

Pohybový systém, 17 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• orientuje se v topografii lidského těla• popíše obecnou stavbu kosti• vyjmenuje druhy kostí• vysvětlí stavbu kloubů• vyjmenuje pohyby v kloubech• popíše stavbu a funkci svalů a šlach• názorně ukáže jednotlivé orgány	<ul style="list-style-type: none">• kostní tkáň, kostnatění, růst kosti• stavba kostí – vrstvy, popis, dělení kostí• kostra lidského těla• kostra lebky• páteř• kostra hrudníku• kostra horní a dolní končetiny• spojení kostí – klouby• přehled kloubů a jejich funkce• svaly – stavba, funkce• přehled svalových skupin• svaly hlavy a krku• svaly hrudníku• svaly břicha a zad• svaly horní a dolní končetiny

Krev, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• vysvětlí funkci a složení krve• popíše krevní elementy, jejich funkci a množství• rozumí systému krevních skupin	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce krve• krevní plazma• krevní elementy – erytrocyty• krevní skupiny a Rh faktor• leukocyty• imunita• trombocyty• hemostáza

Oběhový systém, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše obecnou stavbu a funkci cév• popíše stavbu srdce• vysvětlí funkci srdce, projevy a řízení srdeční činnosti• popíše velký krevní oběh• vysvětlí průtok krve játry,• vysvětlí průtok krve srdcem• definuje pojem míza, mízní uzliny, mízní cévy• popíše stavbu a funkci mízních orgánů• popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle• rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu• názorně ukáže jednotlivé orgány	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce cév – tepny, žíly, vlásečnice• stavba srdce – dutiny srdeční, vrstvy srdce• funkce srdce – převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční – EKG, ECHO, ozvy• velký krevní oběh• žilní krevní oběh• krevní oběh mozkiem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh, krevní oběh plodu• mízní oběhový systém• slezina

Dýchací systém, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• definuje pojem zevní a vnitřní dýchání• vysvětlí pojmy dechový objem, kapacita plic, tkáňové dýchání• popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle• rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu• názorně ukáže jednotlivé orgány	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce dýchací soustavy• horní cesty dýchací• plíce – stavba a funkce• mechanika dýchání a řízení dýchání• plicní objemy

Trávicí systém, 19 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• vysvětlí základní funkci trávicího systému• definuje pojmy trávení, vstřebávání, vylučování, metabolismus• popíše stavbu a funkci trávicí trubice• popíše stavbu a funkci žaludku• popíše stavbu a funkci tenkého a tlustého střeva	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce trávicího systému• dutina ústní – stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy• hltan, jícen – stavba, funkce• žaludek – stavba, funkce• tenké střevo – stavba, funkce• tlusté střevo – stavba, funkce• játra – stavba, funkce

<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci jater a žlučových cest • popíše stavbu a funkci slinivky břišní • rozlišuje zevní a vnitřní sekreci slinivky břišní • popíše stavbu a fyziologickou funkci jednotlivých orgánů v lidském těle • rozumí funkci orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu • názorně ukáže jednotlivé orgány 	<ul style="list-style-type: none"> • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní – stavba, funkce • metabolismus tuku, cukru, bílkovin • vitamíny • složení potravy • projekce orgánů dutiny břišní
---	---

Močový a vylučovací systém, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci ledvin • popíše stavbu a funkci vývodných cest močových • definuje pojem mikce, diuréza • názorně ukáže jednotlivé orgány 	<ul style="list-style-type: none"> • význam vylučovacího systému pro organismus • ledviny – stavba, funkce • tvorba moči – řízení diurézy • vývodné cesty močové – stavba, funkce

Kožní systém, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci kůže • vyjmenuje přídatné kožní orgány • popíše stavbu a funkci mléčné žlázy 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány – vlasy, chlupy, nehty • mléčná žláza • laktace, význam kojení

Látkové řízení organismu, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci látkového systému • názorně ukáže jednotlivé orgány • objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav 	<ul style="list-style-type: none"> • látkové řízení organismu – hormony • přehled žláz s vnitřní sekrecí • hypotalamo-hypofyzární systém • hypofýza – stavba, funkce • štítná žláza – stavba, funkce • příštítná tělíska • nadledviny – stavba, funkce • slinivka břišní – stavba, funkce • varlata, vaječníky – stavba, funkce

Pohlavní systém, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí muže• popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí ženy• popíše základy fyziologie těhotenství a porodu• názorně ukáže jednotlivé orgány• vytvoří v elektronické podobě časovou osu menstruačního a ovulačního cyklu	<ul style="list-style-type: none">• pohlavní systém muže – stavba, funkce• pohlavní systém ženy – stavba, funkce• menstruační cyklus• fyziologické těhotenství, vývoj plodu• porod, porodní fáze

Nervové řízení organismu, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše stavbu a funkci nervové buňky• definuje pojem nervový systém• popíše stavbu jednotlivých druhů receptorů• popíše stavbu a funkci sluchového ústrojí• popíše stavbu a funkci zrakového ústrojí• vysvětlí stavbu a funkci mozku, prodloužené míchy, hřbetní míchy• názorně ukáže jednotlivé orgány	<ul style="list-style-type: none">• obecné zásady, stavba a funkce nervového systému• neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk• receptory – dělení• zrakové ústrojí• sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu• centrální nervový systém, periferní nervový systém• mícha a míšní nervy• hlavové nervy• vegetativní nervový systém• stavba a funkce mozku, mozkové obaly, korové analyzátory• spánek

Digitální aktivity:

Vytvoří opakovací kvíz v elektronické podobě na dané téma, poster v elektronické podobě na dané téma, popíše jednotlivé 3D anatomické modely pomocí webové aplikace (např. Corinth, aj.) a přiřadí pojmy do slepé mapy.

8.8.1.5 ZÁKLADY MIKROBIOLOGIE, IMUNOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENY

Učební osnova předmětu:	Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	34 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět Základy mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny je koncipován jako teoretický, který má žákům poskytnout informace a dovednosti z oblasti mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby byli připraveni na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- chápali podstatu fungování imunitního systému a možnosti jeho posílení,
- pochopili příčiny onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah mikroorganismů a životního prostředí,
- aby si uvědomovali roli zdravotnického personálu v epidemiologickém procesu,
- chápali souvislosti mezi mikroorganismy a zdravím člověka,
- aby si uvědomovali nutnost dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo je vybráno vzhledem k profilu absolventa a obsahuje témata týkající se osobního i profesního života. Předmět má propedeutický charakter, neboť poskytuje nezbytný odborný základ z vědních disciplín, které jsou potřebné pro kvalitní práci kvalifikovaného zdravotnického pracovníka.

STRATEGIE VÝUKY

Výuka navazuje na vědomosti z Biologie a ekologie a Ochrany a podpory veřejného zdraví, s cílem je rozšířit, prohloubit, uvést do souvislostí s každodenním osobním a profesním životem člověka.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- diskuse,
- řízené rozhovory,
- metoda výkladu.

Formy výuky

Hlavní formy výuky zahrnují:

- frontální výuka s využitím interaktivních prvků,
- skupinová práce,
- prezentační aktivity.

Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, sledováním aktuálních statistických dat a odrazu aktuální epidemiologické situace v zemi.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Kritéria hodnocení a klasifikace jsou stanovena podle školního řádu. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány různými formami ústního a písemného zkoušení. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Hodnoceny jsou také prezentace a aktivita žáků. Hodnotíme:

- správnost, užívání odborné terminologie,
- schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy.

Důraz je kladen také na formativní hodnocení s využitím zpětné vazby od učitele a vrstevnického hodnocení, dále sebehodnocení žáka. U žáků je podporována osobní odpovědnost za pokroky v procesu učení a poznání oblastí, ve kterých je možné se rozvíjet a zlepšovat.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení,
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- orientovat se v možnostech svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- rozvíjet svůj zájem o další studium.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat při řešení problémů, pracovat v týmu,
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému,
- získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence:

- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění dle potřeb charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě),
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.),
- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě.

Personální a sociální kompetence:

- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- přijímat hodnocení svých výsledků, přiměřeně na ně reagovat,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- být schopen sebehodnocení, sebekritiky a analýzy svých chyb.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Digitální kompetence:

- využívat znalostí práce s běžným základním a aplikačním programovým vybavením ve výuce a v praxi,

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií,
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména za použití celosvětové sítě Internet a data vyhodnocovat,
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Žáci se učí vytvářet a upevňovat takové hodnotové postoje, které jsou potřebné k jednání odpovědného aktivního občana, aby si uvědomili souvislosti mezi chováním ve společnosti a dopadem na zdraví jedince, nutnost respektování (ale i odlišnosti) legislativy v závislosti na kulturní vyspělosti prostředí, aby byli ochotni se angažovat nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí. V epidemiologii analyzujeme významné epidemie a pandemie v historii lidstva, jejich vznik, průběh a dopady na společnost.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí vidět souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními problémy. Diskutovat o postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život (v imunologii, epidemiologii nebo hygieně).

Člověk a svět práce

Žáci mají získat znalosti a kompetence k úspěšnému uplatnění se na trhu práce a naučit se orientovat v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru (mikrobiologie je důležitou součástí medicíny, farmacie, řady biologických vědních oborů). V hygieně žáci posuzují vliv různých pracovních činností a pracovního prostředí na zdraví člověka (komunální hygiena, hygiena ve zdravotnických zařízeních, hygiena dětí a mládeže).

Člověk a digitální svět

Žáci se učí efektivně využívat informační a komunikační technologie k získávání dat o epidemiologické situaci doma i ve světě, tato data kriticky vyhodnocovat a využít. Žáci v mikrobiologii využívají digitální nástroje pro tvorbu prezentačního nebo učebního materiálu, svou práci si vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti.

Digitální aktivity:

- žák vyhledá informace v otevřených zdrojích a využije je při skupinové práci,
- žák použije vhodné nástroje k opakování a procvičování učiva (Corint, Socrative, Umimebiologii aj.),
- žák vytvoří mentální mapu nebo poster pro opakování velkého tematického celku.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

- Biologie,
- Ochrana a podpora veřejného zdraví,
- Odborná latinská terminologie,
- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

2. ročník, 1 h týdně (34 hodin), povinný

Úvod do studia, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vysvětlí význam mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygienyvysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro péči o zdravíklasifikuje a charakterizuje mikroorganismy	<ul style="list-style-type: none">definice a náplň oborů mikrobiologie (bakteriologie, virologie, parazitologie, mykologie), imunologie, epidemiologie a hygienavýznam spolupráce jednotlivých oborů mikrobiologiemikroorganismy – jejich klasifikace a základní charakteristikavztah makroorganismu a mikroorganismu

Mikrobiologie, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">popíše mikrobiální osídlení zdravého člověkacharakterizuje patogenní mikroorganismyuvede příklady diagnostiky nakažlivých chorobvysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutikpopíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních onemocnění	<ul style="list-style-type: none">mikrobiální osídlení zdravého člověkabakteriologie, virologie, parazitologiemykologie (patogenita hub, typy mykóz)parazitologieodběr biologického materiálu, základy mikrobiologické diagnostikyantimikrobiální látkyrezistence bakterií na antibiotika

Imunologie, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">objasní pojem imunita a fungování imunitních mechanismůvysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příkladyvysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismuuvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunitní nemoci)	<ul style="list-style-type: none">imunitasložky imunitního systému a jejich funkce v organismudruhy imunityporuchy imunity

Epidemiologie, 8 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním• specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů• vysvětlí zásady a základní prostředky prevence infekčních onemocnění a význam očkování• objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení a navrhne možnosti jejich prevence	<ul style="list-style-type: none">• epidemický proces• podmínky šíření epidemického procesu• protiepidemická opatření• očkování• typy nákaz (respirační, alimentární, nákazy přenášené vektorem, poraněním zvířetem, ektoparazitární nákazy, nákazy přenášené pohlavním stykem, biologickým materiálem, nozokomiální nákazy) a jejich prevence

Hygiena, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci• objasní činnost orgánů hygienické služby• uvede předmět a úkoly komunální hygieny• vyhledá informace týkající se zajištění ochrany zdraví dětí a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě)• vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení• popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách	<ul style="list-style-type: none">• obory hygieny a náplň jejich činnosti• hygiena obecná a komunální• hygiena provozu zdravotnických zařízení

8.8.2 Ošetrovatelství a ošetrování nemocných

Učivo okruhu poskytuje žákům ucelený přehled o ošetrovatelství a ošetrování nemocných. Umožňuje jim získat odborné znalosti a praktické dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o nemocné potřebné pro poskytování komplexní ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu.

8.8.2.1 OŠETŘOVATELSTVÍ

Učební osnova předmětu:	Ošetrovatelství
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	836 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBEČNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět ošetrovatelství má žáky vést k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování pacientů s různými druhy chorob. Objasňuje systém klinických oborů a zvláštnosti ošetrovatelské péče u pacientů na oddělení vybraných klinických oborů.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelství, všeobecné ošetrovatelské péči a v ošetrovatelské péči v klinických oborech: vnitřního lékařství, chirurgie, urologie, ortopedie, traumatologie, neurologie, onkologie, gerontologie, gynekologie a porodnictví, pediatrie, kožního, očního, ORL, stomatologie a infekčního lékařství.

STRATEGIE VÝUKY

Vyučování má teoreticko-praktický charakter. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu, prezentací a praktického nácviku. Vzhledem k převaze praktických činností je třída při výuce v 1. a 2. ročníku dělena na skupiny v maximálním počtu 12 žáků. Dělení třídy ve 3. a 4. ročníku je závislé od počtu žáků ve třídě a podle stanoveného PHmax. Jednotlivé výkony, směřující k rozvoji odborných kompetencí, jsou předvedeny prakticky vyučujícím, a následně procvičovány na úrovni, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí. Při upevňování učiva je také uplatňována zásada spojení teorie s praxí, která vede žáky k tomu, aby získané vědomosti a dovednosti v odborném předmětu mohli včas a na odpovídající úrovni uplatnit v praxi. Z tohoto důvodu je praktické vyučování předmětu ošetrovatelství rozděleno ve 2. ročníku na výuku v odborné učebně ve škole s 6hodinovou dotací týdně a na výuku v reálném prostředí zdravotnického nebo sociálního zařízení se 4hodinovou dotací týdně. Aplikace teoretických poznatků a praktických dovedností v praxi je pro žáky významným motivačním činitelem, který přispívá k vytvoření a upevnění jejich kladného vztahu k povolání zdravotnického pracovníka.

Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací, řešením modelových situací a sledováním aktuálních vývojových trendů v ošetrovatelství. Do výuky jsou zařazeny i odborné exkurze, odborné přednášky a semináře, které také přispívají k rozvoji odborných kompetencí. Pozornost se zároveň věnuje bezpečnosti

a ochraně zdraví při práci. Na výuku ošetrovatelství se navazuje v předmětu Ošetrování nemocných a při odborné praxi.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje správnost užívání odborné terminologie, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými předměty a tématy. Do hodnocení je zařazeno i praktické provedení jednotlivých výkonů. Hodnotí se příprava a správnost vybraných pomůcek, praktické provedení výkonu, jeho přesnost a rychlost, schopnost přenést teoretické poznatky do praktického provedení. Součástí hodnocení je také používání vhodné komunikace, schopnost obhajovat své myšlenky a postoje při řešení modelových situací. Ve výuce je využíváno formativní hodnocení, které zahrnuje zpětnou vazbu k písemným testům, ale také průběžné komentáře k aktivitám žáků ve vyučování, zejména u praktických činností, čímž žáci lépe porozumí svým silným stránkám i oblastem, kde mohou své dovednosti zdokonalovat. Podporováno je vzájemné hodnocení a sebereflexe, která napomáhá žákům uvědomit si svůj pokrok v učebním procesu a vede ke kooperaci mezi žáky. Hodnoceny jsou také prezentační aktivity, které rozvíjejí odborné vědomosti a komunikativní dovednosti žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- rozvíjet svůj zájem o další studium a rozvíjet svou osobnost,
- s porozuměním poslouchat mluveným projevům (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- upevňovat si správné návyky k učení.

Kompetence k řešení problémů:

- porozumět zadání úkolu, problém formulovat a pojmenovat,
- vyhledat informace k dané problematice, třídít je, zpracovávat, navrhnout postup řešení,
- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích.

Komunikativní kompetence:

- orientovat se v odborné terminologii daného oboru v mluvené i psané podobě,
- vyjadřovat své názory a dokázat obhájit své postoje při řešení modelových situací.

Personální a sociální kompetence:

- být schopen sebereflexe,
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci,
- vědět, jaké faktory mají přímý vliv na zdraví člověka,
- charakterizovat odpovědný vztah ke svému zdraví.

Digitální kompetence:

- využívat a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání za použití digitálních technologií,
- schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení,
- učit žáky používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření,
- podporovat žáky v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- objasnit význam třídění odpadů,
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik,
- aplikovat vědomosti o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc,
- popsat zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví,
- orientovat se v systému péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce),
- dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb:

- charakterizovat pojem ošetrovatelské standardy,
- použít standardy péče v praktické činnosti,
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy,
- aplikovat získané vědomosti v praxi,
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy,
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin,
- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže,
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování,
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace,
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku),
- ošetřovat periferní žilní vstupy,
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propouštěním pacientů,
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby,

- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy,
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště,
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů,
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe,
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce,
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc,
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii,
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství, s jehož zásadami se setkají ve cvičení 1. ročníku v tématu Hygienická péče, Výživa nemocného. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů, se kterými jsou žáci seznámeni již v 1. ročníku a jejichž uplatňování se průběžně prolíná učivem 2., 3. i 4. ročníku.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Poukazuje na možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje). Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví a dodržování léčebného režimu. S tématem Psychohygiene zdravotnického pracovníka jsou žáci seznámeni v 1. ročníku.

Průřezově jsou žáci ve 3. a 4. ročníku seznamováni s prevencí a edukací nemocných, která se týká zejména zdravého životního stylu, čímž se podílí na předcházení chorob a jejich komplikací. Dále provádějí třídění odpadů a zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek. Tato problematika je aktuální zejména ve 2. ročníku v průběhu učiva Odběry biologického materiálu, Chirurgický celek.

Člověk a svět práce

Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má nejen určitý odborný profil, ale který se díky němu dokáže také úspěšně prosadit na trhu práce i v životě. Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického a ošetrovatelského týmu. K tomuto uvědomění přispívá učivo 1. ročníku Kategorizace zdravotnických pracovníků, Organizační struktura zdravotnických zařízení. Žák je veden ke znalosti ošetrovatelských standardů jednotlivých pracovišť, což si upevňuje prostřednictvím učiva 3. a 4. ročníku. Učí se písemné i verbální komunikaci při spolupráci s jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Člověk a digitální svět

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka. V oblasti vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a nutnému zajištění bezpečnosti při používání digitálních technologií. V odborné oblasti, napříč všemi ročníky, jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti. Žáci 3. a 4. ročník mohou využívat při výuce odbornou aplikaci léků Mediatel CZ. Digitální programy žákům umožňují tvorbu prezentačních materiálů, které mohou tvořit průřezově ve výuce 1. až 4. ročníku. Žák je seznámen s informačním systémem pracoviště v hodinách Informační a komunikační technologie. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací, například chorobopisem a sesterskou dokumentací.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- První pomoc,
- Odborná latinská terminologie,
- Klinická propedeutika,
- Ošetrování nemocných,
- Somatologie,
- Ochrana a podpora veřejného zdraví,
- Psychologie a komunikace,
- Informační a komunikační technologie.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

1. ročník, 4 h týdně (136 hodin), povinný

Úvod do učiva, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše význam koncepce současného ošetrovatelství• definuje a charakterizuje teorii ošetrovatelství• definuje základní rysy moderního ošetrovatelství• charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetrovatelství a vzdělávání zdravotnických pracovníků• uvede některé požadavky kladené na osobnost praktické sestry• vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů• zná kategorie zdravotnických pracovníků a požadavky na jejich vzdělání• jmenuje významné osobnosti ošetrovatelství	<ul style="list-style-type: none">• úvod do předmětu ošetrovatelství• charakteristika ošetrovatelství• historie ošetrovatelství, významné osobnosti• osobnost praktické sestry• etický kodex zdravotnických pracovníků• pracovníci ve zdravotnictví, formy vzdělávání

Organizace práce ve zdravotnických zařízeních, 9 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče• vymezí kompetence praktické sestry• vyhledá potřebné zákony a vyhlášky k výkonu své profese• rozumí organizaci práce ve zdravotnictví• charakterizuje jednotlivé typy zdravotnických zařízení• interpretuje význam týmové práce• interpretuje cíle léčebných řádů• respektuje práva pacientů• vysvětlí význam standardů• vysvětlí význam auditu ve zdravotnictví• uvede základní měřicí techniky• vysvětlí zajištění ochrany osobních údajů ve zdravotnictví (pacientů i zaměstnanců)• vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP na pracovišti	<ul style="list-style-type: none">• organizace a řízení ošetrovatelské péče• organizační struktura zdravotnických zařízení• náplň práce a kompetence praktické sestry• úkoly a povinnosti praktické sestry při zajišťování BOZP na pracovišti• přehled typů zdravotnických zařízení a specifikace jejich služeb• význam týmové práce ve zdravotnictví• organizační formy ošetrovatelské péče (primární a skupinová péče)• časové rozpisy služeb, pracovní náplň zdravotnických pracovníků -• léčebný řád, práva pacientů• akreditace zdravotnických zařízení, audit, standardizace péče

<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu 	
--	--

Ošetrovatelský proces, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje a vymezení ošetrovatelský proces • uvede jednotlivé fáze ošetrovatelského procesu • aplikuje ve své činnosti jednotlivé kroky ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) • definuje bio-psycho-sociální potřeby • určí hierarchii potřeb nemocných a navrhne intervenci uspokojování jejich potřeb • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelský proces • potřeby člověka (bio-psycho-sociální) • hierarchie potřeb nemocných • fáze ošetrovatelského procesu • zjišťování potřeb nemocných – získávání informací pozorováním, rozhovorem • definování problému a příčin • stanovení ošetrovatelského plánu, jeho realizace a hodnocení

Ošetrovací jednotka, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé typy ošetrovacích jednotek • definuje inventář a spotřební materiál • jmenuje základní vybavení ošetrovací jednotky • popíše význam dodržování BOZP při práci na ošetrovací jednotce • vysvětlí zásady práce na ošetrovací jednotce 	<ul style="list-style-type: none"> • typy ošetrovacích jednotek • vybavení ošetrovacích jednotek • inventář a spotřební materiál

Nemocný a nemocniční prostředí, 4 vyučovacích hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci • orientuje se v ošetrovatelské dokumentaci • zajišťuje činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním nemocných • rozumí pojmům hospitalizace, adaptace, maladaptace, hospitalismus • podílí se na prevenci hospitalismu 	<ul style="list-style-type: none"> • příjem, překlad, propuštění • zdravotnická dokumentace • adaptace nemocného na hospitalizaci

Vizita, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše funkci lékařské a sesterské vizity• vysvětlí rozdíl mezi lékařskou a sesterskou vizitou• asistuje u lékařské vizity• popíše organizaci práce praktické sestry před a po vizitě• orientuje se ve způsobech zaznamenávání informací po vizitě	<ul style="list-style-type: none">• charakteristika a druhy vizit• asistence u lékařské vizity• sesterská vizita

Obvazová technika – cvičení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje základní pojmy• popíše význam a účel obvazové techniky• vysvětlí zásady při obvazování• rozlišuje základní typy obvazového materiálu• názorně předvede přikládání jednotlivých typů obvazů• provede bandáž končetiny• popíše rizika nevhodně přiloženého obvazu	<ul style="list-style-type: none">• význam a účel obvazové techniky• zásady obvazové techniky• přehled a dělení obvazového materiálu• dělení obvazů dle použitého materiálu (šátkové, náplast'ové, prakové, prubanové a obinadlové obvazy• ošetřuje nekomplikované chronické rány• bandáže dolních končetin• imobilizační obvazy

Péče o pomůcky – cvičení, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• definuje pojmy dezinfekce, sterilizace a postupy prevence nozokomiálních nákaz• dokáže vyjmenovat typy a příčiny nozokomiálních nákaz• vysvětlí význam bariérové ošetrovatelské péče• uvede zásady hygieny rukou• připraví a použije dezinfekční roztoky• připraví pomůcky ke sterilizaci• rozliší druhy a způsoby dezinfekce• rozliší druhy a způsoby sterilizace	<ul style="list-style-type: none">• základní pojmy (kontaminace, dekontaminace, asepse, expirační doba, expoziční doba)• prevence nozokomiálních nákaz (bariérový způsob ošetrovatelské péče)• dezinfekce, druhy, způsoby, dezinfekční prostředky• příprava dezinfekčních prostředků, zásady přípravy a použití• sterilizace, druhy, způsoby• příprava materiálu ke sterilizaci (druhy obalového materiálu ke sterilizaci)• manipulace se sterilním materiálem• prevence nozokomiálních nákaz (bariérový způsob ošetrovatelské péče)

Lůžko a jeho úprava – cvičení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• posoudí stupeň soběstačnosti nemocných• charakterizuje využití jednotlivých typů lůžek• provede úpravu lůžka bez nemocného• provede úpravu lůžka s nemocným a použije pomůcky podle potřeb nemocných• vysvětlí rozdíl mezi léčebnými a vyšetřovacími polohami• aktivně využívá léčebné i vyšetřovací polohy• provede aktivizaci nemocných• provede změnu polohy nemocného, jeho posouvání či přenášení a otáčení	<ul style="list-style-type: none">• typy lůžek pro děti a dospělé, základní vybavení• pomůcky doplňující lůžko, pomocná zařízení lůžka• úprava lůžka bez nemocného• úprava lůžka s nemocným• léčebné a vyšetřovací polohy nemocného• posouzení stupně soběstačnosti• rozdělení a charakteristika pohybového režimu• změny poloh, posouvání, přenášení nemocných• nácvik sedu, stoje a chůze s nemocným

Hygienická péče u dětí a dospělých – cvičení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí význam hygienické péče• provede správně komplexní hygienickou péči u nemocných s různým stupněm sebestačnosti a soběstačnosti• asistuje při přebalování kojence a podílí se na vytvoření hygienických návyků u batolat• popíše zásady péče o vyprazdňování u dětí• aktivně pečuje o vyprazdňování nemocných• popíše stupně poškození kůže• dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky• charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál• používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin• ošetřuje nemocného s nekomplikovanou chronickou ránou• respektuje stud nemocných používáním vhodných pomůcek a komunikace	<ul style="list-style-type: none">• význam hygienické péče• hygienické návyky s přihlédnutím k věku nemocných• hygienické vyprazdňování• nácvik péče o dutinu ústní, zvláštní péče o dutinu ústní• ranní a večerní toaleta• celková koupel nemocného na lůžku s využitím prvků bazální stimulace• mytí vlasů, odšívování, péče o nehty• hygienická péče a péče o vyprazdňování u dětí• mytí znečištěného nemocného• péče o kůži• prevence opruzenin, dekubitů, příčiny vzniku, projevy• ošetřování nemocného s dekubity

Výživa nemocných – cvičení, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• stanoví nutriční skóre• vyjmenuje zásady racionální výživy• popíše dietní systém	<ul style="list-style-type: none">• význam dietního stravování• jednotný dietní systém

<ul style="list-style-type: none"> • popíše příznaky dehydratace • sleduje bilanci tekutin • popíše možné způsoby podávání stravy nemocným • rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování • pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy • popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebepěče • připraví pomůcky a prostředí k podávání stravy nesoběstačným nemocným • připraví pomůcky k podávání enterální výživy • vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání 	<ul style="list-style-type: none"> • objednávání a dodávání stravy na ošetrovací jednotku • příprava nemocného ke stravování (úprava polohy, hygiena před stravováním) • příprava a podávání stravy nemocnému dle stupně sebepěče • podávání stravy nesoběstačným nemocným • zásady správné hydratace (vedení bilance tekutin) • podávání přípravků výživy nazogastrickou sondou a perkutánní endoskopickou gastrostomií
---	--

Sledování fyziologických funkcí – cvičení, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii vyjmenuje základní subjektivní a objektivní příznaky nemoci • změří tělesné parametry • vypočítá BMI index • změří různými způsoby tělesnou teplotu • rozlišuje různé druhy teploměrů • změří hodnotu tlaku krve různými technikami • změří hodnoty pulsu a dechu • sleduje stav vědomí • rozliší kvalitativní a kvantitativní poruchy vědomí • vysvětlí fyziologické a patologické hodnoty fyziologických funkcí • sleduje a změří fyziologické funkce, provádí záznam fyziologických funkcí do zdravotnické dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • sledování hmotnosti a výšky, výpočet BMI indexu, měření obvodů • měření tělesné teploty, místa měření, druhy teploměrů, záznam • měření krevního tlaku, hodnocení, záznam • měření pulsu a dechu, hodnocení, záznam • hodnocení stavu vědomí

Péče o odpočinek a spánek – cvičení, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně odbornou terminologii • vysvětlí význam a fáze spánku 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, význam a potřeba spánku • faktory ovlivňující kvalitu spánku • fáze spánku

<ul style="list-style-type: none"> • popíše zvláštnosti potřeb spojených s potřebou spánku • respektuje délku spánku vzhledem k věku nemocných • charakterizuje poruchy spánku • charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku • popíše rozdíl mezi pasivním a aktivním odpočinkem 	<ul style="list-style-type: none"> • poruchy spánku • spánková hygiena, zajištění kvalitního spánku • potřeba odpočinku • aktivní a pasivní odpočinek
---	---

Péče o nemocného s bolestí – cvičení, 5 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše typy a charakter bolestí • vyjmenuje faktory, které ovlivňují vnímání bolesti • používá analogové vizuální škály k objektivizaci bolesti • analyzuje zvláštnosti potřeb spojených s prožíváním bolesti • uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti • provádí záznamy o bolesti do zdravotnické a ošetrovatelské dokumentace • respektuje zásady multikulturního přístupu v péči o nemocného s bolestí 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika, význam bolesti • typy bolesti • faktory ovlivňující vnímání bolesti • kulturní specifika prožívání bolesti • aktivní ošetrovatelská péče při mírnění bolesti a její prevence

2. ročník, 10 h týdně (340 hodin), povinný

Péče o vyprazdňování moče a stolice – cvičení, 30 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • sleduje vyprazdňování močového měchýře • provádí sběr moče • změří hustotu moči • vede záznam o bilanci tekutin • asistuje u jednorázového cévkování ženy • popíše rozdíly mezi přípravou pomůcek k jednorázovému a k permanentnímu cévkování ženy • připraví pomůcky a asistuje u cévkování muže 	<ul style="list-style-type: none"> • sledování vyprazdňování močového měchýře (sběr, bilance, hustota, záznamy hodnot) • změny ve vyprazdňování moče – odborná terminologie • cévkování – účel, druhy cévek • asistence u cévkování ženy • asistence u cévkování muže • sledování vyprazdňování stolice • změny ve vyprazdňování stolice – odborná terminologie • klyzma (účel, druhy, praktické provedení) • inkontinence (typy, pomůcky)

<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o močové katétrů u nemocných starších 3 let • sleduje vyprazdňování stolice • zaznamenává změny ve vyprazdňování stolice • popíše rozdíly mezi jednotlivými typy klyzmat • na anatomickém modelu provede praktický nácvik jednotlivých druhů klyzmatu • vysvětlí pojem inkontinence • připraví a určí typ vhodných pomůcek pro inkontinentní pacienty 	
--	--

Podávání a aplikace léků – cvičení, 51 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • uvede, které způsoby podávání léčivých látek nemůže praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. provádět • popíše formy a postupy podávání a aplikace léků, požadavky na bezpečnost práce a případná rizika • rozumí principu objednávání a uložení léků • popíše specifika při práci s opiáty • popíše žádoucí a nežádoucí účinky léků • podává léky různými způsoby • připraví léky a pomůcky k inhalaci • zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii • připraví různé druhy injekcí • aplikuje různé druhy injekcí u dospělých a dětí starších 3 let věku • připraví antibiotika k podání různými způsoby • asistuje při aplikaci léků do žíly • asistuje při kanylaci periferních žil, ošetřuje periferní žilní vstupy • připraví infuzní roztok • asistuje při podání infúze • asistuje při podávání krevních přípravků 	<ul style="list-style-type: none"> • formy léků a jejich označení • objednávání a uložení léků, zvláštnosti při práci s opiáty • účinky a reakce na léky • perorální podávání léků • místní aplikace léků (do oka, ucha, nosu, na kůži a per rectum) • aplikace léků do dýchacích cest, inhalace • aplikace kyslíku, oxygenoterapie • aplikace injekcí, příprava nemocného, příprava pomůcek, zásady při aplikaci • aplikace injekcí do kůže a podkoží, místa vpichu, komplikace • aplikace injekcí do svalů, místa vpichu, komplikace • ředění antibiotik • příprava a asistence při aplikaci léků do žíly • asistence při kanylaci periferních žil • příprava a asistence při podávání infúzí • příprava a asistence při podávání krevních přípravků

Odběr biologického materiálu – cvičení, 54 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady při odběru biologického materiálu • způsoby vyšetření biologického materiálu, prevence přenosu infekčních chorob

<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu • vyjmenuje zásady prevence přenosu infekčních chorob při odběrech biologického materiálu • dodržuje zásady BOZP při odběru a vyšetření biologického materiálu • předvede edukaci nemocného před odběrem biologického materiálu – moč, stolice, sputum • připraví pomůcky a provádí odsávání sekretu z horních dýchacích cest u pacientů starších 10 let • odebírá kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál • popíše přípravu nemocného a pomůcek před jednotlivými technikami odběru krve a jiného biologického materiálu • provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve • připraví pomůcky k výplachu žaludku • asistuje při výplachu žaludku 	<ul style="list-style-type: none"> • odběry moči, zásady sběru, druhy vyšetření, orientační vyšetření moči • odběry stolice, druhy vyšetření, techniky odběru, zásady • odběry sputa • výtěry a stěry • odběry krve, technika odběru kapilární a venózní krve • výplach žaludku
---	---

Základní ošetrovatelské činnosti na chirurgických pracovištích – cvičení, 37 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše zásady zacházení se sterilním materiálem • rozlišuje základní chirurgické nástroje • popíše a připraví převazový vozík • popíše způsoby hojení ran • asistuje při převazu aseptických a septických ran • ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky • připraví sterilní stolek k malým chirurgickým výkonům • vyjmenuje různé typy drénů a drenáží • pečuje o nemocného s drénem • připraví pomůcky k výměně stomického sáčku • vyjmenuje základní body edukace nemocného před ošetřením okolí stomie a před výměnou stomického sáčku 	<ul style="list-style-type: none"> • rány – definice, způsoby hojení • převaz – definice, účel • základní chirurgické nástroje • převazový vozík, vybavení • asistence při převazu aseptických ran • asistence při převazu septických ran • příprava sterilního stolku k malým chirurgickým výkonům • druhy drénů, drenáží • péče o nemocného s drénem • péče o nekomplikované chronické rány • péče o stomie • předoperační a pooperační péče • příprava nemocného k jednotlivým punkcím, ošetření po punkci

<ul style="list-style-type: none"> • popíše úkoly praktické sestry v předoperační a pooperační péči • rozdělí pooperační komplikace a uvede příklady • vyjmenuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče u plánovaných a akutních operačních výkonů • popíše druhy punkcí • připraví nemocné k jednotlivým punkcím • popíše specifika péče o nemocné před a po punkci 	
---	--

Základy rehabilitačního ošetrovatelství – cvičení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • objasní význam rehabilitačního ošetrovatelství • vysvětlí prevenci vzniku imobilizačního syndromu • popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta a metody bazální stimulace • aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury • vysvětlí účinek tepla a chladu na organismus • předvede techniky dechové rehabilitace • vysvětlí význam kompenzačních pomůcek a jejich využití • prakticky používá tabulky hodnotící soběstačnost nemocného • orientuje se v systému lázeňské léčby • popíše tradiční balneologické procedury 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu, faktory ovlivňující pohyb • význam, metody a rozdělení rehabilitace • pasivní rehabilitační ošetrovatelství • polohování • aktivní rehabilitační ošetrovatelství – kondiční cvičení, dechová rehabilitace, nácvik sedu, vertikalizace • aplikace zábalů, obkladů, léčivých koupelí • aplikace tepla a chladu • prvky bazální stimulace • kompenzační pomůcky • hodnocení soběstačnosti • balneologie

Ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu, péče o mrtvé tělo – cvičení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše specifika péče o nemocné v terminálním stádiu 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelská péče o nemocné v terminálním stádiu • jisté a nejisté známky smrti • péče o mrtvé tělo • dokumentace při úmrtí

<ul style="list-style-type: none"> • poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým • pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného • orientuje se v dokumentaci, která souvisí s úmrtím • vysvětlí nutnost dodržování práv nemocných v terminálním stádiu a dodržování zdravotnické etiky • popíše zásady hospicové péče 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace s pozůstalými, etická stránka problému umírání a smrti • hospicová péče
--	---

**Organizační a metodická příprava – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení,
8 vyučovacích hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje interní předpisy BOZP, PO a krizových situací • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů • ukáže uložení resuscitačních pomůcek • dodržuje pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení • poskytuje první pomoc při úrazu na pracovišti • orientuje se v protiepidemiologických opatřeních • používá osobní ochranné prostředky, dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • používá pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací • popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu • pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva nemocných • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje platné ošetrovatelské standardy • definuje zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji 	<ul style="list-style-type: none"> • BOZP – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace • zápis do zdravotnické dokumentace a ostatní dokumentace • seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití • prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení • první pomoc při úrazech • protiepidemiologická opatření • zákaz konání práce ženami • poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo • seznámení s harmonogramem práce oddělení • zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných • seznámení se zdravotnickými pracovníky oddělení, kategorizace zdravotnických pracovníků • seznámení s léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení • péče o pomůcky – dezinfekce a sterilizace

<p>apod.), rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí dekontaminaci a dezinfekci pomůcek 	
--	--

Základní ošetrovatelská péče – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dokáže pečovat o lůžko nemocného s různým stupněm soběstačnosti • vykonává činnosti přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků a prádla • sleduje zdravotní stav nemocného • předchází vzniku imobilizačního syndromu • manipuluje s pomůckami doplňující lůžko • polohuje nemocné • sleduje poruchy celistvosti kůže • aktivně se podílí na prevenci opruzenin a dekubitů • provádí hygienickou péči o nemocné s různým stupněm soběstačnosti • využívá prvků bazální stimulace • dodržuje zásady podávání stravy s různým stupněm soběstačnosti • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP při poskytování ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o lůžko u nemocných s různým stupněm soběstačnosti, manipulace s pomůckami doplňující lůžko • sledování zdravotního stavu nemocného • polohování nemocných, prevence opruzenin a dekubitů • hygienická péče u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • využití prvků bazální stimulace • prevence vzniku imobilizačního syndromu

Péče o výživu – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady podávání stravy u nemocných s různým stupněm soběstačnosti • podávání stravy pro zvláštní lékařské účely • prevence váhového úbytku nemocných • prevence dehydratace nemocných • měření a zápis bilance tekutin

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetrovací jednotce • podává stravu nemocným s různým stupněm soběstačnosti • dohlíží na dodržování pitného režimu • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • měření a zápis příjmu potravy
--	---

Sledování fyziologických funkcí – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení,

20 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce • rozliší změny stavu vědomí • změří tělesnou teplotu různými způsoby • změří krevní tlak • změří puls a dech • změří výšku a váhu nemocného • změří tělesné obvody • zapíše veškeré údaje o fyziologických funkcích do dokumentace • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • sledování stavu vědomí • měření tělesné teploty, teplotní křivka • měření krevního tlaku, hodnocení, zápis do dokumentace • měření a sledování pulsu a dechu, hodnocení, zápis do dokumentace • sledování hmotnosti, výšky a tělních obvodů nemocných

Vizita – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava nemocného k vizitě • příprava pomůcek k vizitě

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • připraví nemocného k diagnostickým a léčebným výkonům • připraví nemocného a pomůcky k vizitě • aktivně asistuje u vizity • plní ošetrovatelské intervence v rámci svých kompetencí • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • asistence u vizity, plnění ošetrovatelských intervencí
--	--

Aplikace různých forem léků – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • používá správné pomůcky k podávání léků • podává léky dýchacím a zažívacím ústrojím • aplikuje léky na kůži a do dutin • stará se o nemocného s kyslíkovou terapií • aplikuje léky pod kůži a do svalu injekční formou u dospělých a dětí starších 3 let věku • asistuje při přípravě a aplikaci infuzních přípravků • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • podávání léků dýchacím a zažívacím ústrojím, sledování reakce nemocného • aplikace léků na kůži a do dutin • aplikace kyslíku – péče o nemocného s kyslíkovou terapií, péče o pomůcky, inhalace • aplikace léků injekční formou – aplikace pod kůži a do svalu • asistence při aplikaci injekcí, infuzních přípravků

Odběry biologického materiálu – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení, 16 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování bezpečnostních zásad při odběrech biologického materiálu

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • dodržuje bezpečnostní zásady při odběru biologického materiálu • fyzicky a psychicky připravit nemocného k odběrům biologického materiálu • provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce • provádí odběry i dalších druhů biologického materiálu • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • používá platné ošetrovatelské standardy 	<ul style="list-style-type: none"> • fyzická a psychická příprava nemocných na odběr • odběr materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické
---	---

Základy aktivizace nemocných – realizace cvičení ve zdravotnickém nebo sociálním zařízení,

12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o pohodlí nemocného • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných • zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace • podílí se na zvyšování soběstačnosti nemocného • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče 	<ul style="list-style-type: none"> • specifika při komunikaci s nemocnými různého věku • polohování a prevence dekubitů • komunikace s dlouhodobě hospitalizovanými nemocnými • komunikace se seniory • zvyšování soběstačnosti nemocných

Digitální aktivity:

Vytvoří edukační leták pro pacienty s určeným onemocněním; vytvoří kvíz v elektronické podobě zaměřený na odbornou terminologii.

3. ročník, 6 h týdně (186 hodin), povinný

Specifika ošetrovatelské péče u gerontologických pacientů, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologiipopíše změny doprovázející stářírespektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče seniorům a chronicky nemocnýmorientuje se v organizačním zajištění péče o staré a dlouhodobě nemocnévyjmenuje rizika vzniku imobilizačního syndromuuplatňuje principy prevence vzniku imobilizačního syndromuuvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocnésamostatně vyhledá informace o institucích sociální péče v regionu, které poskytují pomoc seniorům a dlouhodobě nemocnýmcharakterizuje zásady hospicové péčecharakterizuje paliativní péči a podmínky jejího poskytovánízdůvodní význam respitní péčerespektuje zásady multikulturního ošetrovatelství	<ul style="list-style-type: none">změny ve stáříetické aspekty holistického pohledu na stářízvláštnosti ošetrovatelské péče včetně preventivních opatření o staré a chronicky nemocnéorganizace péče o staré a dlouhodobě nemocné (zdravotnická a sociální zařízení)zařízení následné péče, respitní péče, charitativní zařízeníprincipy poskytování hospicové péčesociální důsledky chronické nemociústavy sociální péče

Specifika ošetrovatelské péče na interním oddělení, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologiicharakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých pracovištích interního odděleníuvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávatpopíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metodyspecifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na interním oddělení	<ul style="list-style-type: none">úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režimvyšetřovací metodyspecifika ošetrovatelské péče na interním oddělení

Ošetrovatelská péče o nemocné s chorobami dýchacích cest, 22 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství• uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem• respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství• popíše stavbu dýchacího systému• vysvětlí funkci dýchacího systému• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí dýchacího systému• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných• vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním dýchacích cest• rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům• vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	<ul style="list-style-type: none">• anatomie a fyziologie dýchacího systému• zánětlivá onemocnění dýchacích cest (laryngitis, epiglottitis, bronchitis, pneumonie)• astma bronchiale, alergie (vakcinace)• chronická obstrukční plicní nemoc• TBC• zvláštnosti onemocnění dýchacích cest v dětském věku

Ošetrovatelská péče o nemocné s chorobami oběhového systému, 27 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství• respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství• popíše stavbu oběhového systému• vysvětlí funkci oběhového systému• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí oběhového systému• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných• vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním oběhového systému	<ul style="list-style-type: none">• anatomie a fyziologie oběhového systému• ICHS, AP, NAP• AIM• srdeční insuficience• hypertenze• zánětlivá onemocnění srdce,• onemocnění tepen• trombembolická nemoc, rozdíly v potřebách akutní a chronické péče• onemocnění žil

Ošetrovatelská péče o nemocné s krevními chorobami, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství• uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem• respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství• popíše složení a funkci krve• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí krevních chorob• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných• vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním krve• charakterizuje zásady ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním krve• rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům• vysvětlí význam vhodné komunikace s dítětem, rodiči dítěte, v průběhu jeho nemoci i hospitalizace	<ul style="list-style-type: none">• fyziologie krve• anémie• leukémie• krvácivé choroby• zvláštnosti krevních chorob u dětí

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním zažívacího traktu, 26 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii• uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství• uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem• respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství• popíše stavbu zažívacího traktu• vysvětlí funkci zažívacího traktu• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí zažívacího systému• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí a vybraných skupin nemocných	<ul style="list-style-type: none">• anatomie a fyziologie zažívacího traktu• vředová choroba žaludku a dvanáctníku• onemocnění žlučníku a žlučových cest (zánět, konkrementy)• akutní a chronický zánět slinivky břišní• jaterní cirhóza• zácpa, průjem• onemocnění tenkého střeva• onemocnění tlustého střeva• zvláštnosti onemocnění zažívacího traktu u dětí (malabsorpční syndrom, průjmová onemocnění, mukoviscidóza)

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním trávicího traktu 	
--	--

Ošetrovatelská péče o nemocné s endokrinním a metabolickým onemocněním,

18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství popíše stavbu žláz s vnitřní sekrecí vysvětlí funkci žláz s vnitřní sekrecí orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí žláz s vnitřní sekrecí vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním žláz s vnitřní sekrecí rozlišuje jednotlivé typy diabetu objasní termíny spojené s léčbou a self-monitoringem nemocného s DM specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí a vybraných skupin nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a fyziologie žláz s vnitřní sekrecí hyperfunkce a hypofunkce štítné žlázy DM (rozdělení, zásady léčby dietou, inzulinoterapie, edukace, monitoring) zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s metabolickým onemocněním (fenylyketonurie, diabetes mellitus)

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním ledvin a močových cest, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství popíše stavbu ledvin a močových cest vysvětlí funkci ledvin a močových cest orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí ledvin a močových cest specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných 	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a fyziologie ledvin a močových cest záněty močových cest (cystitida, pyelonefritida) glomerulonefritida akutní a chronická renální insuficience, eliminační metody (hemodialýza, peritoneální dialýza) renální kolika (konkrementy) onemocnění prostaty inkontinence (druhy, pomůcky)

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním ledvin a močových cest 	
--	--

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním centrální nervové soustavy (CNS),

24 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství uplatňuje holistické pojetí dítěte v ošetrovatelství v souladu s jeho věkem i psychomotorickým vývojem popíše specifika ošetrovatelské péče na neurologickém oddělení respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství popíše stavbu a funkci centrální nervové soustavy orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí CNS specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním CNS rozlišuje různé druhy poruch vědomí popíše možnosti rehabilitační péče u nemocného s neurologickým postižením 	<ul style="list-style-type: none"> anatomie a fyziologie CNS porucha vědomí (kvantitativní, kvalitativní) péče o nemocné v komatu CMP zánětlivá onemocnění CNS (meningitis, encefalitis) epilepsie roztroušená skleróza Alzheimerova choroba Parkinsonova choroba zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí s onemocněním CNS (febrilní křeče, meningitis, epilepsie)

Specifika ošetrovatelské péče na vybraných odděleních, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých pracovištích chirurgického oddělení uvede činnosti, které podle vyhlášky 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na chirurgickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim vyšetřovací metody specifika ošetrovatelské péče na oddělení chirurgickém, traumatologickém a ortopedickém

<ul style="list-style-type: none"> • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody • popíše specifika ošetrovatelské péče na oddělení chirurgickém, traumatologickém a ortopedickém 	
--	--

Ošetrovatelská péče o nemocné na chirurgickém oddělení, 14 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • popíše stavbu a funkci gastrointestinální soustavy • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí na chirurgickém oddělení • charakterizuje jednotlivé druhy kýly • charakterizuje náhlé příhody bříšní • rozliší jednotlivé druhy stomií • popíše indikace vedoucí k amputaci • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných na chirurgickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie a fyziologie GIT • náhlé příhody bříšní – rozdělení, projevy • kýly • akutní pankreatitida • biliární kolika • apendicitis • střevní neprůchodnost – ileus • stomie • amputace končetiny

Ošetrovatelská péče o nemocné s onemocněním pohybového systému, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • popíše stavbu pohybového systému • vysvětlí funkci pohybového systému • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí pohybového systému • popíše oblasti péče o nemocného po operaci kloubů • vybere vhodné rehabilitační postupy u pacienta po TEP kolene a kyčle 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie a fyziologie pohybového systému • zánětlivá a metabolická onemocnění (polyartritida, dna) • artróza • totální endoprotéza kolenního a kyčelního kloubu (TEP)

<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s onemocněním pohybového aparátu 	
--	--

Digitální aktivity:

Vytvoří edukační materiál se zaměřením na prevenci u předem stanoveného onemocnění v elektronické podobě.

4. ročník, 6 h týdně (174 hodin), povinný

Ošetrovatelská péče o nemocné s traumatologickým onemocněním, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • popíše stavbu a funkci kostí a kloubů • rozumí mechanismu vzniku poranění kostí, kloubů a svalů • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě traumatologických poranění • popíše jednotlivé typy poranění hlavy • popíše jednotlivé typy poranění páteře a míchy • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u vybraných skupin nemocných • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných s traumatologickým poraněním 	<ul style="list-style-type: none"> • anatomie kostí a kloubů • poranění kostí (typy zlomenin) • poranění kloubů a svalů • zlomeniny krčku femuru (extenze, osteosyntéza) • poranění mozku (komoce, kontuze, komprese, krvácení, edém mozku) • poranění páteře a míchy

Ošetrovatelská péče na onkologickém oddělení, 36 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onkologických onemocnění • vysvětlí rozdíl mezi chemoterapií a radioterapií • vyjmenuje nežádoucí účinky onkologické léčby 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, vyšetřovací metody, BOZP při práci • způsoby terapie onkologicky nemocných • ošetrovatelská péče o nemocné v průběhu a po aktinoterapii, prevence a terapie post radiačního syndromu • ošetrovatelská péče o nemocné v průběhu chemoterapie

<ul style="list-style-type: none"> • popíše zásady BOZP a předepsané standardy ošetrovatelské péče v kontaktu s onkologicky nemocným • popíše specifika ošetrovatelské péče u nemocných na onkologickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním plic • ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním GITu • ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním prsu • ošetrovatelská péče o nemocné s nádorovým onemocněním kůže
--	--

Ošetrovatelská péče na gynekologicko-porodnickém oddělení, 33 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě nemocí zevních a vnitřních gynekologických orgánů • objasní nutnost zajištění psychické pohody u žen s gynekologickým onemocněním • popíše přípravu a péči o nemocnou před a po malém gynekologickém zákroku • popíše jednotlivá období těhotenství • vysvětlí význam návštěv těhotenské poradny • popíše specifika ošetrovatelské péče u žen v průběhu porodu • charakterizuje průběh fyziologického šestinedělí • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelské péče u žen v šestinedělí • objasní nutnost zajištění psychické pohody u žen v šestinedělí • popíše znaky fyziologického novorozence • popíše první ošetření novorozence • vysvětlí význam kojení 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • anatomie a fyziologie ženského pohlavního systému • ošetrovatelská péče o ženu se zánětlivým onemocněním • ošetrovatelská péče o ženu před a po malých gynekologických zákrocích • ošetrovatelská péče o ženu s nádorovým onemocněním vnitřních gynekologických orgánů • ošetrovatelská péče o ženu před a po operačním výkonu • průběh těhotenství, těhotenská poradna • ošetrovatelská péče o ženu před a po porodu • ošetrovatelská péče o novorozence • ošetrovatelská péče o ženu v šestinedělí • kojení

Práce v terénu, v dětských zařízeních a léčebných ústavech, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a náplň práce v ambulanci, vedení dokumentace

<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči • orientuje se v úsecích a náplních práce v ambulantních zařízeních • popíše postupy při poskytování ošetrovatelské péče nemocným v domácí péči • popíše specifika práce v ústavních zařízeních • seznamuje se s činnostmi potřebnými pro zajištění herních aktivit dětí • vysvětlí význam osobní asistence • zdůvodní význam sociálně právní ochrany dětí • popíše typy náhradní rodinné péče 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelská péče u dětí a dospělých v domácí péči • specifika práce v dětských centrech, stacionářích, ozdravovnách, dětských domovech • specifika práce v ústavech pro děti s různými formami handicapu • osobní asistence • typy náhradní rodinné péče • zařízení ústavní a ochranné výchovy
--	--

Ošetrovatelská péče na infekčním oddělení, 18 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě infekčních onemocnění • vysvětlí význam očkování jako prevenci infekčních chorob • popíše specifika ošetrovatelské péče o děti a dospělé nemocné na infekčním oddělení • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí a dospělých s infekčním onemocněním • popíše zásady bariérového systému ošetrovatelské péče • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • úseky a charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, diferencovaná ošetrovatelská péče, vyšetřovací metody • ošetrovatelská péče u dětí s infekčními chorobami (běžné dětské infekční nemoci) • očkovací kalendář • ošetrovatelská péče o nemocné s infekční mononukleózou • ošetrovatelská péče o nemocné s hepatitidami typu A, B, C • ošetrovatelská péče o nemocné s HIV infekcí a s AIDS

Ošetrovatelská péče na psychiatrickém oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě psychiatrických onemocnění • definuje závislost • popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné na psychiatrickém oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • ošetrovatelská péče o nemocné se schizofrenií • ošetrovatelská péče o nemocné s psychózou • ošetrovatelská péče o nemocné s duševními poruchami vyvolanými užíváním psychoaktivních látek • ošetrovatelská péče o nemocné s různými typy závislostí

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče u jednotlivých duševních nemocí • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí a dospělých s psychiatrickým onemocněním • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrování nemocných s duševní nemocí • vyjmenuje práva duševně nemocných 	
---	--

Ošetrovatelská péče na očním oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě očních vad a onemocnění • popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné s onemocněním oka • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí a dospělých s onemocněním oka 	<ul style="list-style-type: none"> • charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • oční vady (vrozené, získané) • ošetrovatelská péče o nemocného s kataraktou • ošetrovatelská péče o nemocného s glaukomem

Ošetrovatelská péče u nemocných na otorinolaryngologickém (ORL) oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě ORL onemocnění • popíše specifika péče o nemocné na oddělení ORL • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí a dospělých s ORL onemocněním 	<ul style="list-style-type: none"> • charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • ošetrovatelská péče u dětí a dospělých před a po adenotomii, tonzilektomii • ošetrovatelská péče u dětí s otitis media • ošetrovatelská péče u nemocných s Menierovou chorobou

Ošetrovatelská péče na dermatovenerologickém oddělení, 15 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim a vyšetřovací metody na kožním oddělení 	<ul style="list-style-type: none"> • charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • ošetrovatelská péče o děti a dospělé se zánětlivým a alergickým onemocněním kůže

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě dermatovenerologických onemocnění • popíše zásady bariérového systému ošetrovatelské péče, řídí se zásadami BOZP při práci • popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné s kožními a pohlavními chorobami • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u dětí a dospělých s kožními a pohlavními chorobami • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetrovatelská péče o nemocné s bércovým vředem • ošetrovatelská péče o nemocného s psoriásou • ošetrovatelská péče o nemocného s pohlavními chorobami (dispenzarizace, depistáž, povinnost hlášení)
---	--

Ošetrovatelská péče na stomatologickém oddělení, 12 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě na stomatologickém oddělení • popíše charakter práce, vybavení, léčebný režim • popíše význam prevence ve stomatologii • určí a pojmenuje základní a speciální pomůcky k ústní hygieně • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem, dospělým a seniorům • popíše specifika ošetrovatelské péče o nemocné na stomatologickém oddělení • vysvětlí zásady ošetrovatelské péče u nemocných na stomatologickém oddělení • manipuluje s dentálním materiálem 	<ul style="list-style-type: none"> • charakter práce, vybavení oddělení, léčebný režim, vyšetřovací metody • preventivní postupy ve stomatologii • základní a speciální pomůcky pro ústní hygienu • ošetrovatelská péče o nemocné s parodontitis • ošetrovatelská péče o nemocné s poraněním čelistních kostí a zubů • dentální materiály

Digitální aktivity:

Vytvoří edukační materiál pro pacienty s určeným onemocněním v elektronické podobě.

8.8.2.2 OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH

Učební osnova předmětu:	Ošetřování nemocných
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	840 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět Ošetřování nemocných využívá poznatky ze všech odborných předmětů. Cílem odborné výuky je seznámení žáků se zdravotnickým prostředím, provádění praktických dovedností v reálném prostředí a nácvik kooperace praktické sestry s ostatními členy zdravotnického týmu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému přístupu při vykonávání ošetrovatelské péče o nemocné v reálném prostředí zdravotnických zařízení, k dodržování všech etických a právních norem ve vztahu k pacientovi, spolupracovníkům i k sobě samému.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Učivo vychází z kurikulárního rámce odborného vzdělávání, především ze základu pro poskytování ošetrovatelské péče, který poskytuje znalosti z vybraných klinických oborů, lékařských věd a psychologie. Prakticky jsou zde realizovány znalosti z okruhu ošetrovatelství a ošetřování nemocných. Důraz je kladen na rozvoj praktických dovedností.

K rozvíjení komunikativních dovedností žáků v rámci předmětu Ošetřování nemocných jsou využívány vědomosti a znalosti, které žáci získávají v hodinách všeobecně vzdělávacích předmětů, například Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Základy společenských věd.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět má praktický charakter s využitím teoretických znalostí. Je vyučován ve 3. a 4. ročníku v reálných podmínkách zdravotnických a sociálních zařízeních, se kterými má škola uzavřenou smlouvu. Dělení třídy ve 3. a 4. ročníku je závislé od počtu žáků ve třídě a podle stanoveného PHmax. Výuka probíhá ve skupinách pod vedením odborné učitelky nebo učitelky praktického vyučování. Součástí výuky jsou odborné exkurze, odborné přednášky, semináře a jeden souvislý blok 4týdenní odborné praxe ve 3. ročníku.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní, písemnou a praktickou. Do ústního hodnocení je zahrnuto zejména zjišťování vědomostí související s prováděním ošetrovatelských a odborných činností, orientace v základních diagnózách na daných pracovištích. Písemné hodnocení je realizováno pomocí testů a tvorby žákovské ošetrovatelské dokumentace. Při hodnocení bude také kladen důraz na:

- hloubku porozumění učiva a schopnost aplikace poznatků do praxe,
- správnost, užívání odborné terminologie,
- správnost vybraných pomůcek, praktické provedení výkonu, jeho přesnost a rychlost,

- důsledné a zodpovědné provádění ošetrovatelské péče,
- komunikativní schopnosti žáka ve vztahu k pacientům a personálu pracoviště,
- schopnost kooperace v pracovním kolektivu.

Ve výuce je využíváno formativní hodnocení, které zahrnuje zpětnou vazbu zejména u praktických činností, čímž žáci lépe porozumí svým silným stránkám i oblastem, kde mohou své dovednosti zdokonalovat. Podporováno je vzájemné hodnocení a sebereflexe, která napomáhá žákům uvědomit si svůj pokrok při realizaci odborných činností a komunikativních dovedností v průběhu ošetrování nemocných. Je podporována vzájemná spolupráce mezi žáky při provádění praktických činností. Prvky formativního hodnocení jsou využívány také při hodnocení žákovské ošetrovatelské dokumentace.

Do závěrečného hodnocení se započítává i hodnocení odborné praxe ve 3. ročníku. Nesplnění požadavků kladených na odbornou praxi, včetně docházky, znamená nesplnění předpokladů k závěrečné klasifikaci předmětu Ošetrování nemocných ve třetím ročníku. Docházka na odbornou praxi se řídí rozpisem směn na jednotlivých pracovištích dané nemocnice. Odbornou praxi je potřeba absolvovat v plném rozsahu, omluva je možná jen ze závažných důvodů, případně na základě lékařského potvrzení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k řešení problémů:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností,
- diskutovat o problému,
- porozumět zadání úkolu,
- získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení,
- zdůvodnit, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažených výsledků.

Komunikativní kompetence:

- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- vyjadřovat se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje, být empatický k druhému člověku.

Personální a sociální kompetence:

- být zodpovědný, důsledný a schopný zorganizovat si práci,
- být schopen spolupracovat,
- aktivně navazovat a udržovat mezilidské vztahy,
- být schopen projevit svůj názor,
- být schopen sebereflexe,
- odhadovat své schopnosti a možnosti adekvátně situaci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- ctít život jako nejvyšší hodnotu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a životy druhých lidí,
- poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život,
- znát vlastní práva i povinnosti,
- aktivně se podílet na ochraně životního prostředí,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie,
- respektovat práva a osobnost druhých lidí, dodržovat zákony a vystupovat proti všem formám diskriminace,
- chápat specifika odlišných kultur.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců.

Matematické kompetence:

- správně převádět a používat běžné jednotky,
- dokázat provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy.

Digitální kompetence:

- podporovat žáky při využívání digitálních technologií pro efektivní organizaci práce a plnění odborných úkolů,
- vést žáky k aplikaci digitálních nástrojů při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze,
- podporovat žáky v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace,
- získat přehled o zdravotnických programech daného zdravotnického zařízení.

ODBORNÉ KOMPETENCE

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje:

- objasnit význam třídění odpadů,
- objasnit význam správné manipulace s kontaminovaným materiálem a odpadem.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci:

- osvojit si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a být schopen zajistit odstranění závad a možných rizik,
- být vybaven vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázat poskytnout první pomoc,
- mít osvojeny zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznat možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví,
- znát systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), umět uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce),
- znát a dodržovat základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence.

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb:

- dokázat charakterizovat pojem ošetrovatelské standardy,
- dokázat použít standardy péče v praktické činnosti,
- osvojovat si nové technologické a odborné postupy,
- aplikovat získané vědomosti v praxi,
- kvalitou své práce zajišťovat dobré jméno organizace.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péči:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy,
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychologický stav a schopnost příjmu potravin,

- provádět komplexní hygienickou péči o nemocného, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže,
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin, pečovat o vyprazdňování,
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury,
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu,
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí,
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetřovatelství včetně metod bazální stimulace,
- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku),
- ošetřovat periferní žilní vstupy,
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propouštěním pacientů,
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o mrtvé tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta,
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby,
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků,
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy,
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště,
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů,
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe,
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika, zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce,
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc,
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče:

- podávat léčebné přípravky, s výjimkou radiofarmak, léčivé přípravky nemůže podávat formou nitrožilní injekce, infuzí nebo aplikací do epidurálních katetrů a dále u dětí do 3 let věku formou intramuskulární injekce,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost,
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii,
- odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál,
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve,
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie,
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentárky.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratickém společenství

Žák je veden především k respektování člověka jako svébytné osobnosti, která má v demokratické společnosti svá práva i povinnosti s ohledem na jeho socio-kulturní zvláštnosti. Zvláště využívá znalosti z okruhu multikulturního ošetřovatelství. Velký důraz je kladen na dodržování práv pacientů, zdravotnické etiky a kodexu sester. Toto téma se rozvíjí v každém ročníku, zejména pak ve 3. ročníku v tematickém celku např.: Organizační a metodická příprava.

Člověk a životní prostředí

Průřezové téma Člověk a životní prostředí se podílí na zvyšování gramotnosti pro udržitelnost rozvoje a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. Cílem je, aby žáci pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a za svůj přístup k životnímu prostředí. V souvislosti s odborným vzděláváním žáků poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí, zdraví a využívání moderní techniky a technologie v zájmu udržitelnosti rozvoje. Poukazuje na možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a udržitelnosti rozvoje v daném oboru vzdělání a v občanském životě (např. nástroje právní, ekonomické, informační, technické, technologické, organizační, prevence negativních jevů, principy udržitelnosti rozvoje). Žáci provádějí v rámci výuky edukační činnost se zaměřením na zdravý životní styl a vědomí odpovědnosti za své zdraví (např. psychohygienu zdravotnického pracovníka, prevence předcházení nemocí). Žáci se učí správnému nakládání s odpady, podílejí se na třídění zdravotnického odpadu dle platných vyhlášek.

Toto téma se rozvíjí v každém ročníku, zejména pak ve 3. ročníku v tematickém celku např.: Organizační a metodická příprava.

Člověk a svět práce

Cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a s ním měnící se požadavky, které mu pomohou při jeho rozhodování o další profesní a vzdělávací orientaci. Jedním ze základních cílů vymezených tímto rámcovým vzdělávacím programem je příprava takového absolventa, který má vysoký odborný profil, díky kterému se dokáže úspěšně prosadit na trhu práce, při uplatňování pracovních práv i v osobním životě.

Žák si osvojuje postavení praktické sestry v hierarchii zdravotnického a ošetřovatelského týmu (např. kategorizace zdravotnických pracovníků). Je veden ke znalosti ošetřovatelských standardů jednotlivých pracovišť (např. harmonogram práce a organizační řád jednotlivých pracovišť). Učí se písemně i verbální komunikaci při spolupráci s jednotlivými členy zdravotnického týmu.

Toto téma se rozvíjí v každém ročníku, zejména pak ve 3. ročníku v tematickém celku např.: Organizační a metodická příprava.

Člověk a digitální svět

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka. V oblasti vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a nutnému zajištění bezpečnosti při používání digitálních technologií. V odborné oblasti, napříč všemi ročníky, jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti a pro tvorbu prezentačního materiálu. Žák je seznámen s konkrétním informačním systémem pracoviště. Žák umí pracovat se zdravotnickou dokumentací (chorobopisem a sesterskou dokumentací).

Toto téma se rozvíjí v každém ročníku, zejména pak ve 3. ročníku v tematickém celku např.: Organizační a metodická příprava.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

3. ročník, 14 h týdně (434 hodin), povinný

Organizační a metodická příprava, 21 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• řídí se zásadami a dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací• dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými• zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti• zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace• provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace• používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, pro ochranu osobních údajů• zná uložení resuscitačních pomůcek• zná pravidla prevence, ošetření a evidenci drobných poranění, které vznikly ve zdravotnickém zařízení• dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti• orientuje se v protiepidemiologických opatřeních• používá osobní ochranné prostředky• zná pravidla týkající se ochrany člověka za mimořádných situací• pracuje podle etického kodexu a respektuje práva nemocných• spolupracuje se členy zdravotnického týmu• aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech• dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče dle standardu daného pracoviště• popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu• zná zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.),	<ul style="list-style-type: none">• BOZP – dodržování zásad při práci, poučení o zásadách týkajících se zachování mlčenlivosti, dodržování zákona o nezneužívání osobních dat zneužívání léků, zdravotnického materiálu, zdravotnických tiskopisů a dokumentace• zápis do zdravotnické dokumentace• seznámení s uložením resuscitačních pomůcek, jejich použití• prevence, ošetření a evidence drobných poranění, která vznikla ve zdravotnickém zařízení• protiepidemiologická opatření• poučení o ochraně člověka za mimořádných situací a její význam, signály obecného ohrožení, příprava obyvatel k evakuaci, evakuační zavazadlo.• zdůraznění nutnosti respektovat práva nemocných• seznámení se zdravotnickými pracovníky oddělení, kategorizace zdravotnických pracovníků• seznámení s harmonogramem práce, léčebným a organizačním řádem oddělení, specifika jednotlivých oddělení• péče o pomůcky – desinfekce a sterilizace

<ul style="list-style-type: none"> rozpozná možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a je schopen zajistit odstranění závad a možných rizik vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek 	
--	--

Vizita, 28 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řídí se zásadami BOZP zná a dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti zná a dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace připraví nemocného k diagnostickým a léčebným výkonům připraví nemocného a pomůcky k vizitě aktivně asistuje u vizity plní ošetrovatelské intervence v rámci svých kompetencí 	<ul style="list-style-type: none"> příprava nemocného k vizitě zajištění vhodné polohy nemocného k vizitě příprava pomůcek k vizitě asistence u vizity plnění ošetrovatelských intervencí po vizitě

Péče o vyprazdňování, 70 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řídí se zásadami BOZP dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace pečuje o vyprazdňování nemocného sleduje pravidelnost vyprazdňování stolice popíše pravidla prevence zácpy pečuje o inkontinentního nemocného podává různé druhy klyzmat sleduje pravidelnost vyprazdňování močového měchýře sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebeděče provede hygienu genitálu, dezinfekci močového katetru a výměnu močového sáčku aktivně pečuje o inkontinentní nemocné 	<ul style="list-style-type: none"> péče o vyprazdňování stolice – prevence obstipace, péče o inkontinentního nemocného, nácvik defekace, klyzma péče o vyprazdňování moči – sledování diurézy, péče o nemocné s inkontinencí moči, asistence u cévkování muže a ženy práce s dokumentací, zápis bilance tekutin, vyprazdňování

<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovateľských dovednostech • dodržiava správne pracovné postupy ošetrovateľskej starostlivosti • používa správnu odbornú terminológiu 	
---	--

Odběry biologického materiálu, 70 vyučovacích hodin

výsledky vzdelávania	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • riadi sa zásadami BOZP • dodržiava zákon o zachovaní mlčenlivosti • dodržiava zákon o nezneužívaní osobných údajov, liekov, zdravotníckeho materiálu, tiskopisov a dokumentácie • dodržiava bezpečnostné zásady pri odbere biologického materiálu • fyzicky a psychicky pripraví nemocného k odtieraniu biologického materiálu • vykonáva rôzne druhy odtieraní biologického materiálu • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovateľských dovednostech • dodržiava správne pracovné postupy ošetrovateľskej starostlivosti • používa správnu odbornú terminológiu 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržiavanie bezpečnostných zásad pri odtieraní biologického materiálu • fyzická a psychická príprava nemocných na odtieranie • odtieranie materiálu na hematologické, biochemické, mikrobiologické, imunologické, cytologické, bioptické a serologické vyšetrenia

Aplikace různých forem léků, 70 vyučovacích hodin

výsledky vzdelávania	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • riadi sa zásadami BOZP • dodržiava zákon o zachovaní mlčenlivosti • používa správne pomôcky k podávaniu liekov • dodržiava zásady BOZP pri manipulácii s kyslíkom a kyslíkovou lahvou • dodržiava zákon o nezneužívaní osobných údajov, liekov, zdravotníckeho materiálu, tiskopisov a dokumentácie • podáva lieky dýchacím a zažívacím ústrojím • aplikuje lieky na kožu a do dutín • stara sa o nemocného s kyslíkovou terapiou • aplikuje lieky pod kožu a do svalov injekčnou formou • asistuje pri príprave a aplikácii infúzií a transfúzií 	<ul style="list-style-type: none"> • podávanie liekov dýchacím a zažívacím ústrojím, sledovanie reakcie nemocného • aplikácie liekov na kožu a do dutín • aplikácie kyslíku – starostlivosť o nemocného s kyslíkovou terapiou, starostlivosť o pomôcky, inhalácie • aplikácie liekov injekčnou formou – aplikácie pod kožu a do svalov • aplikácie inzulínu, sledovanie účinku na zdravotný stav nemocného • aplikácie antikoagulancií, sledovanie nežiaducich účinkov • asistencie pri aplikácii i. v. injekcií • asistencie pri aplikácii infúzií • asistencie pri aplikácii transfúzií, sledovanie posttransfúzií reakcií

<ul style="list-style-type: none"> • sleduje a zaznamenává nežádoucí účinky léků aplikovaných injekční formou • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • vykonává činnosti přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	
--	--

Asistence u převazu ran, 56 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • plní ošetrovatelské intervence v rámci svých kompetencí • připraví pomůcky a dokumentaci k převazu ran • připraví nemocného k převazu ran • asistuje při převazech a ošetřování aseptických a septických ran • pečuje o chronickou ránu • pečuje o stomii • asistuje při převazech invazivních vstupů • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • příprava pomůcek k převazu • vybavení převazového vozíku • příprava nemocného k převazu • asistence při převazech a ošetřování ran • asistence při převazech aseptické rány • asistence při převazech septické rány • péče o nemocného s drény • péče o chronické rány • péče o stomii • péče o invazivní vstupy

Aktivizace pacientů, komunikace, 63 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řídí se zásadami BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledávání a uspokojování psychických a sociálních potřeb • specifika při komunikaci s nemocnými různého věku

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • pečuje o pohodlí nemocného • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe • aktivně vyhledává a uspokojuje psychické a sociální potřeby nemocných • využívá základy rehabilitačního ošetřovatelství, prvky bazální stimulace • zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace • předchází vzniku imobilizačního syndromu • sleduje zdravotní stav nemocného • podílí se na zvyšování soběstačnosti nemocného • provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • bojuje proti vzniku hospitalismu • aplikuje teoretické znalosti v ošetřovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetřovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámení se základy rehabilitačního ošetřovatelství • bazální stimulace • polohování a prevence dekubitů • komunikace s dlouhodobě hospitalizovanými nemocnými • komunikace se seniory • zvyšování soběstačnosti nemocných • prevence vzniku hospitalismu
---	--

Příjem, překlad, propuštění, úmrtí pacienta, 56 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hygienické zásady a BOZP • dodržuje zákon o zachování mlčenlivosti • dodržuje zákon o nezneužívání osobních dat, léků, zdravotnického materiálu, tiskopisů a dokumentace • připraví nemocného na překlad, propuštění • spolupracuje při přijetí, překlada a propuštění nemocného • vede příslušnou dokumentaci • poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým 	<ul style="list-style-type: none"> • příjem nemocného na oddělení, práce s dokumentací • příprava nemocného na překlad či propuštění, komunikace s nemocným • práce s dokumentací • péče o mrtvé tělo, práce s dokumentací • soupis cenností • komunikace s pozůstalými

<ul style="list-style-type: none"> • pečuje o tělo zemřelých a provádí činnosti spojené s úmrtím nemocného • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče • používá správnou odbornou terminologii 	
--	--

Digitální aktivity:

Vedeme žáky k aplikaci digitálních nástrojů při praktických cvičeních, simulacích a projektech, které odpovídají jejich budoucí profesní dráze.

4. ročník, 14 h týdně (406 hodin), povinný

Specifika ošetrovatelské péče o nemocné na vybraných klinických pracovištích, 350 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si a aplikuje specifika ošetrovatelské péče u pacientů různých věkových kategorií a kultur • pozoruje zdravotní stav pacientů • ošetřuje pacienty v rámci svých kompetencí • dodržuje ošetrovatelské standardy • pracuje pod odborným dohledem a spolupracuje s ostatními členy zdravotnického týmu • hájí práva nemocných a dodržuje mlčenlivost • pečuje o staré a chronicky nemocné s ohledem na specifika této kategorie pacientů • orientuje se ve zdravotnické dokumentaci • podílí se na preventivní a kurativní péči • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o nemocné na vybraných klinických pracovištích s ohledem na její specifika • ošetrovatelské činnosti zdravotnického pracovníka v ambulantní péči

Specifika ošetrovatelské péče na vybraných specializovaných pracovištích, 56 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vzdělávací a osobnostní nároky na zdravotnického pracovníka ve vybraných oborech • charakterizuje specifické postupy ošetrovatelské péče na vybraných specializovaných pracovištích • popíše možnosti sociální péče o vybrané skupiny klientů 	<ul style="list-style-type: none"> • specifika ošetrovatelské péče na gynekologicko-porodnickém úseku (odborná přednáška) • péče o ženu před, během a po porodu (odborná přednáška a exkurze na porodním sále a oddělení šestinedělí) • specifika ošetrovatelské péče na pediatrickém úseku (odborná přednáška, odborná exkurze)

<ul style="list-style-type: none"> • popíše důležitost propojení zdravotní a sociální péče u vybrané skupiny klientů • podílí se na činnostech při zajištění herních aktivit dětí • používá správnou odbornou terminologii 	<ul style="list-style-type: none"> • zdravotně-sociální péče o děti s různými typy zdravotního a mentálního handicapu (odborná přednáška a exkurze ve vybraných stacionářích a ústavech sociální péče) • specifika ošetrovatelské péče na psychiatrickém úseku (odborná přednáška) • pracoviště psychiatrického oddělení – Psychiatrická nemocnice Opava, lůžkové oddělení psychiatrie (odborná exkurze) • specifika péče o závislé osoby (odborná přednáška, exkurze) • specializovaná dentální pracoviště (odborná exkurze a přednáška)
---	--

Digitální aktivity:

Podporujeme žáky v integraci digitálních technologií do odborné komunikace, prezentací a tvorby dokumentace.

8.8.3 Sociální vztahy a dovednosti

Okruh formuluje vztah žáků k povolání a rozvíjí jejich profesní a sociální kompetence, zejména vztah k nemocným. Žáci jsou vedeni k osvojení vybraných znalostí a dovedností a jejich aplikaci při řešení konkrétních pracovních problémů a situací.

8.8.3.1 PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Učební osnova předmětu:	Psychologie a komunikace
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	159 hodin (1 hod. přesunuta do předmětu Ochrana a podpora veřejného zdraví)

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Předmět psychologie seznamuje žáky se základními psychologickými pojmy a jevy, které se týkají prožívání a chování každého člověka. Pozitivně ovlivňuje a rozvíjí osobnost žáka. Napomáhá jim uvědomovat si vlastní identitu, rozvíjet své schopnosti, kriticky myslet a vyvarovat se nástrahám moderní civilizace, přijmout odpovědnost za vlastní rozhodnutí a jednání, zvládat zátěžové situace v životě a co nejvíce porozumět sám sobě a světu, v němž žijí. Učí žáky chápat specifika lidského vývoje a řešit mezigenerační problémy, a tím pozitivně ovlivňuje sociální a emoční inteligenci žáka a jeho komunikační dovednosti tak, aby byli připraveni na kontakt s lidmi všech věkových skupin. Vede žáky k toleranci a pochopení lidí, jejichž život je zatížen nemocí, handicapem nebo náročnou životní situací a tím formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, především vztah k nemocným.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Výuka poskytuje žákům základní poznatky z obecné psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie, vývojové psychologie, zdravotnické psychologie a patopsychologie. Učivo je zaměřeno na osobnostní rozvoj, komunikační dovednosti a upevňování zásad společenského chování žáka. Vede k tomu, aby žáci porozuměli jiným lidem i sobě a dovedli řešit náročné životní situace a vyrovnávat se zátěžemi, které na člověka klade život v současné době.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je chápán jako teoreticko-praktický. Vyučovací metody se volí tak, aby žáky pozitivně motivovaly k zájmu o předmět psychologie. Při probírání nového učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru, komunikace, použití audiovizuálních a diskusních metod. Aktivita žáků je podněcována vypracováním a prezentací samostatných prací, použitím námětových her a inscenačních metod. Prostřednictvím vhodných vyučovacích metod a forem práce se přispívá k osvojování dovednosti řešit problémy, racionálně se učit, pracovat s odborným textem a jinými zdroji informací. V závislosti na počtu žáků lze výuku dělit. Dělené hodiny (cvičení) slouží k přímému rozvíjení psychosociální gramotnosti žáků. Při výuce v menší skupině žáci získávají větší prostor pro sebepoznání, sebeuvědomění, prezentaci vlastních názorů, postojů a hodnot. Zároveň cvičení umožňuje rozvíjení individuálních komunikačních dovedností, zejména rétorické schopnosti argumentace, dodržování zásad produktivní diskuse, asertivního jednání

a evalvace v sociální interakci. Výuku lze efektivně rozšířit o exkurze do zařízení, která se zabývají problematikou psychického zdraví a nemoci.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád. Hodnocení se provádí formou ústní i písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených a zavřených testových úloh. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, forma vyjadřování a vystupování, aplikování své emoční a sociální inteligence a využívání mezipředmětových vztahů. Hodnotí se dovednosti řešit zadané modelové a problémové situace, vyjadřovat se k dané problematice a pracovat s informacemi. Důraz je kladen na formativní hodnocení, které zahrnuje vzájemné hodnocení, zpětnou vazbu a sebehodnocení. Hodnoceny jsou také referáty, prezentace, popřípadě další samostatné práce a aktivita žáků.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky,
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat,
- dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- posuzovat reálně své duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích,
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí,
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky podle svých schopností,
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci,
- popsat vlastní práva i povinnosti.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám,
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

Digitální kompetence:

- využívat prostředí MS Teams k ukládání, sdílení učebních materiálů, vypracovávání úkolů a testování,
- respektovat sociální pravidla chování při interakci v digitálním prostředí a jednat eticky,
- vyhledávat informace z různých zdrojů v digitálním prostředí,
- využívat poznatky a získávat informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání,
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni ke vhodné míře sebevědomí, sebe-odpovědnosti a schopnosti morálního úsudku (např. 4. ročník Etika ve zdravotnictví, 2. ročník Psychologie osobnosti).

Umí si klást základní existenční otázky a hledat na ně odpovědi s možným řešením. Jsou schopni odolávat myšlenkové manipulaci. Dovedou jednat s lidmi, diskutovat o citlivých nebo kontroverzních otázkách, hledat kompromisní řešení (např. 3. ročník Umění komunikace).

Člověk a životní prostředí

Žáci chápou postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život (např. 2. ročník Determinace vývoje osobnosti).

Znají zásady zdravého životního stylu a mají povědomí odpovědnosti za své zdraví (např. 4. ročník Zdravotnická psychologie, 3. ročník Vývojová psychologie – rizikové chování v období adolescence).

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k odpovědnosti za vlastní život a zdraví při vykonávání profese a jejich rizik (např. 4. ročník Psychologie zdravotnického pracovníka).

Umí formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností a zvládá efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli.

Žáci chápou nutnost celoživotního učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj (např. 2. ročník Člověk jako osobnost, 4. ročník psychologie zdravotnického pracovníka).

Člověk a digitální svět

Žáci napříč všemi ročníky využívají prostředky ICT k tvorbě prezentací, referátů a zadaných úkolů a chápou digitální média jako prostředek pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů. Postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi vnímají v sociálním kontextu.

Žáci jsou vedeni k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě, k posuzování přínosů a rizik digitalizace pro jedince, společnost, kvalitu života a životního prostředí.

V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro výkon profese.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

2. ročník, 2 h týdně (68 hodin), povinný

Psychologie jako věda, 8 vyučovacích hodin, z toho 4 hodiny cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje předmět psychologie • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • popíše výzkumné metody a techniky používané v psychologické praxi • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět psychologie • odvětví psychologie • využití psychologie v praxi • historický vývoj psychologie • významné osobnosti psychologie • výzkumné metody a techniky • biologická a sociální determinace lidské psychiky

Obecná psychologie, 20 vyučovacích hodin, z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní psychické procesy a stavy člověka • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • vyjmenuje myšlenkové operace, objasní myšlenkové řešení problému • vysvětlí význam řeči a na příkladech objasní poruchy řeči • popíše jednotlivé druhy a typy paměti, určí převládající typ své paměti • vysvětlí význam posilování paměti u starších lidí • charakterizuje učení a jeho typy • popíše zásady efektivního učení • rozliší základní druhy emocí 	<ul style="list-style-type: none"> • psychické jevy • poznávací procesy člověka • vnímání • poruchy vnímání • stavy pozornosti • poruchy pozornosti • představivost a fantazie • kreativita člověka • proces paměti • poruchy paměti • posilování paměti • využití názorné paměti v životě • proces myšlení a řeči • poruchy myšlení a řeči • inteligence a její poruchy

<ul style="list-style-type: none"> • objasní podstatu a význam představivosti a fantazie • uvede, které psychické jevy jsou významné pro práci zdravotnického pracovníka a proč • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • proces učení • tipy k efektivnímu učení • emoce a jejich zvládnutí • emoční a sociální inteligence • testování a rozvíjení inteligence
---	--

Člověk jako osobnost, 20 vyučovacích hodin, z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje osobnost • vymezí determinanty vývoje osobnosti • charakterizuje potřeby, jejich základní členění a vztah potřeb k motivaci • popíše vlastní hodnotový systém, postoje a zájmy • vysvětlí význam vůle pro život člověka • charakterizuje základní typy osobnosti podle vybraných typologií • vyjmenuje složky charakteru a uvede příklady daných charakterových vlastností • popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládnutí náročných pracovních a životních situací • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika osobnosti • determinace vývoje osobnosti • motivační proces • potřeby člověka • zájmy, návyky, postoje • schopnosti a dovednosti • hodnotová orientace • volní procesy • prokrastinace, poruchy vůle • rysy osobnosti • temperament • typologie osobnosti • charakter • řešení náročných životních situací • stres a techniky jeho odbourávání • bio-psycho-somatická jednotota osobnosti • poruchy osobnosti • požadavky na osobnost zdravotnického pracovníka

Základy sociální psychologie, 20 vyučovacích hodin, z toho 10 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje předmět a cíle sociální psychologie • vysvětlí pojem socializace a fáze socializačního procesu • vyjmenuje formy sociálního učení, a ty demonstruje na konkrétních příkladech • vysvětlí rozdíl mezi sociální a biologickou zralostí 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět a cíle sociální psychologie • socializace člověka a její poruchy • sociální učení • sociální vnímání • chyby sociální percepce • sociální adaptace a interakce • sociální skupiny • vztahy ve skupině • mezilidské konflikty a jejich zvládnutí

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem sociální vnímání a dokumentuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti • charakterizuje základní typy sociálních skupin, vymezí jejich znaky • definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu • uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro zvládnání náročných pracovních a životních situací • uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • sociální pozice, status, role • rodina jako sociální skupina • funkce rodiny a její poruchy • syndrom CAN, EAN • domácí násilí • náročné životní situace a jejich zvládnání • základy etikety • pravidla chování při různých společenských příležitostech
--	--

3. ročník, 2 h týdně (62 hodin), povinný

Umění komunikace – nácvik komunikačních dovedností, 24 vyučovacích hodin, z toho 12 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací • identifikuje významy neverbálních signálů a kontroluje svůj neverbální projev • na modelových situacích předvede jednotlivé typy neverbální komunikace • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace • dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování • vyjmenuje zásady asertivní komunikace a uplatní je v praxi • rozliší devalvační a evalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci • diskutuje a použije argumenty při řešení problému • odhalí chyby a nedostatky v komunikaci a navrhne jiné řešení 	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a etiketa komunikace • neverbální komunikace, první dojem • mimika • haptika a gestika • proxemika • pantomimika • paralingvistické jevy • verbální komunikace • komunikační styly • asertivita • nácvik asertivního chování • komunikační techniky • direktivní, nedirektivní způsob chování • evalvace, devalvace v komunikaci s klientem • překážky v komunikaci • diskuse, argumentace • zvláštnosti komunikace s lidmi s handicapem • zvláštnosti komunikace se seniory • komunikace s nemocným dítětem a jeho rodinnými příslušníky • komunikace s agresivním nemocným

<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o svém dalším profesním zaměření • identifikuje direktivní a nedirektivní způsob chování • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí • vyjmenuje zásady komunikace s nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným • popíše zvláštnosti komunikace u nemocných s psychickými obtížemi • uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím • vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS a mentálním postižením • objasní zásady komunikace s pacienty cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace s klientem pod vlivem alkoholu a drog • komunikace s klientem s psychickými problémy • komunikace s nevyléčitelně nemocným a umírajícím • komunikace s klienty s PAS (postižení autistického spektra)
---	---

Evoluční část ontogeneze, 14 vyučovacích hodin, z toho 7 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nakreslí ontogenetickou křivku • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období • uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí význam hry u dětí různého věku • vyjmenuje typy her a přiřadí je k jednotlivým věkovým obdobím • na příkladech vysvětlí zásady výchovy u dětí • definuje školní zralost • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap 	<ul style="list-style-type: none"> • ontogenetická křivka, zákonitosti vývoje • prenatální období • novorozenecké období • kojenecké období • batolecí období • význam hry a hračky • předškolní věk • školní zralost, vstup do školy • styly výchovy v rodině • mladší školní věk • období pubescence • období adolescence • rizikové chování v období dospívání • vliv rodičů a rodinného prostředí na vývoj jedince

Stabilizační část ontogeneze, 12 vyučovacích hodin, z toho 6 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap 	<ul style="list-style-type: none"> • mladší dospělost • funkce rodiny • střední dospělost • krize středního věku • sociálně patologické jevy v období dospělosti • starší dospělost • příprava na stáří

Involuční část ontogeneze, 12 vyučovacích hodin, z toho 6 hodin cvičení

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v jednotlivých etapách života • určí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka promítají specifika jednotlivých vývojových etap • vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání • charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým 	<ul style="list-style-type: none"> • presenium • senium • dlouhověkost • problematika demence • ageismus • thanatologie • fáze umírání • hospicová péče

4. ročník, 1 h týdně (29 hodin), povinný**Zdravotnická psychologie, 20 vyučovacích hodin**

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví • definuje podle WHO pojmy zdraví a nemoc • vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného • popíše, jak se nemoc nebo zdravotní postižení může projevit v chování a jednání člověka (dítěte, dospělého, seniora a příbuzných pacienta) • na příkladech rozezná různé postoje pacienta k nemoci 	<ul style="list-style-type: none"> • předmět a cíle zdravotnické psychologie • vliv nemoci na psychiku člověka • potřeby nemocného člověka • postoj člověka k nemoci • subjektivní prožívání nemoci • adaptace a maladaptace na nemoc • iatropatogenie • psychologie bolesti, strachu a úzkosti • psychosomatická onemocnění • uplatnění psychologie v klinických oborech • medicíny

<ul style="list-style-type: none"> • popíše proces adaptace na nemoc a hospitalizaci • vyjmenuje maladaptáční projevy chování nemocného • vysvětlí pojmy hospitalismus a iatrogenie • popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností • popíše vliv prostředí ambulance a nemocničního zařízení na psychiku člověka • vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti • vyjmenuje, které faktory se podílejí na prožívání bolesti • diskutuje o etických tématech moderní medicíny • rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům • charakterizuje pocity a problémy pacienta v odlišném jazykovém nebo kulturním prostředí • komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností, zejména vlivu sociokulturního prostředí • popíše důsledky zátěžových situací na psychiku 	<ul style="list-style-type: none"> • psychologická problematika života • s handicapem • mechanismus vzniku psychických poruch • klasifikace psychických poruch • multikulturní péče ve zdravotnických zařízeních • multikulturní specifika vybraných menšin • etika ve zdravotnictví
--	---

Psychologie zdravotnického pracovníka, 7 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech rozliší a zhodnotí různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka • charakterizuje osobnostní předpoklady zdravotníka pro výkon jeho povolání • objasní příznaky syndromu vyhoření a účinné způsoby prevence vzniku syndromu 	<ul style="list-style-type: none"> • nároky na osobnost zdravotnického pracovníka • psychické a fyzické zatížení zdravotnických pracovníků • profesionální chování, profesní adaptace, deformace • syndrom vyhoření – příčiny, projevy • syndrom vyhoření – prevence vzniku • relaxační techniky

Psychologické směry a významné osobnosti psychologie, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje podstatu psychologických směrů a vyjmenuje jejich hlavní představitele	<ul style="list-style-type: none">• přehled psychologických směrů• významné osobnosti v psychologii

8.8.4 Povinně volitelné předměty

Učivo prohlubuje a navazuje na znalosti žáků z odborných předmětů, a to ze Somatologie, Psychologie a komunikace. Svým obsahem rozvíjí jak odborné, tak i klíčové kompetence, a tím naplňuje profil absolventa.

8.8.4.1 SEMINÁŘ ZE SOMATOLOGIE

Učební osnova předmětu:	Seminář ze somatologie
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	29 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Seminář ze somatologie je zařazen jako povinně volitelný předmět do čtvrtého ročníku.

Předmět Seminář ze somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Poskytuje žákům základní vědomosti z klinicky aplikované anatomie a fyziologie. Učí základy latinské terminologie, prohlubuje a navazuje na znalosti žáků z odborných předmětů, především Somatologie, Ošetřovatelství, Klinické propedeutiky. Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- znali anatomii a fyziologii jednotlivých orgánů lidského těla,
- dovedli používat odbornou latinskou terminologii,
- uměli pracovat s digitálními technologiemi pro získávání a sdílení odborných poznatků.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou situována postupně tak, aby na sebe plynule navazovala anatomie a fyziologie daných celků a získané poznatky mohly být využity v dalších odborných předmětech.

STRATEGIE VÝUKY

Při probírání učiva je volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru s využitím znalostí žáků z již získaných informací v průběhu studia. Výklad je doplňován názornými ukázkami, anatomickými modely, obrazy, PC, prezentacemi na interaktivní tabuli, prací v interaktivním výukovém programu např. Corinth, prací s 3D brýlemi. Žáci mohou používat pracovní listy, mohou řešit úkoly samostatně nebo společně ve skupinách, jsou uplatňovány metody vzájemného učení, čímž rozvíjíme např. kompetenci k učení, sociální a personální kompetenci.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Vycházíme z klasifikačního řádu. Hodnocení se provádí formou ústní a písemnou. Písemné hodnocení je formou otevřených úloh nebo testů. Při hodnocení se sleduje: odborná znalost daného učiva, zvládnutí odborného názvosloví, forma vyjadřování, schopnost logicky myslet a uvádět učivo do souvislosti s jinými probranými tématy. Hodnoceny jsou také individuální výstupy žáků v hodinách, prezentace, referáty, kvízové

aktivity žáků, samostatná práce a aktivita žáků. Hodnocení probíhá převážně individuální formou, je využíváno sumativní a formativní hodnocení a sebehodnocení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky,
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,
- uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný,
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- spolupracovat při řešení problémů ve skupinách, např. popis 3D modelu, uplatňovat při řešení různé metody a myšlenkové operace.

Komunikativní kompetence:

- formulovat a obhajovat své myšlenky, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, porozumět odborné terminologii v písemné i ústní podobě.

Personální a sociální kompetence:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti,
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a přijímat radu i kritiku,
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastnímu vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce.

Digitální kompetence:

- používat specifický software, digitální nástroje a zařízení potřebné pro jejich oborové zaměření,
- podporovat integraci digitálních technologií do odborné komunikace, odborných prezentací, kvízů.

ODBORNÉ KOMPETENCE:

- ovládat přesné a odborné vyjadřování, rozumět základní odborné terminologii.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život, životní prostředí, jsou seznamováni s riziky, které nese stresové prostředí např. na kardiovaskulární systém (Oběhový systém), zažívací systém (Trávicí systém).

Žáci jsou seznamováni s významem prevence, kontroly vlastního těla v oblasti samovyšetření, např. v prevenci nádorového onemocnění prsu (Kožní systém).

Člověk a digitální svět

Žáci používají různé typy komunikační a informační technologie k přípravě na výuku i ve výuce, jsou seznámeni s nezastupitelností moderních technologií v současné výuce. Žáci jsou vedeni k tomu, aby aktivně

používali nejen technologická zařízení ve výuce, ale orientovali se také v použití dostupného softwaru, který usnadňuje a zefektivňuje proces učení a umožňuje další profesní i osobní rozvoj. Žáci využívají digitální nástroje pro tvorbu prezenčního, výkladového a učebního materiálu, svou práci vzájemně hodnotí, sebehodnotí, sdílí na zvoleném úložišti.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Somatologie,
- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných,
- Odborná latinská terminologie.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

4. ročník, 1 h týdně (29 hodin), volitelný

Funkční morfologie tkání, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • rozlišuje typy a funkce jednotlivých tkání • vysvětlí proces regenerace 	<ul style="list-style-type: none"> • tkáň – stavba a definice • epitelová tkáň – dělení dle tvarů, vrstev, funkce • pojivová tkáň – vazivo, chrupavka, kost • svalová tkáň – dělení • nervová tkáň • parenchymatická tkáň • regenerační schopnost tkání

Pohybový systém, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • orientuje se v topografii lidského těla • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy • popíše obecnou stavbu kosti a svalů 	<ul style="list-style-type: none"> • kostní tkáň, kostnatění, růst kosti • stavba kosti – vrstvy, popis, dělení kostí • kostra lidského těla • kostra lebky • páteř • kostra hrudníku • kostra horní a dolní končetiny • spojení kostí – klouby • přehled kloubů a jejich funkce • svaly – stavba, funkce • přehled svalových skupin

Krev, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše složení krve• vysvětlí význam krevních elementů	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce krve• krevní plazma• krevní elementy – erytrocyty, leukocyty, trombocyty• hemostáza• krevní skupiny a Rh faktor• imunita

Oběhový systém, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše obecnou stavbu orgánů• vysvětlí správnou funkci orgánů• vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce cév – tepny, žíly, vlasečnice• stavba srdce – dutiny srdeční, vrstvy srdce• funkce srdce – převodní srdeční systém, tep, krevní tlak, srdeční objem, zevní projevy srdeční• velký krevní oběh• žilní krevní oběh• krevní oběh mozkem, vrátnicový oběh, koronární oběh, placentární oběh, oběh u plodu• mízní oběhový systém• slezina

Dýchací systém, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše obecnou stavbu orgánů• vysvětlí správnou funkci orgánů• vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce dýchací soustavy• horní cesty dýchací• plíce – stavba a funkce• mechanika dýchání a řízení dýchání• plicní objemy

Trávicí systém, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii• popíše obecnou stavbu orgánů• vysvětlí správnou funkci orgánů• vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy	<ul style="list-style-type: none">• stavba a funkce trávicího systému• dutina ústní – stavba, funkce, zuby, jazyk, slinné žlázy• hltan, jícn – stavba, funkce• žaludek – stavba, funkce

	<ul style="list-style-type: none"> • tenké střevo – stavba, funkce • tlusté střevo – stavba, funkce • játra – stavba, funkce • žlučník a žlučové cesty • slinivka břišní – stavba, funkce
--	--

Močový a vylučovací systém, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětlí správnou funkci orgánů • vysvětlí správnou funkci orgánové soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> • význam vylučovacího systému pro organismus • ledviny – stavba, funkce • tvorba moči – řízení diurézy • vývodné cesty močové – stavba, funkce

Kožní ústrojí, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše obecnou stavbu orgánů • vysvětlí správnou funkci orgánů • dovede zdůvodnit význam kojení 	<ul style="list-style-type: none"> • stavba a funkce kůže • přídatné kožní orgány – vlasy, chlupy, nehty • mléčná žláza • laktace, význam kojení

Látkové řízení organismu, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci žláz s vnitřní sekrecí 	<ul style="list-style-type: none"> • látkové řízení organismu – hormony • přehled žláz s vnitřní sekrecí • hypofýza – stavba, funkce • štítná žláza – stavba, funkce • příštítná tělíska • nadledviny – stavba, funkce • slinivka břišní – stavba, funkce

Nervové řízení organismu, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • vysvětlí proces regenerace • popíše stavbu a funkci orgánů nervového systému • definuje pojem nervový systém 	<ul style="list-style-type: none"> • obecné zásady, stavba a funkce nervového systému • neuron, synapse, reflexy, reflexní oblouk • receptory – dělení • zrakové ústrojí • sluchové ústrojí, ústrojí polohy a pohybu

<ul style="list-style-type: none"> • popíše zrakový receptor • popíše stavbu a funkci sluchového ústrojí 	<ul style="list-style-type: none"> • centrální nervový systém, periferní nervový systém • mícha a míšní nervy • hlavové nervy • vegetativní nervový systém
--	--

Pohlavní systém, 2 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše stavbu a funkci pohlavního ústrojí, muže a ženy 	<ul style="list-style-type: none"> • pohlavní systém muže – stavba, funkce • pohlavní systém ženy – stavba, funkce • menstruační cyklus

8.8.4.2 SEMINÁŘ Z PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Učební osnova předmětu:	Seminář z psychologie a komunikace
Kód a název oboru vzdělání:	53-41-M/03 Praktická sestra
Forma vzdělávání:	Denní
Celkový počet hodin za studium:	29 hodin

Učební osnova je platná od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.

OBECNÝ CÍL PŘEDMĚTU

Seminář z psychologie a komunikace je zařazen jako povinně volitelný předmět do čtvrtého ročníku. Jeho cílem je doplnit a prohloubit učivo druhého, třetího a čtvrtého ročníku a připravit žáky k profilové maturitní zkoušce z Psychologie a komunikace.

CHARAKTERISTIKA UČIVA

Témata jsou sestavena vzhledem k profilu absolventa. Učivo navazuje na témata předmětu Psychologie a komunikace a vede k využívání poznatků v práci i v osobním životě.

STRATEGIE VÝUKY

Předmět je chápán jako teoretický. Vede k hlubšímu porozumění psychických jevů, stavů a procesů u lidí a k lepšímu zvládnutí životních a pracovních situací.

Metody výuky

Využíváme tyto metody výuky:

- práce s digitálními zdroji,
- řízený rozhovor a diskuse,
- vypracování a prezentace zadaných témat.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ ŽÁKŮ

Základ pro hodnocení prospěchu tvoří klasifikační řád.

Vzhledem k volitelnému charakteru předmětu se klade důraz především na aktivní přístup žáka a schopnost aplikovat získané znalosti v reálném životě. Při hodnocení se sleduje odborná správnost, forma vyjadřování a vystupování, aplikování své emoční a sociální inteligence a využívání mezipředmětových vztahů. Důraz je kladen na formativní hodnocení, které zahrnuje vzájemné hodnocení, zpětnou vazbu a sebehodnocení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Kompetence k učení:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání,

- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k řešení problémů:

- vyhledat informace k dané problematice, třídít je a zpracovávat, dosažené výsledky prezentovat a aplikovat v konkrétních situacích,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Komunikativní kompetence:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat,
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje,
- používat přiměřené verbální i neverbální prostředky v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

Personální a sociální kompetence:

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí,
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání, uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Digitální kompetence:

- využívat prostředí MS Teams k ukládání, sdílení učebních materiálů, vypracovávání úkolů a testování,
- respektovat sociální pravidla chování při interakci v digitálním prostředí a jednat eticky,
- vyhledávat informace z různých zdrojů v digitálním prostředí,
- využívat poznatky a získává informace v oblasti svých zájmů a pro své další vzdělávání,
- správně využívat informace z různých zdrojů nesených na různých médiích.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Člověk a digitální svět

Žáci využívají prostředky ICT k tvorbě prezentací, referátů a zadaných úkolů a chápou digitální média jako prostředek pro zkoumání a prezentaci kulturních fenoménů. Postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi vnímají v sociálním kontextu.

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY

Mezipředmětové vztahy jsou uplatňovány v těchto předmětech:

- Psychologie a komunikace,
- Ošetřovatelství,
- Ošetřování nemocných.

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ A UČIVO

4. ročník, 1 h týdně (29 hodin), volitelný

Obecná psychologie a psychologie osobnosti, 10 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• popíše základní psychické procesy a stavy člověka• vysvětlí význam psychických jevů• objasní a popíše poruchy jednotlivých psychických funkcí• objasní sociální důsledky vyplývající z poruch psychických funkcí	<ul style="list-style-type: none">• vnímání a poruchy vnímání• pozornost a její poruchy• myšlení a jeho poruchy• paměť a její poruchy• řeč a poruchy řeči• emoce a poruchy emocí• učení a poruchy učení• motivace a vůle, poruchy vůle• temperamentové typologie• charakter člověka

Vývojová psychologie, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje etapy lidského života• chápe specifika jednotlivých vývojových etap• vysvětlí potřeby člověka v jednotlivých vývojových stadiích	<ul style="list-style-type: none">• evoluční část ontogeneze• stabilizační část ontogeneze• involuční část ontogeneze

Sociální psychologie, 6 vyučovacích hodin

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• chápe holistické pojetí osobnosti• komunikuje s lidmi kultivovaně a s ohledem• na jejich věk, osobnost a zdravotní stav• vysvětlí formy sociálního učení	<ul style="list-style-type: none">• člověk jako osobnost• poruchy socializace člověka• sociální učení• neverbální komunikace• asertivní komunikace• komunikace ve zdravotnictví

Psychologické směry a významné osobnosti psychologie, 3 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• charakterizuje podstatu psychologických směrů• vyjmenuje hlavní představitele a popíše jejich přínos vědě	<ul style="list-style-type: none">• historický vývoj psychologie• psychologické směry• významné osobnosti v psychologii

Patopsychologie, 4 vyučovací hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
<ul style="list-style-type: none">• objasní příčiny vzniku psychických poruch• popíše projevy jednotlivých duševních poruch• objasní sociální důsledky vyplývající z psychické poruchy	<ul style="list-style-type: none">• mechanismus vývoje psychických poruch• klasifikace duševních poruch• charakteristika jednotlivých typů poruch osobnosti• poruchy chování v dětském věku a dospívání